

සමාජ පාලන ක්‍රමයක් ලෙස ආගමේ ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳ සමාජවිද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්: ශ්‍රී ලංකාව සහ ඉන්දියාව ඇසුරින්.

එච්. කේ. ඊ. විජේසිංහ

**සමාජවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව, පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය
පේරාදෙණිය**

1. හැඳින්වීම.

සමජාතීත්වයන්යෙන් මෙන් ම විවිධත්වයෙන් සැදුම්ලත් සංකීර්ණ සමාජය ඉදිරියට පවත්වා ගැනීම ඉතා දුෂ්කර කටයුත්තකි. මෙලෙස ගොඩනැගුණු සමාජය පාලනය කිරීමේ මෙවලමක් ලෙස ආගම සුවිශේෂී කාර්යභාරයක් ඉටු කරනු ලබන්නේ සමාජයේ සෑම සමාජ සංස්ථාවක් කෙරෙහිම බලපෑම් එල්ල කරමිනි. මේ තත්ත්වය තුළ මානව සමාජයේ කුඩාම පුරුක වන පුද්ගලයා ද සමාජීය ජීවිතයක් ලෙස පමණක් නොව ආධ්‍යාත්මික ජීවිතයක ද කොටස්කරුවෙකු වශයෙන් ආගම සමග අත්‍යන්තයෙන් ම බැඳී සිටිමින් එහි බලපෑමට නතු වන ආකාරය හඳුනාගත හැකි ය. ඒ අනුව, අතීතයේ සිට නූතනය දක්වා ම එකිනෙකට අන්‍යය වූ විශ්වාස පද්ධතීන් යටතේ නිර්මාණය වූ ආගම් සිය අනුගාමිකයන්ගේ ජීවිතය හා බද්ධව ඉදිරියට ගමන් කරමින් සමාජ වෙනස්වීම් ඇති කරන ඒජන්තවරයෙකු ලෙස ක්‍රියාකරනු දැකිය හැකි ය.

ඒ අනුව ආගම පිළිබඳ අවධානය යොමු කරන කෘත්‍යවාදී ගුරුකුලයේ සමාජ විද්‍යාඥයින් පෙන්වා දෙන්නේ සමාජ පාලන ක්‍රමයක් ලෙස ක්‍රියාකිරීම ආගමේ ප්‍රධාන කාර්යභාරයක් වන බවයි (කුමාර, 2002). මෙම තත්ත්වය තුළ ආසියානු සන්දර්භය පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේ දී ආගම සමාජ පාලන ක්‍රමයක් ලෙස දායක වන බවට බොහෝ විද්වතුන්ගේ අදහස් පල වී ඇති අතර මෙහි දී ආර්නෝල්ඩ් ටොයින්බී සමාජ විද්‍යාඥයා විසින් ඓතිහාසික ලෙස ආසියානු සමාජ ක්‍රමය නිර්මාණය වීම සඳහා බලපා ඇති ප්‍රධාන සාධක දෙකක් ලෙස ආසියානු ආගමික සම්ප්‍රදාය සහ ආගම මත හැඩගැසුණු සංස්කෘතිය යන හේතූන් දක්වයි (පෙරේරා, 2011). ඒ

අනුව, ආසියානු සමාජය තුළ සාපේක්ෂව ඉහළ ආගමික විවිධත්වයක් පවතින දකුණු ආසියාතික කලාපය තුළ සේම එම කලාපයේ සංස්කෘතිය නිර්මාණය වීමට දායක වී ඇති ඉන්දියාව පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේ දී ද ආගම සමාජය හැඩගැසීමේ මෙවලමක් ලෙස ක්‍රියාකරනු දැකිය හැකි ය. එලෙසම ඉන්දියාවට වෙන්ව ආසන්නව පිහිටි රටක් ලෙස ඉන්දීය සංස්කෘතියේ බලපෑමට ලක් වූ ශ්‍රී ලංකාව තුළ ද මෙම තත්වය දැකිය හැකි වනුයේ දකුණු ආසියානු කලාපයේ සමජාතීත්වය සිහිපත් කරමිනි.

ඒ අනුව, මෙම අධ්‍යයනය තුළින් ශ්‍රී ලංකාවේ සහ ඉන්දියාවේ ව්‍යාප්තව ඇති ප්‍රමුඛ ආගම් වන බෞද්ධ, හින්දු, ඉස්ලාම්, ක්‍රිස්තියානි ආගම් සමාජ පාලන ක්‍රමයක් ලෙස ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා සහ ඉන්දියානු සමාජ ඇසුරින් උදාහරණ සපයමින් සාකච්ඡා කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ. එහි දී මූලික ලෙසම සමාජ පාලනය සහ ආගම අතර ඇති සම්බන්ධතාවය පැහැදිලි කරගැනීමට අපේක්ෂිත අතර සමාජ පාලනය සඳහා ආගමේ පවතින මූලික ඉගැන්වීම් බලපාන ආකාරය පමණක් නොව එතුළින් අතීතයේ ආගම සමාජ පාලන ක්‍රමයක් ලෙස ක්‍රියාකර ඇති ආකාරය විමසා බැලීම සිදු වේ. ඉන් අනතුරුව නූතනයේ ශ්‍රී ලංකාවේ මෙන් ම ඉන්දියානු සමාජය තුළ ආගම සමාජ පාලන ක්‍රමයක් ලෙස ක්‍රියා කිරීමේ ප්‍රවණතා විමසා බැලීමට බලාපොරොත්තු වේ. ඒ අනුව, මෙහි දී සාහිත්‍ය කෘති, පුවත්පත්, අන්තර්ජාල ලිපි ලේඛන, වාර්තා මඟින් ලබා ගන්නා දත්ත තේමාකරණය මඟින් විශ්ලේෂණය කිරීම ඔස්සේ ශ්‍රී ලංකා සහ ඉන්දියානු සමාජයන් තුළ ආගම සමාජ පාලනයට මැදිහත් වන ස්වරූපය තේරුම් ගැනීම තුළින් එහි සාර්ථක, අසාර්ථකභාවය විමර්ශනය කිරීමට අපේක්ෂිත ය.

2. සමාජ පාලනය පිළිබඳ හැඳින්වීම.

සමාජය වූ කලී මිනිස් සම්බන්ධතා අන්තර්ක්‍රියාකාරීත්වයෙන් යුතු සංකීර්ණ ඒකකයකි. මෙම සංකීර්ණ සමාජයේ ක්‍රමානුකූල පැවැත්ම තහවුරු කර ගත හැක්කේ සමාජ පිළිවෙල ඒකාබද්ධතාව පවතින විට පමණි. යම් අයුරින් මෙම සමාජ ක්‍රියාවලිය බිඳ වැටෙන්නේ ද එය ගැටලු රැසකට හේතුවකි. ඒ අනුව, පුද්ගල සමාජය තුළ අඛණ්ඩ පැවැත්ම සඳහා සමාජ පාලනයක් පැවතීම අවශ්‍ය දෙයකි. මෙහි දී සමාජ පාලනය යන්න හඳුනා ගැනීමේ දී මේ සඳහා විවිධ අර්ථකථන ඉදිරිපත් වී තිබෙනු දැකිය හැකි ය. ඒ අනුව,

ඇමරිකානු සමාජවිද්‍යාත්මක නීතිවිද්‍යා ගුරුකුලය විසින් සමාජ පාලනය යන්න විවිධ ක්‍රමවේදයන් තුළින් සමාජය, එහි ක්‍රියාකාරීත්වය සහ ස්ථාවරත්වය සහතික කරන මාර්ග සඳහා භාවිත කර තිබේ (Cristian, 2015). සමාජ පාලනය පිළිබඳ මූලික විග්‍රහයක් ඉදිරිපත් කළ G.A Lunberg ඇතුළු පිරිස පෙන්වා දී ඇත්තේ, සමාජ පාලනය යන්න “ස්ථාපිත හෝ අපේක්ෂිත සම්මතයන්ට අනුකූලවීම සඳහා පුද්ගලයන්ට හෝ කණ්ඩායම්වලට බලපෑම් කරන සමාජ හැසිරීම්” ලෙස ය (Rao, 2012: 456). මෙහි දී සමාජ පාලනය පිළිබඳ වැදගත් අදහසක් ඉදිරිපත් කරන J.S Roucek ට අනුව, “සමාජ පාලනය යනු කණ්ඩායම්වල භාවිතයන් සහ ජීවන වටිනාකම්වලට අනුකූලවීමට පුද්ගලයන්ට උගන්වනු ලබන, ඒත්තු ගන්වන හෝ බල කරන ලද සැලසුම්සහගත හෝ සැලසුම්සහගත නොවන ක්‍රියාවලියකි” (Rao, 2012 :456). මේ අනුව, මෙලෙස ඉදිරිපත් වී ඇති සියලු අර්ථකථනයන් විමසා බැලීමේ දී පැහැදිලි වනුයේ, සමාජ පාලනය යන්න සමාජයේ හෝ සමාජ කණ්ඩායම්වල ගොඩනැගී පවත්නා අපේක්ෂාවන්, සම්මතයන්ට අනුකූලවීම සඳහා මඟපෙන්වන ක්‍රමානුකූල සහ ක්‍රමානුකූල නොවන ආකාරයේ උපක්‍රමයන්ගෙන් සමන්විත සමාජීය ක්‍රියාවලීන්ගේ එකතුවක් බවයි.

මෙලෙස ස්ථාපිතව පවත්නා සමාජය තුළ ජීවත්වීමේ දී සමාජ රටාවේ ඒකාබද්ධතාව පවත්වා ගැනීම සඳහා පිළිගත් සම්මතයන්, නීතිරීති, පිළිවෙත්, වටිනාකම් සහිත සාරධර්මයන්ට පුද්ගලයා අනුගතවීමට සිදුවේ. සමාජ ව්‍යුහයන්ගේ සේම කෘත්‍යයන්ගේ ඒකාබද්ධතාව පවතිනුයේ මෙම පිළිගත් රටාවන් අනුගමනය කිරීම තුළිනි. එමඟින් සෘජු ලෙසම පුද්ගලයාගේ සමාජ ජීවිතය පාලනය වන්නා වූ සේ ම පුද්ගලික ජීවිතය හැඩගැසීම සඳහා ද දායකත්වය සපයයි. යම් පුද්ගලයෙකු සමාජයේ පිළිගත් ප්‍රමිතීන්ට බැහැරව අපවාටී හැසිරීම් කෙරෙහි නැඹුරු වන්නේ ද එම පුද්ගලයා සමාජය විසින් බැහැර කිරීම සිදුවේ. නිදසුනක් ලෙස යම්කිසි පුද්ගලයෙකු අපරාධකරුවෙකු බවට පත් වූ විට සමාජයේ පුද්ගලයන්, සමාජ ආයතන මඟින් බැහැර කිරීම පමණක් නොව නීතිය මඟින් දඬුවම් ලබාදීම ද සිදු වේ. මෙම තත්ත්වය තුළ පුද්ගලයා විසින් දඬුවමට, කොන් කිරීමට, අපවාදයට බිය හේතුවෙන් පාලනයට නතු වේ.

මෙලෙස පවත්නා සමාජ පාලනය පිළිබඳ න්‍යායාත්මක ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේ දී මෙහි ස්වභාවය පිළිබඳ වඩාත් පැහැදිලි කර ගත හැකි වේ. ඒ අනුව, විවිධ සමාජ විද්‍යාඥයින් විසින් සමාජ පාලනය සිදුවන ආකාරය පිළිබඳ විවිධ දෘෂ්ටිකෝණයන් ඉදිරිපත් කර තිබෙනු දැකිය හැකි ය. මෙහි දී එම්ල් ඩර්කයිම්ගේ විග්‍රහය පිළිබඳ අවධානයේ දී ඔහු *The Rules of Sociological Method* යන කෘතිය තුළින් පෙන්වාදෙන්නේ සමාජ කරුණු තුළින් සමාජය තුළ පුද්ගල හැසිරීම මෙහෙයවන බව වන අතර එම සමාජ කරුණු ප්‍රධාන වශයෙන් ද්‍රව්‍යාත්මක සමාජ කරුණු සහ ද්‍රව්‍යාත්මක නොවන සමාජ කරුණු ප්‍රභේද වන බව සඳහන් කර තිබේ. මේ අනුව, සමාජ කරුණු පුද්ගලයාට පරිහානි රව සිට පුද්ගල හැසිරීම සඳහා සංරෝධකයක්, බලපෑමක් ඇති කරන බව ඩර්කයිම්ගේ අදහස වී තිබේ (කුමාර, 2020). එසේම ටැල්කොට් පාසන් වෙත අවධානයේ දී ඔහු ද සමාජ පාලනය සිදුවන ආකාරය විග්‍රහයට ලක්කර ඇත්තේ සමාජයේ පවතින පද්ධති, උපපද්ධති සහ එහි ව්‍යුහමය එකඟතාවය හරහා ය. ඔහුට අනුව, සමාජයට ඉහළින් ඇති සංස්කෘතික පද්ධතිය මඟින් සමාජය පාලනයට ලක්වේ. මීට සමාන අදහසක් ඉදිරිපත් කරන ජේම්ස් කෝල්මන් ප්‍රතිමාන අභ්‍යන්තරීකරණය පිළිබඳ සාකච්ඡාවට ලක්කර තිබේ. ඔහුට අනුව, පුද්ගලයා ප්‍රතිමාන, අගනාකම් ජීවිතයේ කොටසක් කරගනිමින් ඒ අනුව ජීවිතය හැඩගසා ගැනීම වෙනත් පාලන ක්‍රමයන්ට සාපේක්ෂව පුද්ගල හැසිරීම් පාලනය සඳහා වඩා කාර්යක්ෂම ක්‍රමයක් බවයි. මේ අනුව, සමාජ පාලනය ආශ්‍රිත න්‍යායාත්මක කරුණු තුළින් පැහැදිලි වනුයේ පුද්ගල හැසිරීම සමාජය තුළ බාහිර බලවේග ඔස්සේ පාලනය වන බවයි.

මෙලෙස පවත්නා සමාජ පාලනය සඳහා සමාජ සංස්ථා මඟින් සුවිශේෂී කාර්යයහාරයක් ඉටුවනු දැකිය හැකි ය. මේ අනුව අවධානය යොමු කිරීමේ දී සමාජ පාලනය විවිධ අයුරින් ප්‍රභේද වනු හඳුනාගත හැකි ය. C. N. Shankar Rao ගේ ‘Sociology’ නම් ග්‍රන්ථය තුළ සමාජ පාලනය සිදුකරන කාරකයන් අනුව ඒවා ප්‍රධාන වශයෙන් විධිමත් සමාජ පාලන ක්‍රම සහ අවිධිමත් සමාජ පාලන ක්‍රම ලෙස වර්ගීකරණයට ලක්කර ඇති අයුරු හඳුනා ගත හැකි ය. මෙහි දී විධිමත් සමාජ පාලනය වෙත අවධානයේ දී නීතිය, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවන් ආදී ආයතන හරහා සිදුවන පාලනයක් ලෙස පැහැදිලි කර තිබේ (Rao, 2012: 457). ඒ අනුව, පුද්ගලයා සමාජය තුළ ක්‍රියාකිරීමේ දී නීතිවිරෝධී හැසිරීම් පාලනය සඳහා නීතිය ක්‍රියාත්මක

කරමින් දඬුවම් ලබාදීම මීට අයත් වේ. මෙහි දී විධිමත් පාලනයේ වෙනස් වීම අවධානයේ දී අතීතයේ රාජ්‍ය නීතියට අමතරව ගම්සභා පාලන ක්‍රම තවදුරටත් වර්ධනය වී පළාත් පාලන ආයතන උසාවි, පොලිසිය, හමුදාව වැනි ආයතන මඟින් පාලනය සංවිධානාත්මක වී ඇති අයුරු හඳුනාගත හැකි ය.

එනමුත් මෙයින් වෙනස්ව සමාජය පාලනය සඳහා අවිධිමත් සමාජ පාලන ක්‍රමවේදයන් පිළිබඳ අවධානයේ දී අගනාකම්, වාරිතූ වාරිතූ, ආගම, සමවයස් කණ්ඩායම් ජනාවාර, සනාවාර මඟින් සමාජයේ හැසිරීම පාලනය වනු දැකිය හැකි ය. මේවා සමාජයේ ස්ථාපිත පාලන උපක්‍රම ලෙස ක්‍රියාකරමින් පුද්ගලයන් අදාළ සමාජයේ අපේක්‍ෂාවන් සඳහා උපායශීලීව හැඩගැස්වීම සිදුවේ. මෙහි දී අවබෝධ කරගත යුතු තවත් කරුණක් වනුයේ සමාජ පාලනය යන්න කාලීනව මෙන් ම අවකාශීයවම වශයෙන් වෙනස්වීමට බඳුන්වීමයි. එනම්, මානව සමාජයේ ආරම්භයේ සිටම සමාජ පාලනය පැවත එමින් කාලීන වශයෙන් වෙනසට ලක්වෙමින් පවතින අතර සමාජ සන්දර්භය අනුව ද එකිනෙකට වෙනස් වනු හඳුනාගත හැකිය. මෙලෙස පවත්නා සමාජ පාලනය සමාජ පර්යාය පවත්වා ගැනීමට බාධවක් වන අතර එය සමාජ විසංවිධානයට හේතුවක්වේ. මේ අනුව, සමාජ පාලන උපක්‍රම ක්‍රියාත්මක වන්නා වූ ආකාරය සමාජ සන්දර්භය අනුව විමසා බැලීමේ පදනම මත මෙම අධ්‍යයනය තුළින් අවධානය යොමු කරනුයේ සමාජය තුළ පවත්නා සම්මතයන්, අපේක්‍ෂාවනගේ පැවැත්ම සඳහා ප්‍රබල බලපෑමක් සිදුකරන ආගම නැමති සමාජ සංස්ථාව, සමාජ පාලනයට මැදිහත් වන ආකාරය පිළිබඳවයි.

3. ආගම පිළිබඳ හැඳින්වීම.

සමාජය තුළ දැඩි ලෙස මුල් බැසගත් සමාජ සංස්ථාවක් ලෙස ආගම සමාජයේ පැවැත්මට සුවිශේෂී දායකත්වයක් සපයයි. මෙලෙස පවත්නා ආගම පිළිබඳ හඳුනාගැනීමේ දී එහි සංකල්පීය අර්ථය වටහාගැනීම අත්‍යවශ්‍ය දෙයකි. ඒ අනුව, ආගම සඳහා ඉංග්‍රීසි භාෂාවේ යෙදී ඇති religion යන පදය ලතින් භාෂාවේ religio යන වචනයෙන් බිඳී ආවක් වන අතර එය අල්ලාගැනීම, එකට බැඳීම යන්න අර්ථවත් කර තිබේ (කුමාර, 2002: 319). ආගම පිළිබඳ මූලික විග්‍රහයක් ඉදිරිපත් කළ ඊ. බී. ටයිලර් අර්ථකථනය කර ඇත්තේ ආගම යනු අධිභෞතික සත්ත්වයන් පිළිබඳ විශ්වාසයයි යනුවෙනි. ඔහු

එමඟින් ආගම අදාශ්‍යමාන බලවේග කෙරෙහි විශ්වාසය පදනම් කරගත් ප්‍රභවයක් ලෙස දැක්වීමට උත්සාහ කර තිබේ. එලෙසම ආගම පිළිබඳ කෘත්‍යාත්මක විමර්ශනය කළ එමිල් ඩර්කයිම් විසින් ඔහුගේ *The Elementary Forms of the Religious Life* කෘතිය තුළින් විග්‍රහ කර ඇත්තේ “ආගම යනු ශුද්ධ යැයි සම්මත විශ්වාසයන් සහ භාවිතයන් පද්ධතියක් වටා බැඳුණු අන්තර් රඳා පැවැත්මක් ඇති, යම් සමාජයක පුද්ගලයන් සියල්ල එක් සඳාචාර ප්‍රජාවක් ලෙස සංවිධානය කරන ආයතනයකි” යනුවෙනි (කුමාර, 2002: 326). මෙහි දී ශුද්ධ, අශුද්ධ වස්තූන් පිළිබඳ පැහැදිලි කරන ඩර්කයිම් පෙන්වා දී ඇත්තේ ආගම ශුද්ධත්වය පූජනීයත්වය මත පදනම්ව සමාජය ක්‍රමවත් පාලනයකට නතු කරන බවයි. ඒ අනුව, අතීත ගෝත්‍රික සමාජය තුළ තෝටමායනය එනම්, යම් වස්තුවක්, සත්ත්වයෙක්, ශාකයක් වශයෙන් යම් සංකේතයක් පාදක කරගනිමින් ඇති වූ ඇදහීමේ පිළිවෙත ආගමේ මූලාරම්භය බව දක්වන ඩර්කයිම් ආගම සමාජ පර්යාය ඇති කරන්නක් ලෙස පැහැදිලි කිරීමට උත්සාහ කර තිබේ.

එලෙසම ජේම්ස් ප්‍රෙසර් විසින් ඔහුගේ ‘*The Golden Bough*’ කෘතියෙහි ආගම පිළිබඳ විග්‍රහ කරමින් පෙන්වා දෙන්නේ මිනිසාට වඩා උත්තරීතර වූ ද, ස්වභාවධර්මය සහ තම ජීවිතය මෙහෙයවා හසුරුවා පාලනය කරන්නා වූ ද තමාට වඩා උසස් බලවේගයක් පහදවා ගැනීමට දරනු ලබන උත්සාහයන් ආගම බවයි (අතුකෝරාල, 2016). ඒ අනුව, මෙහි දී ද ආගම උසස් බලවේගයක් ලෙස පුද්ගලයාට ඉහළින් සිට ජීවිතය පාලනය කරන්නා වූ ක්‍රමයක් ලෙස විමසීමට ලක්කර තිබෙනු දැකිය හැකි ය. ඒ අනුව, අභිචාරවලින් ආරම්භ වී නිර්මාණය වූ ආගම පසුව විද්‍යාව දක්වා ගමන් කරනු ඇති බවට ආගමේ විකාශනය පිළිබඳ පැහැදිලි කරන ප්‍රේසර්ගේ අදහස වී තිබේ. ඒ අනුව විමසීමේ දී මෙලෙස ආගම පිළිබඳ සමාජ හා මානව විද්‍යාත්මක විග්‍රහයන් තුළින් ආගමේ මූලික ස්වරූපය මෙන් ම කෘත්‍යාත්මක පැතිකඩ පැහැදිලි කරගැනීමට උත්සාහ දරා තිබෙනු හඳුනාගත හැකි ය.

මේ අනුව පැහැදිලි වනුයේ ආගම වූ කලී ඇසට පෙනෙන සහ ඇසට නොපෙනෙන වස්තුවක් හෝ බලවේගයක් කෙරෙහි පවතින පිළිගැනීම පදනම් කරගත් ඇදහිලි විශ්වාස පද්ධතියක් මඟින් පුද්ගලයන් මෙහෙයවනු ලබන සමාජය විසින් උත්තරීතර යැයි පිළිගනු ලබන දර්ශනයක් බවයි. මෙහි දී ආගම සමාජය මෙහෙයවනු ලබන ප්‍රධාන ගාමක බලවේගය ලෙස පමණක් නොව

පුද්ගලයෙකුගේ සිය දුෂ්කර මානසික බිඳවැටීම්වලදී ආධ්‍යාත්මික සුවය සඳහා ආගමේ පිහිට පැතීමට පුරුදුව සිටී. එමඟින් පුද්ගල ජීවිතය සාර්ථක කරගැනීම සඳහා මඟපෙන්වීමක් පමණක් නොව ශක්තියක් ලැබෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරයි. එහි දී විවිධ ආගමික ඇදහිලි, ඉගැන්වීම් පිළිබඳ ප්‍රශ්න කිරීමකින් තොරව පුද්ගලයා අනුගතවීම සිදුවන අතර ඒ සඳහා ශුද්ධවීම, සම්මත වීම පමණක් ප්‍රමාණවත් වේ. නිදසුනක් ලෙස දෙවියන් සත්‍ය ලෙසම සිටිනවා ද යන්න පවා අවබෝධයක් නොමැතිව ජීවිතයේ අසීරු අවස්ථාවන් වල දී දෙවියන්ගේ පිහිට පැතීමට ජනයා පුරුදුව සිටීම දැක්විය හැකි ය. ඒ අනුව මෙමඟින් පැහැදිලි වනුයේ ආගම සහ අනුගාමිකයන් අතර අන්තර් සම්බන්ධතා විශ්වාසය මත ගොඩනැගී ඇති බවයි.

මෙලෙස ආගම සමඟ ඒකාබද්ධ වූ පුද්ගලයා ඇඳබැඳ තබා ගනිමින් ආගමේ මූලධර්ම ක්‍රමයෙන් අනුගාමිකයන්ට මුදා හැරීම සිදුවන අතර එමඟින් ආගම තුළ පවත්නා මූලික ඉගැන්වීම් අනුව කටයුතු කිරීමට සේ ම පිළිවෙත් පද්ධතියට ගරු කිරීමට පුද්ගලයාට සිදු වේ. මෙය හුදෙක් පුද්ගලයා ආගමේ පාලනයට නතු කර ගැනීමක් ලෙස සැලකිය හැකි ය. මේ පිළිබඳ කාල් මාක්ස්ගේ විග්‍රහයෙන් මනාව පැහැදිලි වේ. කාල් මාක්ස් දක්වන ආකාරයට මිනිසා ආගම නිර්මාණය කළ පසුව ආගම මිනිසා නිර්මාණය, කිරීම, පාලනය ආරම්භ කරයි. එහි දී ඔහු ආගම අබිං ලෙස පුද්ගලයාට නැගීටීමට ඉඩ නොතබමින් අදුරේ ගිල්වා තබන මන්වීමක් වශයෙන් හඳුනාගෙන තිබේ (කුමාර, 2002). ඒ අනුව, ආගම සිය අනුගාමිකයන් මෙහෙයවන ඒජන්තවරයෙකු වශයෙන් හඳුනාගෙන තිබෙනු දැකිය හැකි ය.

එපමණක් නොව සමාජය තුළ ස්ථාපිතව පවත්නා ආගමික සංස්ථාව මඟින් සමාජයේ සඳාචාර පිළිවෙල පවත්වා ගැනීම සඳහා සුවිශේෂී කාර්යභාරයක් ඉටුකරයි. එහි දී ආගම සමාජයේ ප්‍රධාන සමාජානුයෝජන කාරකයක් ලෙස ක්‍රියාකිරීම තුළින් පුද්ගලයා සමාජයේ පිළිගත් ක්‍රමයට අනුගතකිරීම සිදු වේ. කෘත්‍යවාදය අනුව විමසා බැලීමේ දී සමාජයේ අනිකුත් සමාජ ආයතන සේ ම ආගම මඟින් ඉටු කරන කාර්යකොටසක් පවතී. මෙලෙස ක්‍රියාකිරීම මඟින් පවුල, ආර්ථිකය, දේශපාලනය, නීතිය වශයෙන් අනිකුත් සමාජ සංස්ථාවන්වල ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා එකිනෙකට බලපෑම් කිරීම සිදුවේ. මෙයට නිදසුනක් ලෙස මැක්ස් වෙබර් විසින් සිය 'පොතෙස්තන්ත්‍ර ආචාරධර්ම සහ ධනවාදයේ සාරය' නැමති කෘතිය තුළින් පොතෙස්තන්ත්‍ර ආගමික ඉගැන්වීම් ධනවාදය නිර්මාණය

සඳහා දායක වන බවට සිදු කළ පැහැදිලි කිරීම දැක්විය හැකි ය. එලෙසම ආගම ආර්ථිකයට බලාන ආකාරය පැහැදිලි කළ වෙබර් ආසියානු කලාපයේ බුද්ධාගම, හින්දු වැනි පරලොවට නැඹුරු වූ ආගම් එම කලාපයේ දුප්පත්කම පැතිරීමට හේතු වී ඇති බව දක්වා තිබේ. මේ අනුව, පිළිබඳ සිදු කරන ලද බොහෝ අධ්‍යයනයන් තුළින් ආගම සමාජ පාලන මෙවලමක් ලෙස හඳුනා ගෙන තිබෙනු දැකිය හැකි ය.

මෙලෙස ආගම සමාජ පාලනයක් ලෙස ක්‍රියාකිරීමේ දී අවධානය යොමු කළ යුතු වැදගත් කරුණ වනුයේ විවිධත්වය සහ වෙනස් වීම කෙරෙහි ය. සමාජය තුළ එක් ආගමක් පමණක් පවතින්නේ නම් පුද්ගලයා එකම පාලනයකට නතු වේ. නමුත් ලෝකය තුළ එකිනෙකට වෙනස් ධර්මතාවන්ගෙන් සමන්විත ආගම් රැසක් ව්‍යාප්ත වී ඇත. මෙම ආගම්වල ඇදහිලි විශ්වාසයන් ශාස්තෘවරුන්ගේ ඉගැන්වීම් එකිනෙකට වෙනස් වේ. සදාචාර සහ දුරාවාර ලෙස අගයන්නා වූ සංකල්පයන් ද විවිධත්වය උසුලයි. එලෙසම ආගම නැමැති සමාජ සංස්ථාව කාලීනව මෙන් ම අවකාශීයව වෙනස් වීම සිදු වේ. කාලීන වශයෙන් සැලකීමේ දී යම් ආගමක් තුළ පවතින ක්‍රියා පිළිවෙත ක්‍රමික විකාශනයට හෝ නවීකරණයට ලක්විය හැකි ය. නවාංග ආගමට එකතු වීම සිදු වේ. එලෙසම අවකාශීය ලෙස සැලකීමේ දී රටින් රටට සමාජයේ සමාජයට විවිධ පුද්ගලයින් අදහන් ආගම වෙනස් වේ. එකම ප්‍රදේශයක වුව ද විවිධ ආගම් ඇදහීම සිදු වන අතර ඒ මත සමාජ පාලනය ද එකිනෙකට වෙනස් ස්වරූප ගැනීම සිදු වේ. මේ අනුව ආගම මගින් සිදු කරන සමාජ පාලනය අධ්‍යයනය කිරීම වූ කලී විවිධත්වයෙන් යුතු සම්මිශ්‍රණයක් මගින් කෙරෙන මෙහෙයවීමක් අධ්‍යයනය කිරීමකි. ඒ අනුව, මෙම කරුණු සැලකිල්ලට ගනිමින් ආගම සමාජ පාලනයක් ලෙස ක්‍රියාකරන්නා වූ ආකාරය පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකාව සහ ඉන්දියානු සමාජය තුළ මුල් බැසගත් ආගම්වල ක්‍රියාකාරීත්වය ඇසුරින් විමසීමට ලක්කිරීම මෙම අධ්‍යයනය තුළ සිදු වේ.

4. ශ්‍රී ලංකා සහ ඉන්දියානු සමාජවල ආගමික ව්‍යුහය

දකුණු ආසියාතික කලාපයේ ඉතා ඉහළ ආගමික විවිධත්වයෙන් යුතු රටවල් අතර ශ්‍රී ලංකාවට සහ ඉන්දියාවට හිමිවන්නේ සුවිශේෂී ස්ථානයකි. විශේෂයෙන්ම ඉන්දියාවට ආසන්නව

වෙන්ව පිහිටි රටක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාව, ඉන්දියානු සංස්කෘතියේ පමණක් නොව ආගම්වල බලපෑමට ලක්වූව ද තමන්ටම අන්‍යය වූ සංස්කෘතියක් ගොඩනගාගෙන තිබෙනු දැකිය හැකි ය. මෙහි ප්‍රතිඵලය ලෙස ශ්‍රී ලංකාව ඉන්දියාව පමණටම විවිධත්වයෙන් යුතු රටක් නොවුන ද බහු ආගමික රටක් ලෙස ස්ථාපිත වී ඇති ආකාරය හඳුනා ගත හැකි ය. ඒ අනුව, ශ්‍රී ලංකාවේ බහුතරය අදහන ආගම බවට බුද්ධාගම පත්ව තිබෙන අතර ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ 2011 දත්ත වාර්තාවන් අනුව එය 70.2% ප්‍රතිශතයකි. එලෙසම හින්දු ආගම අදහන්නන් 12.6% ක්ද ඉස්ලාම් ආගම අදහන්නන් 9.7% ලෙස ද ක්‍රිස්තියානි ආගම අදහන්නන් 7.4%ක් ලෙස ද වෙනත් ආගම් අදහන්නන් 0.1%ක් සිටින බවට ද වාර්තා වී තිබේ (United Nations Human Rights, 2019). එලෙසම ඉන්දියාව වෙත අවධානයේ දී බහුසංස්කෘතික රටක් වශයෙන් ඉතා ඉහළ ආගමික විවිධත්වයකට උරුමකම් කියන සමාජයක් ලෙස දැඩි ආගමික විවිධත්වයක් පවතිනු දැකිය හැකි ය. මේ අනුව, එරට තුළ ආගමික සංයුතිය පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේ දී ඉන්දියාවේ බහුතර ප්‍රජාවක් අදහන ආගම බවට හින්දු ආගම පත්ව තිබෙන අතර එය 79.80%ක ප්‍රමාණයකි. මීට අමතරව ඉස්ලාම් ආගම 14.23%ක්ද, ක්‍රිස්තියානි ආගම 2.30%ක්ද, සිකිම් ආගම 1.72%ක්ද, බුද්ධාගම අදහන ප්‍රජාව 0.37%ක් ලෙස ද අනෙකුත් ආගම් අදහන 0.66% පමණ ප්‍රජාවක් ද වන බව ඇස්තමේන්තු ගත කර තිබේ (Religion Census, 2011). මෙලෙස පවත්නා ආගම් සමස්තයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකා මෙන්ම ඉන්දියානු සමාජයන් තුළ ව්‍යාප්තව ඇති ආකාරය විමසා බැලීමෙන් එක් එක් ආගම් ව්‍යාප්ත වී ඇති විෂමතාව හා ප්‍රමාණාත්මකභාවය පිළිබඳ අවබෝධ කර ගත හැකි ය.

මේ අනුව, විමසා බැලීමේ දී ඉන්දියාවේ සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ආගමික විවිධත්වය තුළ බහුතරය අදහන ආගම මඟින් සමාජ පාලනය සඳහා දැඩි බලපෑමක් එල්ල කරනු දැකිය හැකි ය. එලෙසම සෙසු ආගම් ද ආගමික විශ්වාසයන් මත පදනම්ව සමාජය තුළ පාලනයක් ස්ථාපිත කරමින් සමාජ සංස්කෘතික ජීවන රටාව පවත්වා ගැනීම කෙරෙහි මූලික මැදිහත්වීම් කරනු දැකිය හැකි ය. ඒ අනුව, මෙලෙස ගොඩනැගී ඇති ආගමික ව්‍යුහය පිළිබඳ අවධානය යොමු කරමින් ශ්‍රී ලංකාවේ මෙන් ම ඉන්දියාව තුළ ව්‍යාප්තව ඇති බෞද්ධ, හින්දු, ඉස්ලාම් සහ ක්‍රිස්තියානි ආගමික ඉගැන්වීම් සමාජ පාලනයට

මැදිහත් වී තිබෙන ආකාරය අවධානය යොමු කිරීම වඩාත් වැදගත් වේ.

5. ආගමික ඉගැන්වීම් මත පදනම්ව අතීතයේ සමාජ පාලන ක්‍රමයක් ලෙස ආගම ක්‍රියාත්මක වූ ආකාරය.

5. 1. බෞද්ධ ආගම

ක්‍රි. පූ. 6වන සියවසයේ දී භාරතීය සමාජය තුළ ඇති වූ බුදුන් වහන්සේගේ ධර්මය එකල පැවති ආගමික ඉගැන්වීම් අභිබවා යමින් නව යුගයක සනිටුහන් කිරීමක් විය. මෙය බෞද්ධ ආගමේ උපතයි. මෙම බුදු දහමේ මූලික පරමාර්ථය වනුයේ නිර්වාණය අවබෝධ කර ගැනීමයි. ඒ අනුව, මෙලොව පරලොව ශාන්තිය උදෙසා කුසල් රැස්කර අකුසල් දුරු කරමින් පරලොව දියුණුව සලසාලමින් අවසානයේ නිවන සාක්ෂාත් කරගැනීමට මඟ පෙන්වයි. එම නිවන කරා යොමු කරන්නා වූ මාර්ගය වන දුක, දුකට හේතුව, දුක නැති කිරීමේ මාර්ගය සහ දුක නැති කිරීම වශයෙන් වතුරාර්ය සත්‍යය අවබෝධ කර ගැනීමට මඟ පෙන්වීම මෙමඟින් සිදුවේ. බෞද්ධ ආගම් ප්‍රධාන ශාස්තෘවරයා බුදුන් වහන්සේ වන විට එතුමන් අනුගමනය කරමින් පැවිදි ජීවිතයට පිවිසි භික්ෂු, භික්ෂිණීන් සිය අනුගාමික ගිහි පැවිදි දෙපාර්ශවය යහපත සහ නිවන කරා යොමු කිරීමේ කටයුත්තෙහි නිරත වේ. මේ අනුව, බෞද්ධ ආගම සමාජ පාලන ක්‍රමයක් ලෙස අවධානව යොමු කිරීමේ දී විශේෂයෙන් ම බෞද්ධ ආගමික මූලධර්ම සමාජ පාලනය සඳහා මඟ පෙන්වනු දැකිය හැකිය. ඒ අනුව, මෙමඟින් ආගම පුද්ගලයා තුළ ස්වයං පාලනයක් ඇති කිරීම තුළින් සමාජය තුළ පාලනයක් ඇති කරයි.

බුදු දහම තුළ සමාජ පාලනය සඳහා මුල්ම මඟ පෙන්වීම ලබා දී ඇත්තේ පන්සිල් සහ අටසිල් මඟිනි. විශේෂයෙන් බෞද්ධයෙකු වශයෙන් පංශීලය සුරැකීම යහපත් දිවියක් සඳහා බලපෑම සිදු වේ. එනම්, පරපණ නැසීමෙන් වැළකීම ජීවිත හානි සිදුකිරීමට පෙළඹීම අවම කිරීමට හේතුවකි. අන්සතු දේ සොරකම් නොකිරීම මංකොල්ලකෑම් අල්ලස් අවම වීමට හේතුවකි. කාමය වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකීම අනියම් සබඳතාවලට පෙළඹීම අවම වීමට හේතුවකි. මුසාවාදයෙන් තොරවීම තුළ අසත්‍ය ප්‍රකාශයට බාධා පැමිණ වීමක් සිදු වේ. එසේම මන්දවාය භාවිතයෙන් තොරවීම දුරාවාරය අවම වීමට හේතුවකි. ඒ අනුව, බුදුදහමේ මෙම මූලික ඉගැන්වීම් මෙහෙයවීමේ ප්‍රධාන සාධකය බවට 'කර්මය' දැක්විය හැකි

ය. මෙහි දී කර්මය පිළිබඳ ඉගැන්වීම් පුද්ගලයා අපගාමී වර්යාවන් ගෙන් මිඳි සදාචාර ගති පැවතු ඇති කරගැනීම සඳහා යොමු කිරීම සිදු වේ. බෞද්ධ ධර්මයට අනුව කර්මය යනුවෙන් හැඳින්වෙනුයේ අප විසින් හිතාමතා කරනු ලබන ක්‍රියාවයි. මෙම සිත, කය, වචනය යන ත්‍රිදොරින් සිදුවන කර්මය කුසල් හෝ අකුසල් විය හැකි ය. යමෙකු නිවන සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා කුසල් වැඩිය යුතු අතර අලෝභ, අදෝස, අමෝහ විය යුතු ය. එලෙසම බුදුදහමට අනුව අනුන්ට අයහපත් දේ කරමින් අකුසල් කිරීම පාපයක් ලෙස ධර්ම කරුණුවල සඳහන් වේ. එනම් “අකුසලය පීඩාකාරීය. කරන්නාටත් විඳින්නාටත් වේදනාකාරීය... අකුසලය ‘ගොනු පසුපස ඇදෙන කරත්තය මෙන්’ දුක් විපාකය දෙන බව ධම්මපදයේ විග්‍රහ වේ” (සුමිත්ත, 2011). ඒ අනුව, බුදුදහමේ කර්මය සහ හේතුඵල දහමට අනුව අකුසල කර්ම කිරීමෙන් අයහපත් ලෝකයන්හි ඉපදීම, අපාගත වීම, මිනිස්බව ලැබීමට නොහැකි වීම වැනි ප්‍රතිවිපාකයන්ට බිය වුවත් අකුසල් ක්‍රියාවන්ගෙන් ඇත් වේ. එලෙසම කුසල් කිරීමෙන් යහපත් භවයක උපත ලැබීම, දිව්‍ය සම්පත් ලැබීම හේතුවෙන් පවිජිත් සංකල්පය මත කුසල් ක්‍රියාවෙහි නිරත වේ. මෙහි දී පුද්ගලයා සිදුකරන සෑම ක්‍රියාවක දී ම පවිජිත් ඉස්මතු වන අතර එමඟින් ස්වයං පාලනයක් ඇති කර ගැනීම සිදු වේ. මෙයට නිදසුනක් ලෙස බුදුදහමේ ඉගැන්වීම් අනුව සියඳිවි නසාගැනීම කල්ප ගණනාවක් යනතුරු මිනිස් භවයන් නොලැබීමට හේතුවක් යැයි ඉගැන්වීම තුළ සියඳිවි නසාගැනීමට දරනු ලබන උත්සාහයන් තුළ පාලනයක් ඇති වීම දැක්විය හැකි ය.

එලෙසම බෞද්ධ ආගම මඟින් සදාචාරවත් සමාජයක් ගොඩනැංවීම සඳහා මඟපෙන්වීමක් ලබාදෙන අතර සමස්ත බුදුදහමම ආචාරධර්ම අන්තර්ගත වූවකි. මෙහි දී සිඟාලෝවාද සූත්‍රය, වසල සූත්‍රය, මංගල සූත්‍රය වශයෙන් සෑම දහමකම යහපත් ජීවිතයකට මඟපෙන්වයි. ඒ අනුව බුදුදහම මඟින් අන්තර් සම්බන්ධතා පවත්වමින් ඉටු කළ යුතු යුතුකම් වගකීම් පිළිබඳ සඳහන් කරමින් සමාජය යහපතට යොමු කරයි. ඒ අනුව, සිඟාලෝවාද සූත්‍රයෙහි සිඟාලක නම් ගෘහපතියාගේ සදිසා නමස්කාරය අර්ථාන්විත කරමින් සමාජයේ පුද්ගලයන් කොටස් රකට බෙදා දෙමව්පියන්-දූදරුවන්, ගුරුවරුන්- ශිෂ්‍යාවන්, භාර්යාවන්- ස්වාමිපුරුෂයන්, මිත්‍රජනයා- කුලපුත්‍රයන්, ස්වාමියා- දාසයන් සහ බමුණන් දායකයන් වශයෙන් අනෙතෝන්‍ය වශයෙන් ඉටුකළ යුතු යුතුකම් වගකීම් පෙන්වා දී තිබේ.

නිදසුනක් ලෙස දෙමව්පිය දූරු සබඳතා විමසීමේ දී ප්‍රධාන ලෙස දරුවන් විසින් දෙමව්පියන්ට ඉටු කළ යුතු යුතුකම් පෙන්වා දී ඇත. එනම්, දෙමව්පියන් ආහාරපානයෙන් පෝෂණය කිරීම, දෙමව්පියන්ගේ කටයුතු ඉටුකරදීම, කුල වංශය රැකගැනීම, දායාද ආරක්ෂා කිරීම මාපියන් මියගිය කල්හි දක්ෂිණා සිදුකොට පින් අනුමෝදන් කරවීම ලෙස ය (සිඟාලෝවාද සූත්‍රය, 2016).

මෙලෙස දරුවන් විසින් දෙමව්පියන් රැකබලා ගතයුතු ධාර්මික පිළිවෙත ලෙස කුඩා කල සිට දරුවන් රැකබලා ගැනීමෙන් කළ කැපවීමට කෘතගුණ සැලකීම මතක් කරනුයේ ආගම තුළිනි. ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ අවධානයේ දී වයස්ගත දෙමව්පියන් මහමඟ දමායන සිදුවීම් නොයෙක්වර අසන්නට ලැබී ඇත. එනමුත් බොහෝ නිවෙස්වල අතීතයේ පටන් දෙමව්පියන්ට, වැඩිහිටියන් ගරුකිරීම බුලත් දී වැදීම, සම අසුනේ ඉඳගැනීමෙන් වැළැකී දැඩි ගෞරවයකින් ක්‍රියාකරනු දැකිය හැකි ය. එලෙසම මියගිය දෙමව්පියන් වෙනුවෙන් පින් අනුමෝදන් කළ යුතු යන වගකීම ආගම මඟින් ඇති කරනුයේ ද ආගම මඟිනි. අනෙක් අතට දෙමව්පියන් විසින් දරුවන් රැකබලා ගැනීමට අවශ්‍ය යුතුකම් වගකීම් ඉටුකරලීමට දරුවන් කෙරෙහි දෙමව්පියන් බැඳ තබමින් ඔවුන් වෙත යහපත් සමාජානුයෝජනයක් පවුල තුළින් ලබාදීමට ආගම මඟ පාදා තිබේ. එලෙසම ගුරුවරුන් සහ ශිෂ්‍යයන් අතර යුතුකම් වගකීම් ඔස්සේ ගුරු ගෞරවය ආචාරශීලීත්වය ඇති කරන අතර ගුරුවරයා පැමිණෙන විට අසුනින් නැගිටීම, ඇහුන්කන්දීම, ශිල්පය මැනවින් ප්‍රගුණ කිරීම බුදුන් වැඩසිටි කල සිට පැවත එන්නා වූ පිළිවෙත් බවට පත්ව ඇත. එලෙසම ගුරුවරයා ද සිය තත්ත්වය ආරක්ෂා කරමින් ගුරුමුණ්ඩියෙන් තොරව ශිෂ්‍යයන් ශිල්පයන්ගෙන් ප්‍රගුණ කරවීමට යොමු කිරීමට පවා ආගම දායක වී තිබේ.

එලෙසම මිනිසාගේ පිරිහීමට හේතුවන කරුණු දක්වමින් ඉන් මිදීම සඳහා පුද්ගලයින් අවදි කිරීමට නිසි මැදිහත්වීම ආගම මඟින් ලබා දෙයි. මෙහි දී ව්‍යස්සපඡේප සූත්‍රයේ පුද්ගලයාගේ පිරිහීමට හේතුවන කරුණු ලෙස මත්පැන් පානය, සුදුව, ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි ලොල්වීම, නරක මිතුරන් ඇසුර ආදියෙන් ඇත්විය යුතු බව දක්වා තිබේ. සමාජයේ මෙවැනි ක්‍රියාවන්හි නිරත වෙන්නන් අපකීර්තියට ලක්වේ. අතීත භාරතීය සමාජය තුළ ගණිකා වෘත්තීය සුප්‍රසිද්ධ වෘත්තීයක් වූ අතර එනමුත් බුදුන්වහන්සේගේ ධර්මය තුළ එය ප්‍රතික්ෂේප කරමින් ඔවුන් සුගතියෙහි යෙදවීමට කටයුතු කරන ලදී.

නිදසුනක් ලෙස නගර සෝහනියක වූ අම්බපාලි කාන්තාව බුදුදහමේ පැවිදිව රහත්භාවයට පත්වීම දැක්විය හැකි ය. එලෙසම ශ්‍රී ලාංකීය සමාජය තුළ ද ගණිකා වෘත්තියේ යෙදීම නීති විරෝධී රැකියාවක් වන අතර ඇතැම් සමාජවල ගණිකා වෘත්තිය නීතිගත වන විට ශ්‍රී ලංකා සමාජය තුළ තවමත් එය ප්‍රතික්ෂේප වනුයේ බුදුදහම මූලික කරගත් සමාජයක් වීම නිසා ය. ඒ අනුව, බෞද්ධ ආගම යහපත් සමාජයක් ඇති කිරීමට දායක වී ඇති ආකාරය හඳුනාගත හැකි ය.

එලෙසම බුදුදහම තුළින් ආර්ථික කළමනාකරණය සඳහා ද මඟපෙන්වීම් සිදුකර තිබේ. 'ඒකේන භෝගේ භුඤ්ජෙය්‍යා' යන ගාථාවෙන් මේ බව පැහැදිලි කර තිබේ. එයට අනුව තමන්ට ලැබෙන ආදායමෙන් කොටසක් පරිභෝජනයට ද කොටස දෙකක් ආයෝජනය සඳහා ද අනිත් කොටස ආපදාවක දී ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සඳහා සුරක්ෂිතව තැබිය යුතු බවට සඳහන් කර තිබේ (ධම්මිනිද, 2015). ඒ අනුව, තමන් විසින් උපයන ලද ධනය නාස්තියෙන් තොරව නිසි කළමනාකරණය ආර්ථික අපහසුතා ඇති නොවීමට හේතුවක් බව පෙන්වා දී තිබේ. එපමණක් නොව සෞඛ්‍යය සහ ආහාර රටාව සඳහා ද ආගම මඟින් පාලනයක් ඇති කිරීම සිදු වේ. බුදුදහම අනුව, ප්‍රාණඝාතය අකුසල කර්මයකි. හිංසාවට ලක්වන සත්ත්වයාට වේදනාවක් ලෙස සලකා පරපණ නැසීමෙන් මස් මාංශ අනුභව නොකරමින් ශාක පමණක් භෝගී ආහාර සමඟ ආහාර ගැනීමට බෞද්ධයන් පෙළඹී සිටී. එලෙසම ආහාරරටාව තුළ පාලනයක් ඇති කිරීම ද ආගම මඟින් සිදු වේ. පමණට වඩා ආහාර නොගත යුතු බව බුදුදහමේ උගන්වා තිබේ. එමඟින් අධික ලෙස ආහාර පරිභෝජන කිරීමට යාමේ දී මෙය සිතට නැඟීමෙන් ආහාරවල පාලනයක් ඇති කරගන්නා ඇතැම් පුද්ගලයන් ද සිටී. ඇතැම් විට වයස්ගත පිරිස් සිල් සමාදන් වීමට පෙළඹීමත් සමඟ ඔවුන්ගේ ජීවන රටාව පාලනයකට නතු කරගන්නා අතර සරල දිවිපැවැත්ම, අල්පේච්ඡ ජීවිතයට ඇතැමුන් පෙළඹෙනුයේ මෙම පදනම මතය.

එලෙසම බෞද්ධ ආගම මඟින් කාන්තාව පාලනයට ද හේතුවන ඉඟැන්වීම් පවතිනු හඳුනාගත හැකි ය. එහි දී භාර්යාවන් වර්ග හතක් පිළිබඳ බුදුදහමේ දැක් වේ. ඒ අනුව, කාන්තාව වධක භාර්යා, වෞර භාර්යා, ස්වාමී භාර්යා, මාතෘ භාර්යා, හගිනි භාර්යා, සබ් භාර්යා සහ දාසි භාර්යා අතරින් මාතෘ භාර්යා, හගිනි භාර්යා සහ සබ් භාර්යා ලෙස දරුවන් රකින මවක් ලෙස ස්වාමියාට උපස්ථාන

ගෞරව කරන භාර්යාවක් වියයුතු බව දක්වයි (මහලේකම්, 2016). මෙලෙස කාන්තාවන්ගේ ජීවිතය හැඩගසා ගැනීමට දහම් කරුණු රාශියක් ඇතුළත් වේ. එලෙසම පැරණි බෞද්ධ සාහිත්‍ය තුළ කාන්තාවන් විනීත විය යුතු බව සංවරව ඇඳිය යුතු බව විවිධ අවස්ථාවල සඳහන් කර තිබේ. නිදසුනක් කාච්ඡන්දියේ එන 'පෙකනිය නොදක්වා, සඵ ඇඳ බොලට දක්වා, නොපව තන සක්වා, සිනා නොමසෙන් දසන් දක්වා' යනුවෙන් සිංහල කාන්තාවගේ ඇඳුමෙන් පැළඳුමෙන් හැසිරීමෙන් පවත්වා ගත යුතු විනීතභාවයෙන් එදා සිංහල කාන්තාව සමන්විත වීම දැක්විය හැකි ය.

තවද, ලාංකීය ගැමි සංස්කෘතිය නිර්මාණයට ද බෞද්ධ ආගම පදනම් වී ඇති ආකාරය හඳුනාගත හැකි ය. සිංහල බුදුදහම තුළ බුදුන් වහන්සේ ප්‍රමුඛ කරගත් දේව මණ්ඩලය වැදුම් පිඳුම් කරමින් සෙත් ශාන්තිය ලබා ගැනීම පැරණි ගැමියේ කටයුතු කළහ. ඒ අනුව, මහා සම්ප්‍රදාය සහ චූල සම්ප්‍රදාය පිළිබඳ සිංහල බෞද්ධ විග්‍රහක් කරන ගනනාථ ඔබේසේකරයන් විසින් බුදුන් වහන්සේට සහ දෙවියන්ට වැදුම් පිඳුම් කිරීමේ විශ්වාසන් පිළිබඳ පෙන්වා දෙයි. ඒ අනුව, ආරක්ෂක දෙව්වරු විසින් මානවයාගේ ලෞකික ජීවිතය තුළ සමෘද්ධිය මෙන් ම අයහපත් ක්‍රියාවන් සඳහා දඬුවම් ලබාදීම සිදුකරන බව දක්වයි. එලෙසම ප්‍රාදේශීය දෙව්වරු විසින් පිහිට ආරක්ෂාව ලබාදීම සිදු වේ. එලෙසම බුදුන්වහන්සේට වන්දනා කිරීමේ දී ද පවිත්‍ර චේතනාවෙන් යුතුව සිදුකරන බුදුන් වහන්සේට මෙන් ම දෙවියන්ට නිර්මාණ පිරිසිදු ආහාර ලබාදීමෙන් සිදු කරන වන්දනාවන් මගින් පිහිට ආරක්ෂාව ලබා ගැනීමට සිංහල බුදුදහම සමඟ ජනයා ඒකාබද්ධ වී ඇති ආකාරය දැක්වීමෙන් මෙය මනාව පැහැදිලි වෙයි (Obeysekere, 2013).

එලෙසම අතීතයේ දී 'ගමයි පන්සලයි වැවයි දාගැබයි' යන පදනම මත ජනයා පන්සල සමඟ සම්ප ජීවිතයක් ගත කර තිබේ. දෙවියන්ට බුදුන්ට වැද කුඹුරේ කටයුතු ආරම්භ කිරීම, ගොයම් කැපීම, පැහීම, අලුත් සහල් මංගල්‍ය පවත්වමින් බුදුන්ට, දෙවියන්ට පූජා කිරීම සිරිත විය. එලෙසම ජීවිතයේ වැදගත් සෑම අවස්ථාවක දී ම ආගම සම්බන්ධ විය. එනම්, ගර්භනී මාතාවන්ට නිරෝගී දරු උපතකට පිරිත් නූල් බැඳීම, අංගුලිමාල පිරිත ශ්‍රවණයට සැලසීම සිදුවන්නකි. එලෙසම දරුවන්ට නම් තැබීමේ දී පවා බුද්ධදාස, ධර්මදාස, ධර්මරත්න ආදී ලෙස බෞද්ධ නාමයන් තැබීමට කටයුතු කිරීම සිදු විය. අවාහ විවාහ කටයුතුවල දී ද බෞද්ධ ආගමික

පිළිවෙත් මධ්‍යයයේ සංඝයා වහන්සේලාගේ ආශීර්වාදය ලබා ගැනීම, පෝරු මණ්ඩපයේ පිරිත් කීම වැනි තත්වයන් දැකිය හැකි ය. එලෙසම ජීවිතයේ නව කටයුතු ඇරඹෙන සෑම අවස්ථාවක දී ම බුදුන් වැඳීමෙන් කටයුතු ඇරඹීම සිදු වේ. එලෙසම සිංහල බෞද්ධ අවමංගල්‍ය කටයුතු අවස්ථාවල දී ද ආගමික පිළිවෙතට අනුකූලව අවසන් කටයුතු සිදු වේ. මරණාසන්න පුද්ගලයෙකුට වුව ද පිරිත් ඇසීමට සැලසීම යහපත් මනසකින් යුතුව මරණයට පත්වීමට ඉවහල් වන බව බෞද්ධයන්ගේ විශ්වාසය වී තිබේ. මෙහි දී අවමංගල්‍ය නිවසේ දී වෙස්සන්තර ජාතකය කියවීම ද සිරිත වී ඇත. අවසාන කටයුතු සිදු කිරීමේ දී ද මතක වස්තු පූජා කිරීම, පාංශකුලය සමාදන්ව පැන් වඩා මියගිය ශැතීන්ට පින් අනුමෝදන් කිරීම පමණක් නොව මියගොස් හත්දවස, තුන්මස, අවුරුද්ද පාසා හෝ මසකට වරක් දන්දීම කටයුතු සිදු කිරීමෙන් මියගිය ශැතීන්ට පින්දීම සිදු වේ. ඒ අනුව, සිංහල සමාජයම බෞද්ධ ධර්මය මත ගොඩනැගී ඇති බව පැහැදිලි ය.

සමාජ පාලන ක්‍රමයක් ලෙස බෞද්ධ ආගමේ ක්‍රියාකාරීත්වය විමසීමේ දී අතීත රාජ්‍ය පාලනය තුළ උපදෙස්, අනුශාසනා ලබාදෙමින් මැදිහත්කරුවෙකු ලෙස ආගම ක්‍රියාකළ අයුරු හඳුනාගත හැකි ය. බුදුදහම මගින් දැහැමි රාජ්‍යය පාලනය සඳහා මඟපෙන්වීම සිදුකරන අතර රජ ධාර්මික පාලනයක් ගෙන යායුතු ආකාරය පෙන්වා දෙයි. එනම් “දේවෝ වස්සතු කාලේන, සස්ස සම්පත්ති හෝතුව, ජීතෝ භවතු ලෝකෝව, රාජා භවතු ධම්මිකෝ” යනුවෙන් නිසි කලට වැසි ලැබීම, හෝග සම්පත් නිසි පරිදි ලැබීම සහ ස්වයංපෝෂිත වීම පාලනය යහපත මත සිදුවන බව බෞද්ධ ධර්මයේ නොයෙක්වර සඳහන් කර තිබේ. ගණ්ඩකින්දු ජාතකයෙහි පවා දක්වා ඇත්තේ රජුගේ අධාර්මික පාලනයට රටේ ව්‍යසනයට හේතුවන බවයි (ධම්මිත්ද, 2015). ඒ අනුව, රජු දසරාජ ධර්මයෙන් රාජ්‍ය පාලනය කළ යුතු ය. චක්‍රවර්ති රජෙකු සතු උදාර ගති පැවතුම් දස සක්විතිවත්, පංචශීලය, සතර සංග්‍රහ වස්තූන්ගෙන් සංග්‍රහ කිරීම සඳහා අපරිහානි ධර්මයන්ගෙන් අනුගමනය රටට යහපත සලසන්නකි. එලෙසම බුදුදහම රාජ්‍ය පාලනයට මැදිහත් වූ ආකාර විමසීමේ දී බුදුන්ගේ දවස වජ්ජි ජනපදයේ ලිච්ඡවී රජදරුවන් සඳහා අපරිහානිය ධර්මයන්ගෙන් රට පාලනය කළ බව සඳහන් වේ. ඔවුන්ගේ මෙම සමූහාණ්ඩු පාලනය පිරිහීම තුළ බුදුරදුන් මැදිහත් වී සඳහා අපරිහානිය ධර්මයන් ප්‍රගුණ කිරීමට උපදෙස් දීමෙන් සාර්ථක

පාලනයක් ගෙන ගිය බව වංශකථාවල සඳහන් වේ. බුදුරජුන්ගේ දවස මගධාධිපති බිම්බිසාර, කොසොල් රජු අනෙපිඬු සිටුකුමන්, විශාඛා, මල්ලිකා උපාසිකාවන් අනුශාසනා ලබමින් දැහැමි ජීවිත ගත කළ ආකාරය ප්‍රවලිත ය.

එලෙසම පසුකාලීන ඉන්දියාව තුළ ද රාජ්‍ය පාලනය තුළ රජුට උපදෙස් ලබාදෙමින් හික්ෂුන් වහන්සේලා අනුශාසනා කාර්යයෙහි නිරත වී තිබේ. නිදසුනක් ලෙස ධර්මාශෝක රජු පිළිබඳ අවධානයේ දී වණ්ඩාශෝක ලෙස නම් ලද ඔහු නිග්‍රෝධ සමණේර හිමිනම කෙරෙහි පැහැද ධර්මානුකූල රාජ්‍ය පාලනයක් ගෙනගිය බව සඳහන් වේ. එතුමන් බෞද්ධ ආගම වැළඳගැනීමෙන් පසු මුව දඩයමේ යෑම, විනෝද ගමන් යෑම නතර කර ශ්‍රමණ බ්‍රහ්මණයන් වෙත ගොස් දන්දීම සිදුකළ බව අටවන ගිරිලිපියේ සඳහන් වේ (මහනන්ත්‍රිගේ, 2013: 70). මෙහි දී අවිහිංසාවාදී ප්‍රතිපත්ති අනුගමනය කරමින් කුකුළන් පොර කෙටවීම්, යාගභෝම බිලිපූජාවන්, මුව දඩයම තහනම් කර වෙහෙර විහාර ඉදිකිරීමට ගම් දියුණු කිරීමට කටයුතු කර තිබේ (මහනන්ත්‍රිගේ, 2013: 80).

එලෙසම ශ්‍රී ලංකාව වෙත අවධානය යොමු කිරීමේ දී අශෝක රජු සහ දේවානම්පියතිස්ස රජුගේ මිත්‍රත්වයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ලැබුණු බුදුදහම දේවානම්පියතිස්ස රජු ඇතුළු පිරිස වැළඳ ගැනීමෙන් ශ්‍රී ලංකා සමාජය නව සමාජයක් දක්වා පරිවර්තනය වූ අයුරු දැකිය හැකි ය. එතෙක් ගස් ගල් වන්දනය අභිචාරවල නිරත සිටි ජනතාව බුදුදහම වැළඳ ගැනීම තුළ විධිමත් සදාචාර සමාජයක් ස්ථාපිත වීම සිදුවිය. මෙහි ඵලය ලෙස මෙරට තුළ ද මුව දඩයම, සත්ත්ව හිංසාව තහනම් කිරීම සිදු වූ අතර වෙහෙර විහාර ඉදිවීම සිදුවිය. එකල පැවති මළවුන් ඇඳහීම වෙනුවට මළවුන්ට පින් අනුමෝදන් කිරීම කිරීම සිදු වූ අතර විවිධ වෘක්ෂ වන්දනා වෙනුවට සංසමිත්තා තෙරණියගේ මූලිකත්වයෙන් වැඩම වූ ශ්‍රී මහාබෝධීන් වහන්සේ වන්දනයට ප්‍රජාව යොමු විය.

විශේෂයෙන්ම රාජ්‍ය පාලනයට සහ ප්‍රජා ජීවිතයට දැඩි බලපෑමක් හික්ෂුන් වහන්සේලාගෙන් සිදුවිය. බුදුදහම කෙතරම් රාජ්‍ය පාලනයට මැදිහත් වූයේ ද යත් බුදුදහම රාජ්‍යයේ ආගම බවට පත් වූ අතර රාජ්‍යත්වයට පත්වීමට සිංහල බෞද්ධයෙකු වියයුතු විය. ඔහු රාජ්‍ය පාලකයා පමණක් නොව බුදුදහමේ ආරක්ෂකයා බවට ද පත්විය. නිදසුනක් ලෙස අභයගිරි දෙවන ලිපියෙහි හතරවන මිහිදු

රජු දක්වා ඇති ආකාරයට “ක්ෂත්‍රියෙකු රජෙකු වන්නේ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ පාත්‍රය සහ සිවුර ආරක්ෂා කිරීමටය” යනුවෙනි (මහනන්ද්‍රිගේ, 2013: 150). ඒ අනුව බුදුදහම ආරක්ෂා කිරීම රජුගේ වගකීමක් බවට පත්වේ. මෙම තත්ත්වය තුළ අබෞද්ධයෙකු බලයට පත් වුව ද එම පාලනයට එතරම් ආයුෂ නොවී ය. සංඝයා වහන්සේලා විසින් රජු ඇතුළු සිංහල ජනයා මෙහෙයවා හික්ෂුන්ට පක්ෂග්‍රාහී පාලකයෙකු පත් කිරීමට උත්සාහ ගෙන තිබේ. නිදසුනක් ලෙස දුටු ගැමුණු රජු සහ එළාර අතර යුද්ධයේ දී සංඝයා වහන්සේලාගේ සහය සහිතව දුටු ගැමුණු රජු ජයග්‍රහණය කිරීම දැක්විය හැකි ය. එලෙසම දුටු ගැමුණු සහ සද්ධානිකීස රජු අතර පැවති කලහය සන්සිදු වීමට හික්ෂුන් ක්‍රියාකළ බව වංශකථාවල සඳහන් වේ. එසේම එකල ද්විධ පාලකයන්ගෙන් රට මුදා ගැනීම සඳහා ධාතූසේන කුමරුන්ට සේ ම පළවන විජයබාහු රජුට සේනා සංවිධානය කිරීම සඳහා හික්ෂුන් වහන්සේලා සහය දක්වා තිබෙන අතර ධුපාරාමය, අභයගිරිය, රුවන්වැලි මහාසෑය වැනි පූජා රාජ්‍ය අනුග්‍රහයන් ද එකල සිදු වී තිබේ.

එලෙසම දළඳා වහන්සේ ද රාජ්‍ය පාලනය හා සම්බන්ධ විය. දළඳා වහන්සේ සහ පාත්‍රා ධාතූව හිමි පුද්ගලයා රජු ලෙස පිළිගැනිණ. එම නිසා එය අත්පත් කර ගැනීම රජවරුන් අතර බොහෝ යුද්ධ පවා සිදුවිය. නිදසුනක් ලෙස පළමුවන පරාක්‍රමබාහු රජු සමයේ පාත්‍රා ධාතූව පැහැර ගැනීමට උත්සාහ කළ බව රජු විසින් දක්වා ඇත්තේ “ ධාතූ දෙනම නැති වුවහොත් මේ සා පරිශ්‍රමයෙන් රට එක්සත් කරනු සඳහා ගෙනයන සටන නිශ්ඵල වන්නේයැ යි” (මහනන්ද්‍රිගේ, 2013: 153). එලෙසම මෙකල පොහොය දින ඇති කිරීම, පොහොය දින ඝාතනයන් වළකාලීම, භාවනා කටයුතුවල යෙදීම වැනි සමාජ වෙනස්වීම් රැසක් ද සිදු වී තිබේ.

එපමණක් නොව ඉන් පසුකාලීනව බ්‍රිතාන්‍ය යටත්විජිත පාලන සමය වනවිට ද බෞද්ධ ආගම දැඩි මැදිහත්වීමෙන් යුතුව ක්‍රියාකළ ආකාරය හඳුනාගත හැකි ය. නිදසුනක් ලෙස 1815 ගිවිසුම වෙත අවධානයේ දී හික්ෂුන් වහන්සේලා මැදිහත් වී කටයුතු කළ ආකාරය පිළිබඳ සඳහන් වේ. විශේෂයෙන් උඩරට ගිවිසුම සැකිසීමේ දී සිංහල බෞද්ධ ප්‍රජාවට වාසි අත්වන ලෙස තැනීමට හික්ෂුන් වහන්සේලා ගත් උත්සාහයන්, රොබට් බ්‍රවුන්ට්ගේ ප්‍රමුඛ බ්‍රිතාන්‍යයන් සමඟ 1815 මාර්තු 2වන දින උඩරට ගිවිසුම අත්සන් කිරීමට පෙර ශ්‍රී ලංකා කොඩිය බිම දැමීමෙන් කෝපයට පත් වාරියපොළ ශ්‍රී සුමංගල

හිමියන් බ්‍රිතාන්‍ය කොඩිය බිමදමා පඟා සිංහ කොඩිය එසවීමෙන් කළ විරක්‍රියාව එකල හික්ෂුන්ගේ බලය කියාපෑමකි (ද සිල්වා, දිනය සඳහන් නොවේ). එලෙසම උඩරට ගිවිසුමේ 5වන වගන්තියට ප්‍රකාරව බ්‍රිතාන්‍යයන් විසින් බුදුසසුන ආරක්ෂා කිරීමට සහ පවත්වා ගැනීමට අනුග්‍රහය දැක්වීම යන වගන්තිය කඩකිරීම සමඟ 1818 කැරැල්ල සඳහා ගිහි පැවිදි දෙපාර්ශවයම නායකත්වය ලබාදීම සිදුවිය. ඉන්පසුව ද සිංහල ජනයාට එරෙහිව කටයුතු කිරීම, ටොරින්ටන් ආණ්ඩුකාරවරයා දළඳා මාළිඟාවට ආධාර පවා නතර කිරීම යන හේතූන් මත 1848 දෙවැනි කැරැල්ල ඇති වූ අතර මෙහි දී කුඩාපොළ හිමියන්ගේ මූලිකත්වයෙන් යුතුව විරපුරන් අප්පු, ගොංගාලේ ගොඩබණ්ඩා ඇතුළු පිරිස මාතලේ කැරැල්ල මෙහයවීම ද බෞද්ධ හික්ෂුන් වහන්සේලාගේ මැදිහත්වීම පෙන්නුම් කරන්නකි (ධම්මරක්ඛිත 2021).

එලෙසම බ්‍රිතාන්‍ය පාලනයෙන් ශ්‍රී ලංකාව මුදවා ගැනීම දරන ලද උත්සාහය තුළ ද හික්ෂුන් වහන්සේලා ඇතුළු ආගමික නායකයින් ක්‍රියාකළ ආකාරය ඉතිහාසය තුළ සඳහන් වේ. එහි දී බ්‍රිතාන්‍යයන් ගෙන ගිය ක්‍රිස්තියානි ආගම ප්‍රචාරයට එරෙහිව බෞද්ධ ආගම නඟා සිටුවීමේ හික්ෂුන් වහන්සේලා කැපවී ක්‍රියා කළහ. මේ සඳහා හික්ෂුන් වහන්සේලාගේ මූලිකත්වයෙන් රත්මලානේ පරම ධම්මචේතිය පිරිවෙන, මාළිඟාකන්ද විද්‍යෝදය පිරිවෙන, පැලියගොඩ විද්‍යාලංකාර පිරිවෙන් පිහිටුවමින් බුදුදහම පැතිරවීම, සිංහල ජනයා ඒකාබද්ධ කිරීම සිදුවිය. මීට අමතරව ලක්මිණි පහණ , සරසවි සඳරැස, සිංහල බෞද්ධයා පුවත්පත්ද බුදුදහමේ ප්‍රගතිය සඳහා යොදා ගැනීම සිදුවිය. මේ අතර බෞද්ධ සහ ක්‍රිස්තියානි ආගම අතර පංචමහාවාද පවත්වමින් බුදුදහමේ වැදගත්කම, සදාචාරවත්ඛව පෙන්වාදීම සිදුවිය. විශේෂයෙන් මිගෙට්ටුවත්තේ ගුණානන්ද හිමිගේ මූලිකත්වයෙන් පවත්වන ලද පානදුරවාදය බෞද්ධ සහ ක්‍රිස්තියානි ආගම්වල සැබෑ තත්ත්වය හෙළි කරමින් බුදුදහම ප්‍රචලිත කිරීමට හේතු විය. මෙහි එලය ලෙස මෙරටට පැමිණෙන හෙන්රි ස්ටීල් ඕල්කොට්තුමන්, බ්ලැවිස්කි සහ මියුසියස් හිගන්ස් බුදුදහමේ පුනර්ජීවනයට කටයුතු කළ අතර ක්‍රිස්තියානි ආගමට එරෙහිව ඒ හා අනුව යමින් ප්‍රොතෙස්තන්ත්‍ර බුද්ධාගම ඇති කරමින් සමාජ වෙනසක් ඇති කිරීමට කටයුතු කරන ලදී. මීට අමතරව ආනන්ද, ධර්මරාජ, මහින්ද, විශාඛා වැනි පිරිමි සහ කාන්තා පාසල් ඇති කිරීම බෞද්ධ ආගම ජනතාව තුළට ගෙනයාමට පිටුවහලක් විය (මොරගොඩ, 2018).

මෙහි දී හෙන්රි ස්ටීල් ඕල්කොට්තුමන් බුදුදහම වැළඳ ගැනීමත් සමඟ බෞද්ධ ගිහි පැවිදි දෙපිරිසටම කටයුතු කළ හැකි පරමවිඥානාර්ථ බෞද්ධ සමාගම පිහිටුවීම, ඉරුදින දහම් පාසල් ඇති කිරීම, වෙසක් පොහොය දිනය රජයේ නිවාඩු දිනයක් බවට පත්කිරීම සමාජයේ වෙනස්කම් රැසක් ඇති කිරීමට හේතුවිය. මීට අමතරව අනගාරික ධර්මපාලතුමන්, ඩී.බී. ජයතිලක, පියදාස සිරිසේන වැනි උගතුන් ද මේ සඳහා මැදිහත් වූ අතර විශේෂයෙන් ධර්මපාලතුමා වෙත අවධානයේ දී බ්‍රිතාන්‍ය සංස්කෘතියට එරෙහිව ජනමතයක් ඇති කිරීමට කටයුතු කරන ලදී. 1906 දී සිංහල බෞද්ධයා පුවත්පත ඇරඹීම, 1891 මහාබෝධි සමාගම පිහිටුවීම තුළින් බුද්ධගයාව මහාබෝධි සංගමය යටතට පත්කර ගැනීම පමණක් නොව ආගමේ නාමයෙන් දේශීය සිරිත්වලට යොමු කිරීමට කටයුතු කරන ලදී. එතුමාගේ ශෝභන මාළිගාව රථයේ ගවමස් නොකෑම මත්පැන් පානය නොකිරීම සඳහා පාඨ පල කරමින් සිංහලයන් එයින් මිදවීමට කටයුතු කිරීම සිදුවිය. එහි දී බුද්ධාගම ආරක්ෂා කිරීමට උපන් ජාතිය සිංහල ප්‍රජාව බවත් විස මත්පැන් බොන්ට් දී සිංහලයන් නැති කරන සුද්දා පරම්පරා සතුරෙක් ලෙස සලකන ලදී (ශ්‍රීමත් අනගාරික ධර්මපාලතුමා, 2019). මෙලෙස ජාතික ව්‍යාපාරය, අමද්‍යප ව්‍යාපාර ඔස්සේ සමාජ වෙනස්කම් ඇති කිරීම සඳහා බෞද්ධ ආගම ක්‍රියාකළ ආකාරය හඳුනා ගත හැකි ය. මේ අනුව, පැහැදිලි වනුයේ බෞද්ධ ආගම තුළ පුද්ගලයාට යහපත් ජීවිතයක් සඳහා මඟ පෙන්වන ඉගැන්වීම් ඇතුළත්ව ඇති බවත් විශේෂයෙන් සිංහල සංස්කෘතිය ගොඩනැගීමේ සාධකය ලෙස ආගම ක්‍රියාකර ඇති බවය. එලෙසම පසුකාලීනව හික්ෂුන් නැගී සිටීම තුළ රාජ්‍ය පාලනයට උපදෙස් දීමෙන් ආරම්භ වූ මැදිහත් වීම ඉන් පසුකාලීනව සමාජ ප්‍රතිරෝධකයන්ට එරෙහිව සමාජය ඒකාබද්ධතාව ඇති කිරීමේ මෙවලමක් ලෙස බෞද්ධ ආගම ක්‍රියාකර ඇති බව මෙමගින් පැහැදිලි වේ.

5. 2. හින්දු ආගම

ඉන්දියාවට සංක්‍රමණය වූ මුල් ආර්යයන් විසින් විවිධ ආගමික අදහස් මත පැමිණ තිබූ බවත් ඔවුන්ගෙන් හින්දු ආගම ප්‍රභවය වීම සිදුව ඇති බවත් හින්දු ආගමේ මූලාරම්භය පිළිබඳ පැහැදිලි කරන විද්වතුන්ගේ අදහස වී තිබේ. මේ අනුව, හින්දු ආගම සෙසු ආගම්වලින් වෙනස්ව බහුදේවවාදී ආගමක් ලෙස විවිධ දෙවිවරු මූලික කරගනිමින් ඇදහීම් සිදුකරනු දැකගත හැකි ය. මෙහි දී හින්දු

ආගමේ ත්‍රිමූර්තිය පිළිබඳ විශ්වාසය පවතින අතර මහාබ්‍රාහ්මයා ලොව මැවුම්කරුවා ලෙස මුල් ස්ථානය ගනිමින් විෂ්ණු ලොව පැවැත්ම තහවුරු කරන්නා ලෙස ද ශිව දෙවියන් විනාශය පමුණුවන්නා ලෙස ද වන්දනාවට පාත්‍ර වේ. මීට අමතරව ලක්ෂ්මි, කාලි, සරස්වතී, ඝනදෙවි වශයෙන් ධනය සම්පත් කීර්තිය, නුවණ සඳහා සඳහා පමණක් නොව ජීවිතයේ සියලු කටයුතු සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා පුදපූජා පැවැත්වීම මෙහි දී සිදු වේ.

මේ අනුව හින්දු ආගමේ සමාජ පාලනයට දායක වන ඉගැන්වීම් පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේ දී, හින්දු ධර්මයේ මූලික පරමාර්ථය බවට පත්කරගෙන ඇත්තේ මෝක්ෂය වන අතර මෙය අභිමිසාව මුල්කොටගත් ආගමක් ලෙස දැක්විය හැකි ය. එනම්, නැවත උත්පත්තියක් නොලබා ඉහළම ආත්මය වන මහා බ්‍රාහ්මයා සමඟ එක්වීම මෙමඟින් බලාපොරොත්තු වේ. එසේම පුනරුප්පත්තිය පිළිගන්නා ඔවුන් ජීවි ආත්මය නැවත නැවත උපත ලබන බව විශ්වාස කරයි. එසේ ම කර්ම, ධර්ම, අභිමිසා යන මූලධර්මයන් මඟින් ජීවිතය පවත්වා ගැනීමට මඟ පෙන්වීමක් හින්දු ආගම තුළින් ද ලැබේ (සේරම්, 2015). එපමණක් නොව සෙසු ආගමික ඉගැන්වීම් තුළ සේම හින්දු ආගම තුළ ද දසවැදෑරුම් පනත මඟින් යහපත් ජීවිතය සඳහා මඟපෙන්වීම සිදු වේ. එනම්, සත්‍ය- සත්‍ය ප්‍රකාශ කිරීම, අභිමිසා- අවිහිංසාව, සතුන් නොමැරීම, කිසිවෙකුට හිංසා නොකිරීම, බ්‍රහ්මචාරී කාම සේවනයෙන් වැළකී සිටීම, වැරදි කාමසේවනයෙහි වැළකීම, අස්තෙයා- අනුන් සතු දේ ගැනීමෙන් වැළකීම, අපරිග්‍රහ තණ්හාවෙන් වැළකීම, දූෂණයෙන් වැළකීම, සොවා- සිතෙහි සහ කයෙහි පවිත්‍රත්වය, සන්තෝෂ්- ලද දෙයින් සතුටුවීම, ස්වාධියා- ධර්ම ග්‍රන්ථ පරිශීලනය, තපා/සාධානය- නියමිත ලෙස ආගමික කටයුතුවල යෙදීම, පැවරුණු කාර්යය නිසි ලෙස ඉටුකිරීම වේ (සේරම්, 2015).

ඒ අනුව, හින්දු ආගම මඟින් සිදුවන සමාජ පාලනයට කදිම නිදසුනක් ලෙස ඉන්දියානු සමාජයේ කුල ක්‍රමය දැක්විය හැකිය. හින්දු ආගමේ පාරිශුද්ධත්වය මත ගොඩනැගුණු මෙම කුල ක්‍රමය තුළ අතීතයේ සිට හින්දු ජන සමාජයේ සෑම නහරයක් පාසාම ගිලාබැස ඇති අයුරු හඳුනාගත හැකි ය. ඒ අනුව, මනුස්මෘතියේ සඳහන් ආකාරයට සමාජය බ්‍රාහ්මණ, ක්ෂත්‍රීය, වෛශ්‍ය, ශුද්‍ර සහ අසපර්ෂණීය කුලයන්ට බෙදී පවතින අතර මෙම කුලයන්ගේ උපත සිදු වී ඇත්තේ මැවීමේ දෙවියා වන මහාබ්‍රාහ්මයාගෙනි. ඒ අනුව, මහාබ්‍රාහ්මයාගේ හිසින් බ්‍රහ්මණයන් ද, බාහුවෙන් ක්ෂත්‍රීයන් ද, කලවාවලින්

වෛද්‍යයන් ද, යටිපතලෙන් ශුද්ධයන් ද උපත ලබා තිබේ. ඒ අනුව, ඔවුන්ට අයත් කාර්යයන් ද ආගම මගින් ම පෙන්වා දී තිබේ. මෙහි දී බ්‍රාහ්මණයන්ට පැවරුණු කාර්යයන් ලෙස ආගමික කටයුතු සිදුකිරීම, ක්ෂත්‍රීයන් සඳහා අධ්‍යාපනය ලබාදීම, උපදේශ ලබාදීම වශයෙන් පැවරී තිබේ. එලෙසම ක්ෂත්‍රීයන් ද රාජ්‍ය පාලනය, රණ ශූරත්වය, ඉඩම් කළමනාකරණය වැනි කටයුතු බ්‍රාහ්මණ උපදේශ මත සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව රාජ්‍යයත්වය දැරීමේ අයිතිය ක්ෂත්‍රීයට පමණක් හිමිවිය. එසේම වෛද්‍යයන් විසින් වෙළඳ කටයුතු, ගොවිතැන් කටයුතු, කර්මාන්ත කටයුතු සිදු කරන ලද අතර ශුද්ධ කුලයට අයත් පිරිස් ඉහළ කුලයන්ගේ කටයුතු කරමින් කම්කරුවන් ලෙස කටයුතු කිරීම සිදුවිය. මෙහි දී අස්පර්ෂණීය කුලයට අයත් දළිඳ්වරු ඇතුළු ප්‍රජාවන් කාණු වැසිකිලි පවිත්‍ර කිරීම, මියගිය මළකුණු ඇදීම වැනි ඉතා පහත් රැකියාවල නිරත වෙමින් සමාජය තුළ දැඩි පීඩාවට ලක්වීමට සිදුවිය (විජයරත්න, 2018). එලෙසම වර්තමානය වන විට ද ඉන්දියාවේ මෙම කුල ක්‍රමය පිළිලයක් ලෙස වර්ධනය වී ඇත්තේ මෙම ආගමික පසුබිම බව පැහැදිලි ය. ඒ අනුව, ඉන්දියානු සමාජය ස්ථරගත කිරීමට ආගම පදනම් වූ කුලය සමත් වී ඇති අතර ආවාහ විවාහ කටයුතු, ශිල්පය හැදැරීමේ කටයුතු පමණක් නොව රැකියා අවස්ථා ලැබීම සියල්ල කුලය මත පදනම් වී තිබීම තුළ ආගම වක්‍ර ලෙස සමාජ පාලනයට නතු කර ඇති අයුරු පැහැදිලි ය..

එපමණක් නොව මෙහි දී හින්දු ආගම ජීවිතයේ සෑම කටයුත්තක් සමඟම බැඳී පවතිනු හඳුනාගත හැකි ය. සෛසු ආගම්වල සේ ම පුද්ගලයාගේ උපතේ සිට සෑම අවස්ථාවක දී ම දෙවියන්ගේ ආශීර්වාදය ලබාගැනීම සමඟ සම්බන්ධ ය. හින්දු ලබ්ධිකයන් නිරතුරුවම කෝවිලේ උත්සවයන් සඳහා සහභාගී පලතුරු වට්ටි පූජා කරමින් ආශීර්වාද පූජෝත්සව පැවැත්වීමෙන් ශාන්තිය ප්‍රාර්ථනය කිරීම සිදු වේ. ඒ අතර විශේෂයෙන් ම ශිවලිංග වන්දනය, ලක්ෂ්මි වන්දනය, පත්තිනි ඇදහිල්ල, ඝනදෙවියන් කිරිකළවලින් නෑවීම අතීතයේ සිට පැවත එන්නා වූ පුද පූජාවන් සිරිත් බවට පත් වී තිබේ. එලෙසම හින්දු ආගම හා බැඳුණු චාරිත්‍රයන් ඔවුන් තුළ වේ. එහි දී හින්දු භක්තිකයන්ගේ ජීවිතයේ වැදගත් අවස්ථාවක් ලෙස උපනයන උත්සව පැවැත්වීම දැක්විය හැකි ය. විශේෂයෙන් ම ඉහළ කුලවලට අයත් පුරුෂයන් ට ආගමික වගකීම් පිළිබඳ ඒත්තු ගැන්වීම සඳහා දෙවන උපතක් ලෙස පිරිමි දරුවාගේ වම් උරහිසෙහි නූලක් පළඳවා ආශීර්වාද ලබාදීමෙන් ජීවිත සාර්ථක කර ගැනීමට මඟ පෙන්වීම

මෙමගින් සිදු වේ (කොංග්‍රස් පුස්තකාලය, දිනය සඳහන් නොවේ). එලෙසම සෑම විවාහ කටයුත්තක් ම හින්දු පූජක මූලිකත්වයෙන් යුතුව පවත්වනු දැකිය හැකි ය. මෙහි වාරිත සලකා බැලීමේ දී ද පුරාණයේ සිට පැවත එන වාරිතයන් සියල්ල ම පාහේ හින්දු ආගමේ අර්ථයන් සමග සම්බන්ධ වේ. ඒ අනුව, ගින්නට පවත්වනු ලබන පූජාවන්, ගනේශ් පූජාවන්, මෙන්ම පූජා මණ්ඩපයේ වට හතක් ගමන් කිරීමෙන් ආශිර්වාදය ලබා ගැනීම වැනි වාරිතයන් ආගමික පදනම මත සිදුවනු හඳුනාගත හැකි ය.

එලෙසම හින්දු ප්‍රජාවගේ අවමංග්‍ර කටයුතු හින්දු ආගමික පිළිවෙත් අනුව සිදුකරනු හඳුනාගත හැකි ය. මෙහි දී ඉන්දියාවේ සති පූජාව පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේ දී සැමයා මියගිය පසු බිරිඳ දර සෑයට පැන මියයාම හුදෙක් සෘජු ලෙසම ආගම මත පදනම් වූ වාරිතයක් නොව සමාජ අවශ්‍යතාවයේ පදනම මත ගොඩනැගුන ද පූජක මැදිහත්වීමෙන් යුතුව සති පූජාව සිදුකර තිබෙන බවට කරුණු හෙළි වේ. මෙහි දී විශේෂ අවස්ථාවක් ලෙස දරසෑයට ගිනි ඇවිලවීමේ කටයුතු පූජකවරුන් වෙතින් සිදුකර තිබේ. එලෙසම මේ ගින්නට කැපු වූ කාන්තාව සතිමාතා යන ගෞරවයෙන් පිදීම එකල සමාජය තුළ මෙය අගය කරන පිළිවෙතක් බවට පත්ව තිබී ඇති බවට හඳුනාගත හැකි ය (ලියනගේ, 2015). එලෙසම හින්දු බැතිමතුන්ගේ මියගිය පුද්ගලයන් ආදාහන කටයුතු සිදුකරනුයේ ද හින්දු පූජා විදි මධ්‍යයේ ය. එහි දී මෘතදේහ ගංඟානම් නදිය අසබඩ ආදාහනය කිරීම සිරිත වී ඇති අතර ගංඟානම් නදියට ආසන්න ස්ථානවල ඉහළ කුල පිරිස් ද නුදුරුත් පහළ කුලවල පිරිස් ද ආදාහනය කිරීම සිදුව තිබෙන අතර වත්මන වන විට ද මෙම තත්ත්වය පවතී (ලියනගේ, 2015). මෙහි දී හින්දු අවමංග්‍ර උත්සවය සිදුකරන්නේ ද පූජක මැදිහත්වීමෙන් වන ලෙසම එහි දී යවේඤා කිරීම, මන්ත්‍ර ගායනය සිදුවේ. මෙහි දී මියගිය දේහය පුළුස්සා එම අළු ජලකඳක පාකර හැරීම මොවුන්ගේ සිරිතයි. ඒ අනුව, හින්දු ආගම අනුව ජීවිතයේ වැදගත් අවස්ථාවන් පාලනය වී තිබෙනු හඳුනාගත හැකි ය.

එලෙසම ඉන්දියානු ජාතික ව්‍යාපාරය පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේ දී ද හින්දු ආගම සමාජය පාලනය කිරීමේ බලවේගයක් ලෙස ක්‍රියා කළ ආකාරය පැහැදිලි ය. එහි දී හින්දු ආගමික පසුබිමක් සහිත ප්‍රජාවන් බ්‍රිතාන්‍යයන්ට විරුද්ධව දැඩි ජාතිකවාදී ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කළ ආකාරය දැකිය හැකි ය. ඒ

අනුව, හින්දු ආගමික ලබ්ධිකයෙකු වන මහත්මා ගාන්ධිකුමන් මස් මාංශ අනුභවයෙන් තොර ජීවිතයක් ගත කර ඇති අතර ඉන්දියාව තුළ අවිහිංසාවාදය පැතිරවීමට විශාල පරිශ්‍රමයක් දරන ලදී. එතුමන් අප්‍රිකාවේ කළු සුදු වර්ණ භේදයට එරෙහිව පමණක් නොව බ්‍රිතාන්‍යයන්ගෙන් රට මුදවා ගැනීමට ගෙන ගිය සත්‍යග්‍රහ ව්‍යාපාරයන් සේම දේශීය සංස්කෘතිය නගා සිටුවීමට ගෙන ගිය පිළිවෙතට හින්දු ආගම මූලික පදනම සපයන ලදී. මේ අනුව, හින්දු ආගම ද සමාජය තුළ ඉහළින් සිට සමාජය තුළ පාලනයක් ඇති කිරීමට ක්‍රියා කර ඇති ආකාරය පැහැදිලි ය.

5. 3. ඉස්ලාම් ආගම

ඉස්ලාම් ආගම වූ කලී සර්ව බලධාරී අල්ලාහ් දෙවියන් ලොව මැවුම්කරුවා ලෙස ඇදහීමට පාත්‍රවන ඒකදේවවාදී ආගමකි. මහද්මද් නබිතුමා අල්ලාහ්ගේ දූතයෙකු වන අතර ඔහු ද ඉස්ලාමීය ප්‍රජාව අතර ගෞරවයට පාත්‍ර වන්නකි. මේ අනුව, සමස්ත මුස්ලිම් සංස්කෘතියම ඉස්ලාම් ආගමට නතුව ක්‍රියාත්මක වන්නා වූ ආකාරය හඳුනාගත හැකි ය. මෙහි දී ඉස්ලාම් ආගමේ මූලික ධර්ම ග්‍රන්ථය වන ශුද්ධ වූ අල්කුරාණය මස්තකයේ තබමින් ඒ අනුව ඔවුන් සිය ජීවිතය හැඩගසා ගැනීම සිදු වේ.

මේ අනුව, ඉස්ලාම් ආගම සමාජ පාලන ක්‍රමයක් ලෙස ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය විමසා බැලීමේ දී ඒ සඳහා බලපාන ඉගැන්වීම් විමසා බැලීම වැදගත් වේ. මෙහි දී ඉස්ලාම් ආගමේ ප්‍රධාන කුළුණු වන ඊමාන්, සලාත්, සවිම්, සකාත්, හජ් ඔවුන්ගේ ජීවිතයේ කොටසක් බවට පත්කර ගනී. ඒ අනුව, ඊමාන් යනු හක්කි ප්‍රකාශනයයි. සලාත් යනුවෙන් නමැදුම අර්ථවත් වේ. එනම් දිනකට පස්වතාවක් අල්ලාහ් නැමදීම සිදුකළ යුතු අතර එමඟින් මුස්ලිම් ජනයා තුළ නිරතුරුවම ආගම පිළිබඳ සිහියක් ඇති කිරීම සිදු වේ. එසේම සවිම්- රමළාන් මාසයේ උපවාස සිදුකිරීම ඉස්ලාම් ජීවිතයේ වැදගත් කටයුත්තකි. සකාත්- දිළිඳු ජනකොටස් වෙනුවෙන් වාර්ෂිකව ඉතිරි කරන ධනයෙන් සියයට දෙකහමාරක් දන්දීම වගකීමක් බවට පත් වේ. එලෙසම ඉස්ලාම් ආගමේ තවත් මූලධර්මයක් ලෙස හජ්- ජීවිතය තුළ එක්වරක් හෝ මක්කම පූජා ගමනට යායුතුය යන පිළිවෙත් සමග මුස්ලිම් බැතිමතුන් බැඳී පවතී (මන්සූර්, 2017).

මෙහි දී ඉස්ලාම් ආගමේ පවතින උපවාස කාල සීමාව පිළිබඳ අවධානයේ දී පුද්ගලයා තුළ ස්වයං පාලනයක් ඇති කිරීම සඳහා

දිරිමත් කරනු දැකගත හැකි ය. මෙහි දී රමලාන් උත්සවය පැවැත්වීමට පෙර දින විසි නවයක් හෝ තිහක කාලයක් රමලාන් උපවාසය සිදුකරනු දක්නට ලැබේ. එහි දී 'සවිම්' යන අදහස භාවිත වන අතර සවිම් යන්නෙහි අර්ථය ලෙස දක්වනුයේ අතහැර සිටීම හෙවත් වැළැකී සිටීමයි. (සමරවීර, 2014). මෙම උපවාස සමයේ දී හිරු උදාව ඇරඹෙන වේලාවේ සිට ආහාරපාන ගැනීමෙන් වැළැකී සිටිය යුතු සේ ම එම කාලය තුළ එකඳු කෙළ බිඳක් හෝ ජල බිඳක් ගැනීම අකැප වන අතර ලිංගික ක්‍රියාවන්ගෙන් සහ වැරදි ක්‍රියාවෙන් වැළකීම ද සිදු වේ. උපවාසය නිසි ලෙස සිදු නොකිරීම අල්ලාහ් දෙවියන්ගෙන් ඇත්වීම සිදුවන බවට වන විශ්වාසය මත බිය සහ හක්තිය පදනම් කරගනිමින් ආගමික පිළිවෙතට යටත්වනු හඳුනාගත හැකි ය. මෙහි දී ඉවසීම, පරිත්‍යාගය ප්‍රමුඛ වන අතර දන්දීම සඳහා පුරුදු පුහුණු කිරීම සිදු වෙයි (සමරවීර, 2014).

එලෙසම ඉස්ලාම් ආගමේ හස් වන්දනය පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේ දී ද ආගමේ බලපෑම පැහැදිලි ය. ඒ අනුව, අල්කුරාණයේ සඳහන් ආකාරයට හස් වන්දනාව සිදුකිරීමේ පිළිවෙත් තුළ දක්වා ඇත්තේ ද " කායික නිරෝගීතාවන්, ආර්ථික පහසුකම් ආදිය තිබියදීත් හස් වගකීම ඉටු නොකරන්නේ නම් ඔහු පාපයක් කරන්නෙක් වේ" යනුවෙනි (විජේතුංග, 2007: 4). මේ අනුව පැහැදිලි වනුයේ විවිධ ආගම් තුළින් පවිසින් යන විශ්වාසයන් විවිධ අර්ථ ගන්වමින් ලබ්ධිකයන් පාලනයට නතු කරගන්නා බවයි. එලෙසම ඉස්ලාමීය ධර්මය තුළ ඊමානීය ගුණාංග තුළ ද යුක්තිය, සාධාරණත්වය අගය කිරීම යටහත්පහත්භාවය අගය කිරීම වැනි ගුණාංගයන් අවශ්‍ය බව ද සඳහන් කර තිබීමෙන් පැවතිය යුතු තත්ත්වය පිළිබඳ ආගම මග පෙන්වන බව පැහැදිලි ය (අල්-අහ්ලාකුල් ඉස්ලාමීයයා, 2015).

එපමණක් නොවෙ ඉස්ලාම් ආගම තුළ දානය සඳහා ද නිරතුරුවම පෙළඹවීමක් සිදු වේ. අල්කුරාණයේ 2: 274 සඳහන් ආකාරයට රහසිගතව හෝ ප්‍රසිද්ධියේ ලබාදෙන දානපතියන් පෙරළා ප්‍රතිලාභ ලබා ගන්නා බවයි. "කවරෙක් තමන්ගේ ධනය (දානයක් වශයෙන්) රාත්‍රියේත්, දහවලේත්, රහසිගතවත්, ප්‍රසිද්ධියේත්, වියදම් කරන්නේ ද ඔවුන්ගේ කුලිය ඔවුන්ගේ දෙවියන් වෙත ඇත. ඔවුන්ට (පරලොවේ දී) කිසිදු බියක් නැත. ඔවුන් වේදනාවට පත්වන්නේ ද නැත" (අල්- අහ්ලාකුල් ඉස්ලාමීයයා, 2015: 14). මේ අනුව, ඉස්ලාම්

ආගම තුළින් ද යහපත් මගපෙන්වීමක් ජීවිතයට ලබා දී තිබෙනු පැහැදිලි ය.

එලෙසම ඉස්ලාම් ආගම තුළින් සමාජය තුළ ආචාර සමාචාර පිළිවෙතක් ද ගොඩනැගී ඇති අයුරු හඳුනාගත හැකි ය. ඒ අනුව, යමෙකු මුණගැසුණ විට “අසලාම් අලෙක්කම්” යනුවෙන් ශාන්තිය සමාදානය උදා වේවා යනුවෙන් එකිනෙකාට හිසනමා සුභපැතීම අල්කුරාණයේ සඳහන් ආගමික උපදේශයකි (අල්-අන්ලාකුල් ඉස්ලාමීයා, 2015). මේ අනුව, පැහැදිලි වන්නේ ඉස්ලාම් ආගම මඟින් ප්‍රජාව අතර සුහදත්වය, මිත්‍රශීලීත්වය ගොඩනැගීමට මෙමඟින් කටයුතු කර ඇති බවයි. එලෙසම සෑම විටම පුද්ගලයා අල්ලාහ් දෙවියන් යටතේ පිහිට සමාදානය ලබමින් සිටින බවට මතක් කර දීමක් සිදුවන්නේ ආගමේ පාලනය සිහිපත් කරමිනි. තව ද ඉස්ලාම් ආගමේ දෛනික ජීවිතයේ පවත්වා ගත යුතු ගුණාංග පිළිබඳව ද සඳහන් කර තිබේ. සත්‍ය කතා කිරීම ස්වර්ගය කරා යොමු කරන බව දක්වන අතර බුදුදහමට සමානව ඉස්ලාම් ධර්මයේ ද සත්‍ය කතා කිරීමේ ආකාර ලෙස චේතනාව, වචනය, ක්‍රියා ලෙස දක්වා තිබේ. එහි දී යහපත් සිහිවිලි පවත්වා ගැනීම, සත්‍ය වදන් පවත්වා ගැනීම, නිවරදි ලෙස ක්‍රියාකිරීම ඉස්ලාම් ආගමේ අවධාරණය කර තිබේ (අල්-අන්ලාකුල් ඉස්ලාමීයා, 2015). එපමණක් නොව ඉස්ලාම් ආගම තුළින් ද සෛසු ආගම් පරිද්දෙන් සමාජ වගකීම, සම්බන්ධතා පවත්වා ගත යුතු අයුරු පෙන්වා දී තිබේ. එහි දී දෙමව්පියන්ට කරුණාව දැක්වීම, සැලකීම සිදුකළ යුතු බවට උපදෙස් ලබාදෙයි.

එලෙසම සෛසු ආගම් සේ ම ඉස්ලාම් ආගම ද උපතේ සිට මරණය දක්වා ජීවිතයේ වැදගත් සෑම අවස්ථාවක දී ම මැදිහත් වනු දැකිය හැකි ය. ඒ අනුව, මුස්ලිම් සංස්කෘතිය තුළ උපත විමසා බැලීමේ දී අලුත උපන් දරුවෙකුගේ දකුණු කනට ඇසෙන සේ “අසාන්” යනුවෙන් සලාතය සඳහා ආරාධනා කිරීම පමණක් නොව දරුවා ඉපිද හත්වන දින හිස කෙස් කපා, කෙස්වලට සමාන බරට රිදී හෝ මුදල් දීම. එසේම එච්චෙකු කපා මාංශ දුප්පකුන්, අසල්වැසියන් සහ නිවසේ පරිභෝජනය සඳහා බෙදා දීම අල්කුරාණ ඉගැන්වීම් මත සිදුවන්නකි (මන්සූර්, 2017). එලෙසම ඉස්ලාම් ආගම තුළ පුද්ගලයෙකු මියගිය විට ද ඉස්ලාම් ධර්මයට අනුව අවසන් කටයුතු සිදු වේ. ඒ අනුව, මෘතදේහය පැය 24 තුළ භූමිදානය කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වන අතර එය ස්වර්ගයට යාමට පහසු කරවීමකි. එලෙසම මෘතදේහයන් දැකීම සඳහා ද සීමාවන් පවතින අතර මෘතදේහයන් සඳහා ඉටුකළ යුතු

යුතුකම් ලෙස 'මයිතයන්' පවතී. එනම් මෘතදේහය නාවා 'කඟන්' ලෙස සුදු පැහැති වස්ත්‍ර ඇන්දවීම, මෘතදේහයට දෙවියන්ගේ ආශීර්වාද ලබාදෙමින් සලාතය ඉටුකිරීම සහ සාදා ගන්නා ලද සුවිශේෂී වලක මෘතදේහය භූමිදානය යන සියල්ල ආගමික පදනම මත සිදු වේ (ඉස්ලාම් ධර්මය 9 ශ්‍රේණිය, වර්ෂය සඳහන් නොවේ). මෙය ද ආගම සමාජය පාලනය කරන්නා වූ ක්‍රමයක් ලෙස දැකිය හැකි ය.

එලෙසම මුස්ලිම් ආගම තුළ විවාහය පිළිබඳ අවධානයේ දී ද ආගම සමඟ බද්ධව පවතිනු හඳුනාගත හැකි ය. ඒ අනුව, ඉස්ලාම් ආගම තුළ 'මන්රම්' යනුවෙන් විවාහ විය නොහැකි ඉතා කිට්ටු ශ්‍රෝතීන් පිළිබඳ දක්වයි. එහි දී රුධිර සබඳතා, විවාහ සබඳතා, කිරි බි වැඩීම නිසා ඇතිවන සබඳතා අතර මව, මවගේ මව ලෙස ඉහළ යන ශ්‍රෝතී සබඳතා, දරුවන්, දරුවන් ලෙස පහළ යන ශ්‍රෝතී සබඳතා වශයෙන් විවිධ ශ්‍රෝතී විවාහයන් ප්‍රතික්ෂේප කර තිබේ (ඉස්ලාම් ධර්මය නව නිර්දේශය 11 ශ්‍රේණිය, වර්ෂය සඳහන් නොවේ). විශේෂයෙන් ඉස්ලාම් ආගමේ ෂරියා නීතිය තුළ ද මුස්ලිම් පුරුෂයෙකුට භාර්යාවන් සිව්දෙනෙකු දක්වා විවාහ කර ගැනීමේ හැකියාව පවතින අතර එය ද ආර්ථික හැකියාව මත තීරණය වීම සිදු වේ. මෙමඟින් ඉස්ලාම් ප්‍රජාවේ සමස්ත සංස්කෘතියම ආගමේ පාලනයට නතු ව ඇති ආකාරය පැහැදිලි ය.

තවද, ඉස්ලාම් ආගමේ ආර්ථික මඟපෙන්වීම විමසා බැලීමේ දී අතීතයේ සිටම මුස්ලිම් ප්‍රජාව ආර්ථික සහ වෙළඳ කටයුතුවලින් ප්‍රමුඛත්වය ලබා තිබීමට ආගමික ඉගැන්වීම් ද බලපා හැකි ය. මෙහි දී විශේෂයෙන් ම වෙළඳ කටයුතු පවත්වා ගත යුතු ආකාරය සඳහන් කරන අතර වෙළඳාමේ දී පාරිභෝගිකයා රැවටීම, ව්‍යාජ ලෙස දිවුරුම් දීම, හාණ්ඩ සඟවා තැබීම, පොලිය ගැනීම, හරාම් හාණ්ඩ මිල දී ගැනීම විකිණීම වැනි අසාධරණ ක්‍රියාවන්ගෙන් වැළකී සිටිය යුතු බව දක්වා තිබේ. එලෙසම අවශ්‍ය ඇතත්වුනට ණය දීම, ණය නැවත පියවීමට උදව් කිරීම, මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම්වල දී උකස් සහ බඳුදීම මෙන් ම ඉපැයීමේ දී සාමූහික ප්‍රයත්න ඉස්ලාම් ආගම තුළ අගය කරයි (ඉස්ලාම් ධර්මය නව නිර්දේශය, වර්ෂය සඳහන් නොවේ). ඒ අනුව, ශ්‍රී ලංකාව තුළ මෙන් ම ඉන්දියාව තුළ තොග මෙන්ම සිල්ලර වෙළඳාම කුළුබඩු, ඇඳුම්, රත්රන් අපනයන ආර්ථිකය තුළ මුස්ලිම් ප්‍රජාව ප්‍රමුඛත්වය ලබා ගැනීමට එක් අතකින් ආගම බලපා ඇති ආකාරය හඳුනාගත හැකි ය.

එලෙසම ඉස්ලාම් ආගමේ දී සමාජ පාරිසරක තත්ත්ව යටතේ සිදුවන ආපදා තත්ත්වයන්ගෙන් මිදීමට ක්‍රියා කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳ උපදේශන ලබා දී ඇති අයුරු හඳුනාගත හැකි ය. එයට අනුව, ජනතාව ආපදාවලින් මුදවා ගැනීම ක්‍රියාවලීන් දෙකක් මඟින් සිදු වේ. එනම්, උපදේශන සේවා මඟින් මුදා ගැනීම, ජීවනෝපාය නිවාරණ සේවා මඟින් මුදා ගැනීම ලෙස ය (අල්- අන්කුල් ඉස්ලාමියා, 2015). ඒ අනුව, ඉස්ලාම් ආගම තුළ පල්ලිය කේන්ද්‍ර කර ගනිමින් ජනතාවට ආපදා සහනශීලීත්වයන් සැපයීම, දිළිඳු ප්‍රජාව නගාසිටුවීමට කටයුතු කිරීම මෙන් ප්‍රජාව අතර සහෝදරත්වය ඇති කරනු දැකිය හැකි ය.

එපමණක් නොව ඉස්ලාම් ආගම සහ රාජ්‍ය පාලනය පිළිබඳ විමසීමේ දී ද ඉන්දියාව තුළ බොහෝ කලක් මුස්ලිම් රජවරු පාලනය කළ බව සඳහන් වේ. නිදසුනක් ලෙස ඉන්දියාවේ මෝගල් පාලනය තුළ හින්දු පාලනය ඉවත් කර මුස්ලිම් පාලනයක් ගෙන ඒමට කටයුතු කර තිබෙන අතර මහා අක්බාර් රජු සමයේ දී ද ඉස්ලාම් ආගමට ගැතිව සෙසු ආගම් සඳහා ද සහනශීලී ප්‍රතිපත්තියක් ගෙන ගිය බව සඳහන් වේ (ද සිල්වා, 2021). එලෙසම දිල්ලි සුල්තාන ආදී පාලනයන් සමඟ ඉන්දියාව දැඩි මුස්ලිම් පාලනයකට නතු වූ ආකාරය කිව හැකි ය. ඉස්ලාම් ආගම සහ පාලන තන්ත්‍රය පිළිබඳ අවධානයේ දී ශ්‍රී ලංකාව තුළ අතීතයේ මුස්ලිම්වරු රාජ්‍ය පාලනයට මැදිහත් වීම ඉතා අල්ප ය. එනමුත් එකල අරාබි වෙළෙඳුන් ලංකාවට පැමිණීමත් සමඟ වෙරළබඩ ප්‍රදේශයන් ආශ්‍රිතව ස්ථාපිත වූ ඉස්ලාම් ආගම ව්‍යාප්ත කිරීමට ප්‍රජාව කටයුතු කළ අතර යටත්විජිත සමයේ දී පැමිණි ක්‍රිස්තියානි ආගමට එරෙහිව ඉස්ලාම් ආගමික පුනර්ව්‍යය සඳහා සිද්ධි ලෙබ්බේ ප්‍රමුඛ මුස්ලිම් ප්‍රජාව ක්‍රියාකර තිබේ. එහි දී මුස්ලම් නේෂන් වැනි පුවත්පත් මඟින් දැනුවත් බව ඇති කිරීම පමණක් නොව ඉස්ලාම් පාසල් බිහිවීම, මුස්ලිම් කාන්තාවන් අධ්‍යාපනයට යොමු කරවීම මඟින් විශාල සමාජ වෙනසක් ඇති කරන ලදී (ඉස්ලාම් ධර්මය නව නිර්දේශය 11 ශ්‍රේණිය, වර්ෂය සඳහන නොවේ). මේ අනුව ඉස්ලාම් ආගම මඟින් ද මුස්ලිම් ප්‍රජාවට යහපත් ජීවිතයක් සඳහා මෙන් ම සමාජ ඒකාබද්ධතාව ඇති කිරීමට මඟ පෙන්වා තිබීම සේ ම සමස්ත මුස්ලිම් සංස්කෘතියම ඒ අනුව ක්‍රියාකරනු හඳුනාගත හැකි ය.

5. 4. ක්‍රිස්තියානි ආගම

බටහිර සමාජය තුළ බිහි වූ ආගමක් ලෙස ක්‍රිස්තියානි ආගම ද ඒකදේවවාදී ආගමක් වන අතර දෙවියන් වහන්සේ ඇඳහීමේ දී එතුමන්ගේ නියෝජිතයා ලෙස ක්‍රිස්තුස්වහන්සේ ගෞරවයට පාත්‍ර වේ. මෙහි දී ජේසුස් වහන්සේගේ මව වන කන්‍යා මරියතුමිය ද දේවත්වයෙන් තබා වන්දනාමානයට පාත්‍රවීම ද දැකිය හැකි ය. ඒ අනුව, කතෝලික ආගමේ විවිධ නිකායන් පවතින අතර ඇගයීමකින්, දෙවියන් වහන්සේගේ සභාව, බැප්ටිස්ට්, ලුතරන්, මෙතෝදිස්ත, රෝමාන කතෝලික වශයෙන් ඒවා දැක්විය හැකි ය (ෆාර්වල්ඩ්, දිනය සඳහන් නොවේ). මෙහි දී ආගමේ ප්‍රධාන ග්‍රන්ථය වන ශුද්ධ වූ බයිබලය අඩංගු කරුණු අනුව බැතිමතුන්ගේ ජීවිත පාලනය වීම සිදු වේ. මේ අනුව, ක්‍රිස්තියානි ආගම සමාජ පාලන ක්‍රමයක් ලෙස ක්‍රියාකරන ආකාරය විමසීමේ දී එතුළ පවතින මූලධර්මයන් ඒ සඳහා බලපාන ආකාරය වටහා ගැනීම වැදගත් වේ.

එහි දී දස පනත පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේ දී සෙසු ආගම්වල සේ ම එමඟින් යහපත් ජීවිතයකට මඟ පෙන්වා දී තිබේ. එම දස පනත නම් " සැබෑ වූ එකම දෙවියන්ට නොදිවුරව, ඉරුදිනන් ණය මංගල්‍ය දිනත් නිවාඩු වලංගු කරව, මව්පියන්ට සංග්‍රහ කරව, ජීවිත විනාශ නොකරව, කාම මිථ්‍යාවාරය නොකරව, සොරකම් නොකරව, බොරු සාක්ෂි නොකියව, පරදාර ආලය නොකරව, අන්වස්තු ආසා නොකරව" යනුවෙන් දක්වා තිබේ (කතෝලික ධර්මය 6 ශ්‍රේණිය, වර්ෂය සඳහන් නොවේ: 59). ඒ අනුව කතෝලිකයන්ට නියම වූ ණය මංගල්‍ය දිනයන් තුළ දේව මෙහෙයන්ට සහභාගී වීම අනිවාර්ය කොට තිබේ. ඒ අනුව මෙදිනට නිවාඩු ලබාගැනීම, අනිවාර්ය දේව මෙහෙයන්ට සහභාගී වීම, බැතිමතුන් ඒකරාශී වී කටයුතු කිරීම මඟින් කිතුණු ප්‍රජාව තුළ ඒකාබද්ධතාව ඇති කිරීමට ආගම සමත්වනු හඳුනාගත හැකි ය. එලෙසම ක්‍රිස්තියානි ආගම තුළ ද සෙසු ආගම් සේ ම ශාරීරික පුණ්‍යා ක්‍රියා සහ ආත්මීය පුණ්‍ය ක්‍රියා ලෙස සාගිනි වූවන්ට ආහාරදීම, රෝගීන් බැලීමට යාම, පවිකාරයන් පාපයෙන් මිදවීම, වැරදි කමා කිරීම් ආදිය සිදු කළ යුතු බවට යහපත් මඟපෙන්වීමක් ක්‍රිස්තියානි ආගමෙන් ද ලැබේ. ඒ අනුව, ක්‍රිස්තියානි ආගම තුළ ද අතීතයේ සිට ජීවිතයේ වැදගත් සෑම අවස්ථාවක දීම මැදිහත් වීම් සිදු කර තිබේ. ඒ අනුව ක්‍රිස්තියානි ආගම තුළ සිදුවන බෞතීස්ම කිරීම් පමණක් නොව විවාහය ද මුළුමනින්ම සිදු වන්නේ දේව ආශීර්වාදය මැද දිවුරුම් දීමෙන් දේවස්ථාන පියතුමන්ගේ

මූලිකත්වයෙනි. එසේම ක්‍රිස්තියානි කතෝලික අවමංගලය උත්සවයන් ද දේව ආශීර්වාදය මධ්‍යයේ පල්ලිය තුළම සිදු කිරීම වැදගත් වේ. එලෙසම දේවස්ථාන තුළ ද පුද්ගලයන් සාමූහිකත්වය වර්ධනය කිරීම, දිළිඳු ප්‍රජාවට පිහිටවීම වැනි වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් යහපත් සමාජයක් ඇති කිරීම සඳහා කටයුතු කරනු දැකිය හැකි ය.

ශ්‍රී ලංකා සමාජය ඇසුරින් මේ පිළිබඳ අතීතයේ දී සමාජය වෙනස් කිරීමේ මෙවලමක් ලෙස ආගම භාවිතා කර තිබෙනු හඳුනාගත හැකි ය. ඒ අනුව, ක්‍රිස්තියානි කතෝලික ආගම මෙරට ස්ථිර ව්‍යාප්තිය ඇරඹෙන්නේ යටත්විජිතවාදී පාලන සමය තුළ ය. යටත්විජිත රාජ්‍යයන්ගෙන් අමුද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීමේ පමණක් නොව මිෂනාරි ආගම පැතිරවීම ද බටහිර ජාතීන්ගේ මූලික අභිප්‍රාය විය. එම ආගමට පුද්ගලයින් හරවා ගැනීම තුළ සමාජය පාලනයකට නතු කළ හැකි යන අභිප්‍රාය ඔවුන් තුළ පැවතිණ. ඒ අනුව, 1505 දී ලොරෙන්සෝ ද අල්මේ දා ප්‍රමුඛ පෘතුගීසීන් පැමිණෙන විට කතෝලික ආගමික පූජකවරු ද පැමිණි බව සඳහන් වේ. එකල කෝට්ටේ රාජධානියේ අසමගීය ආගම ප්‍රචාරයට මනා පිටුවහලක් වූ අතර ධර්මපාල කුමරු 1557දී රෝමානු කතෝලික ආගමේ බෞතීස්ම ලැබීම සමඟ ඒ යටතේ තිබූ ප්‍රදේශයන් ද පෘතුගීසී පාලනයට නතු වී ඇති අතර එකල ප්‍රන්සිස්කානු පූජකවරුන් කිහිපදෙනෙකු ද ලංකාවට පැමිණි බව සඳහන් වේ (පෘතුගීසීන් කතෝලික ආගම ප්‍රචාරය කිරීම, 2018). එකල ඇතැම් රාජකීයන් ද කිතුදහම වැළඳ ගැනීම සිදුවිය. යම්සිංහ බණ්ඩාර, කුසුමාසන දේවිය බෞතීස්ම ලබා ගත්හ. මෙකල සැබවින්ම සමාජ පාලන මෙවලමක් ලෙස ආගම භාවිත විය. කතෝලික ආගම වැළඳගත් පිරිස් බඳුවලින් ඉවත් කිරීම, එවැනි පිරිස්ගේ කුල හේදය නොසලකා හැරීම, උසස් තනතුරුවලට පත්කිරීම සහ කිතුණු ආගම වැළඳගත් පුරුෂයන්ට පෘතුගීසී කාන්තාවන් විවාහ කරගැනීමට හැකිවීම වැනි වාසි සහගත තත්ත්වයන් අත්කරදෙන ලදී (කතෝලික ආගම ප්‍රචාරය කිරීම, 2018).

ඉන්පසුකාලීනව පැමිණි ලන්දේසීන් ද පෘතුගීසී පූජකයන් සඳහා අභියෝග කරමින් රෙපරමාදු ආගම ව්‍යාප්ත කිරීමට උත්සාහ දැරිණ. මෙම ආගම ද පැවති පෘතුගීසී පාසල් මඟින් ව්‍යාප්ත කළඅතර ප්‍රෙඩිකන්ට් නැමති තනතුරු මඟින් එය පරීක්ෂා කළ බව සඳහන් වේ (මදුරප්පෙරුම, 2007). එහි දී එම පාසල්වලට දරුවන් නොයවන දෙමව්පියන්ට දඩ නියම වී ඇති අතර රෙපරමාදු දේවස්ථානවල සිදු නොකරන විවාහ සහ බෞතීස්ම පිළිනොගැනීමේ තත්ත්වයක් උදා වී

තිබේ. මේ තත්වය තුළ විශාලී යන පෘතුගීසි කතෝලික ආගම නගා සිටුවීමට ද ජුසේ වාස් පියතුමන් වැන්නවුන් ක්‍රියා කර තිබේ (කතෝලික ධර්මය 10 ශ්‍රේණිය, 2020). එනමුත් පෙර පරිදි රෙපරමාදු ආගමේ බලය ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා ලන්දේසීන් ආගම වැළඳගත් පිරිස් වෙත වරප්‍රසාද ලබාදීම සිදුකර ඇති අතර එමඟින් සෙසු බෞද්ධ, හින්දු, ඉස්ලාම් ආගම් යටපත් කිරීම ඔවුන්ගේ අභිප්‍රාය විය. එහි දී 1767 සැප්තැම්බර් 15 දින ලන්දේසීන් විසින් මෙයිඩන් නියෝග නියෝග නිකුත් කරමින් ප්‍රකාශ කර ඇත්තේ ක්‍රිස්තියානි උත්සව දිනවල දී වෙළඳාම් කිරීම , කර්මාන්ත කිරීම තහනම් බවක් එසේ ක්‍රියාකිරීම දඩ ගෙවීමට සහ සිර වැදීමට හේතුවක් බව දැක් වූ අතර ආගම වැළඳගත් පිරිස් වෙත ඉඩම් ප්‍රදානය, වහලුන් මිල දී ගැනීමට සහ ළඟ තබා ගැනීමට අවස්ථාව උදා විය (තිලකරත්න, 2018).

ඉන් අනතුරු ඉංග්‍රීසි ජාතීන් මෙරටට පැමිණීමත් සමඟ ඔවුන්ගේ ක්‍රිස්තියානි ආගම ප්‍රචාරය සඳහා දැඩි පරිශ්‍රමයක් දැරූ අතර ලන්ඩන් මිෂනාරි සමාගම, බැප්ටිස් මිෂනාරි සමාගම, වෙස්ලියන් මිනාරි සමාගම, ඇමරිකන් මිෂනාරි සමාගම සහ වර්ච් මිෂනාරි සමාගම වැනි සමාගම් මඟින් ආගම ප්‍රචාරය සඳහා දැඩි පරිශ්‍රමයක් දරා ඇත (Hettiarachchi, 2016). එහි දී බයිබලය සිංහලයට පරිවර්තනය කිරීම, මාසික තැග්ග, ලංකා නිධානය වැනි සඟරා නිකුත් කිරීමෙන් පමණක් නොව මිෂනාරි පාසල් ආරම්භ කිරීම මඟින් ද ඉංග්‍රීසි සංස්කෘතිය කාවැද්දීමට උත්සාහ දැරිණ. මෙම ආගම වැළඳගත් පිරිස් වෙත ද රජයේ ඉහළ තනතුරු ලබාදීම, සිවිල් සේවා නියෝජිත තනතුරු ලබාදීම විය. එහි ප්‍රතිඵලය ලෙස සිංහල, ද්විධ ප්‍රජාවට මිෂනාරි පාලස්වලට යාමට සිදු වූ අතර එමඟින් ඉංග්‍රීසි භාෂාව කතා කිරීමට, නම් භාවිත කිරීමට, ඉංග්‍රීසි සංස්කෘතිය අනුව හැසිරෙන ඇඳුම පැළඳුම පවත්වාගෙන යන ඉංග්‍රීසීන්ට ගැති කළු සුද්දන් පිරිසක් ද බිහිවීමට ඉංග්‍රීසීන්ගේ මෙම ආගම ප්‍රචාරය හේතු විය. ඒ අනුව, බටහිර සංස්කෘතිය ලංකාව තුළ ස්ථාපිත වීමට මිෂනාරි ආගම සමාජ පාලන ක්‍රමයක් ලෙස ක්‍රියාකර ඇති අයුරු පැහැදිලි ය.

එලෙසම ඉන්දියාව පිළිබඳ අවධානයේ දී යුරෝපා බලපෑමට යටත්වීමෙන් ක්‍රිස්තියානි ආගමේ බලපෑමට ලක්විය. මෙහි දී ක්‍රිස්තියානි ආගම ඉන්දියාවේ පැතිරීම ආරම්භ වන්නේ පෘතුගීසි ආගමනයත් සමඟ ය. 1498දී පෘතුගීසි ජාතික වස්කෝ ද ගාමා ඉන්දියාවේ කැලිකට් වරායට ගොඩබැසීමත් සමඟ ඔහු පවසා ඇත්තේ " ... අපි ක්‍රිස්තු භක්තිකයන් සහ කුළු බඩු සොයා ආවෙමු

ලෙසය” (සූරියප්පෙරුම, 2018). ඒ අනුව පැහැදිලි වනුයේ යම් රටක පාලන ආධිපත්‍ය පැතිරවීම සඳහා සිය අණසක පැතිරවීමට වඩාත් සුදුසුම ක්‍රමවේදය ආගම සමඟ මුසුව සිය මූලධර්ම ප්‍රචාරය කිරීම බව ඔවුන් දැන සිටි බවයි. ඒ අනුව, මෙලෙස පැමිණ පෘතුගීසීන් 1510දී ගෝව අල්ලා ගනිමින් සිය අණසක පැතිර වූ අතර ඉන් අනතුරුව ලන්දේසීන් මූගල් අධිරාජ්‍යයෙන් පසු ඉන්දියාවේ අනමදාබාද්, අග්‍රා, මදුරාසි වැනි ප්‍රදේශ පාලන යටතට පත් කරගන්නා ලදී (ඉන්දියාන් සටන් ව්‍යාපාරය, වර්ෂය සඳහන් නොවේ). මෙහි දී ඉංග්‍රීසි ජාතිකයින් ද සිය ආගම ප්‍රචාරය කරමින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ සේ ම ඉන්දියාව තුළ ද වරප්‍රසාද ලබාදෙමින් බටහිර සංස්කෘතිය ස්ථාපිත කිරීමට දැඩි උත්සාහයක් දැරුව ද ඉන්දියානු ජාතික ව්‍යාපාරය හමුවේ හින්දු ආගම බලවත් වුව ද යම් අකාරයක බලපෑමක් සමාජයට සිදු කිරීමට ක්‍රිස්තියානි ආගම හේතු විය. ඒ අනුව පැහැදිලි වනුයේ අතීතයේ දී ක්‍රිස්තියානි ආගම සමාජය බටහිරකරණයට ලක්කිරීමේ උපාය මාර්ගයක් ලෙස ආගම ක්‍රියාකර ඇති බවයි.

මේ අනුව පැහැදිලි වනුයේ සැබැවින්ම සෑම ආගමක් ම සමාජ පාලනය සඳහා අවශ්‍ය මූලධර්මවලින් සමන්විත බවයි. එය කෘත්‍යාත්මකව විමසීමේ දී අතීතයේ සිට ම ආගම මඟින් සිදුකරන ප්‍රධාන කෘත්‍ය බවට සමාජ පාලනය පත්ව ඇත. එහි දී සමාජය ඒකාබද්ධ කිරීමට පමණක් නොව සමාජය තුළ විනයක් ඇති කිරීමට සේ ම සමාජ වෙනසක් ඇති කිරීමට ආගම මැදිහත් වී තිබේ.

6. නූතනයේ ආගම සමාජ පාලන ක්‍රමයක් ලෙස ක්‍රියාකිරීමේ නව ප්‍රවණතා.

නූතනයේ ආගම සමාජ පාලන ක්‍රමයක් ලෙස අතීතයට සාපේක්ෂව සමාජයේ සෑම ක්ෂේත්‍රයකටම පාහේ දැඩි මැදිහත්වීමක් සිදු කරනු හඳුනාගත හැකි ය. ඒ අනුව සමාජ පාලනයේ දී මෙලෙස ආගමේ වෙනස්වීම කෘත්‍යාත්මකව විමසා බැලීමේ දී ආගම නමැති සමාජ ආයතනය මඟින් සිදුවන කාර්යභාරය පවුල, දේශපාලනය, අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍යය වශයෙන් අනෙකුත් ආයතනවල ක්‍රියාකාරීත්වයට වන බලපෑම තුළ සිදුවන වෙනසක් ලෙස හඳුනාගත හැකි ය. එලෙසම මෙය සමාජ ආයතන අතර ක්‍රියාකාරීත්වයේ සට්ටනකාරී තත්ත්වයක් ලෙස ද හඳුනාගත හැකි ය. ඒ අනුව, නූතන තත්ත්වය වනුයේ ආගම ද්විත්ව රංගනයක නිරත වීමයි. එක් අතකින් සංස්කෘතික මුහුණුවරකින් සමාජය මෙහෙයවීම සිදු කරන විට

අනෙක් අතට දේශපාලන මුහුණුවරකින් මුළු සමාජයම පාලනයකට නතු කරගනී. මෙලෙස සිදුවන සමාජ පාලනයේ ප්‍රතිඵලය සමාජය කෙරෙහි යහපත් අයුරින් සමාජ ඒකාබද්ධතාවයට ඇති කිරීමට සේ ම සමාජය තුළ මර්දනාකාරී තත්ත්වයන් ඇති කිරීමට ද හේතු වී තිබේ.

6. 1. ආගමේ සංස්කෘතික මුහුණුවර

නූතනය වන විට ශ්‍රී ලංකාව තුළ ආගම සමාජ පාලනය සඳහා සංස්කෘතික පදනම මත මැදිහත්වෙන ආකාරයේ වෙනස්කම් පවතින බව හඳුනාගත හැකි ය. විශේෂයෙන් ම බුදුදහම නවීකරණයට, වාණිජකරණයට ලක්වීම තුළ නව මුහුණුවරකින් සිංහල සංස්කෘතිය වෙනස් මාවතක් කරා ගමන් කිරීමට සමත් වී තිබේ. මෙහි දී ක්‍රිස්තියානි ආගමේ බලපෑම මත එය අනුකරණය කිරීමට උත්සාහ දැරීමත්, එම ආගම් අභිබවා යෑමට උත්සාහ දැරීමත් හේතුවෙන් ථේරවාදී බුදුදහමින් ඇත්ව නවාංග රැසක් එකතු වීමෙන් ජනප්‍රිය බුදුදහම නූතනය වනවිට පැමිණ තිබේ. එහි දී බුදුදහමේ සිරිත් විරිත් තුළට විවිඳ බවක් එකතුවීමෙන් දේශපාලනය සමඟ ද ඒකාබද්ධව යන්නා වූ අයුරු දැකිය හැකි ය. ඒ අනුව නූතනයේ දී ජනප්‍රිය බුදුදහම සමාජ පාලන ක්‍රමයක් ලෙස ක්‍රියාකරන අයුරු විමසීමේ දී අතීතයේ මෙන් ම නූතනය වන විට ද බුදුන්ගේ ආශීර්වාදය ලබා ගැනීමේ අරමුණින් වැදුම් පිදුම් කිරීම දක්නට ලැබුණ ද ඒ සඳහා වාණිජ අරමුණු එකතු වී තිබෙනු හඳුනා ගත හැකි ය. නිදසුනක් ලෙස වර්තමානයේ ක්‍රියාත්මක බෝධි පූජා සංකල්පය විමසා බැලීමේ දී මෙම තත්ත්වය වඩාත් දැකගත හැකි ය. ඒ අනුව, බෝධි පූජාවල මානව විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ පැහැදිලි කරන එස්. බී. එච්. ප්‍රහාන් ඉන්දික පෙරේරා සඳහන් කරන ආකාරයට ආරම්භයේ දී බෝධි වන්දනය බෝධියට අරක්ගත් දේවතාවෙකුගේ විශ්වාස මත විග්‍රහ කළ ද අද වනවිට බුදුන් වහන්සේ සම්බන්ධ කරමින් බෝධි වන්දනය සිදු වේ. එලෙසම ඔහු තවදුරටත් දක්වන්නේ එය බෞද්ධයන්ට නිවන සාක්ෂාත් කර ගැනීමට නොව ලෝකික අරමුණු පෙරදැරි කරගත් පූජා ක්‍රමයක් බවට පත්ව ඇති බවයි (පෙරේරා, 2011: 524).

ඒ අනුව, ජීවිතයේ වැදගත් සෑම අවස්ථාවක දී ම බෝධි පූජා තබමින් ආශීර්වාද ලබා ගැනීම උසස් මෙන් ම පහළ ප්‍රාන්තික ලොකු කුඩා වැඩිහිටි ජනයාගේ පුරුද්දක් බවට පත්ව ඇත. ගර්භනී කාන්තාවකට යහපත් දරු උපතක් සඳහා ආශීර්වාද ලබා ගැනීමට,

අලුත උපන් දරුවෙකුට ශ්‍රී අපල දුරු කරමින් නිරෝගී සුවය ප්‍රාර්ථනා කිරීමට, දරුවන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු සාර්ථක කරගනිමින් විභාගයේ දී ඉහළ ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීමට, රැකියා කටයුතු සාර්ථක කරගැනීමට, නිවසේ කටයුතු සාර්ථක කර ගැනීමට පමණක් නොව මරණින් දිවිගලවා ගැනීමට වශයෙන් එකී මෙකී ලෞකික කාරණා සියල්ල ඉටු කරගැනීම සඳහා බෝධි පූජාවන් කිරීම සුලභ දසුනක් බවට පත්ව ඇත. නිදසුනක් ලෙස නූතනය වන විට විභාග සමත්වීම අරමුණු කරගනිමින් මහා පරිමාණයෙන් සිදුකරන ආශීර්වාද ලබාදීමේ වැඩසටහන්, මතුරන ලද පැන් ලබාදීමේ වැඩසටහන්, සතිපතා පවත්වන බෝධි පූජා මත විශ්වාසය තැබීමට පුරුදුව සිටී. මෙහි දී ඇතැම් උපාසකයන් මෙය මුදල් උපයන මාර්ගයක් බවට පත්කරගනිමින් මුදලට බෝධි පූජා තැබීමේ ප්‍රවණතාව මතුව තිබේ. එලෙසම දේවාල තුළ ද ලබාදෙන මුදල මත එනම් වැඩි මුදලක් ලබා දෙන්නේ නම් වැඩි වශයෙන් යාවිඤ්ඤා කිරීමටත් අඩු මුදලක් ලැබෙනම් අඩු වශයෙන් යාවිඤ්ඤා කිරීම හෝ එසේ නොකිරීම පවතී. එසේම පලතුරු වට්ටි පූජාවන් තුළ වුව ද විශාල පලතුරු වට්ටි ගෙන එන පුද්ගලයාට වැඩි ගෞරවය ලබාදෙන තත්ත්වයට නූතන සමාජය නිර්මාණය කර තිබේ. එපමණක් නොව නූතනය වන විට පවත්වනු ලබන මහා පරිමාණ පූජාවන් තුළ ද මෙම තත්ත්වය දැකගත හැකි ය. කඨින වීචර පූජා, කඤ්චුක පූජා, පිච්චමල් පූජා, දාස්පෙතිමල් පූජා, නෙළුම් මල් පූජා වශයෙන් සුප්‍රසිද්ධිය පදනම් කරගත් පූජාවන් ආදෝප තත්ත්වයට පත්වී තිබීමෙන් ආගමේ කීර්තිය ලොවට ප්‍රකාශ කිරීමට දරනු ලබන උත්සාහයක් ලෙස දැකිය හැකි ය. මෙහි දී මෙම පූජාවන් සඳහා දායකත්වය ලබාදෙන ඉහළ ධනවත් පිරිස් සිය සමාජ තත්ත්වය නිර්මාණය කර ගැනීම සඳහා ආගම භාවිත කරනු දැකිය හැකි ය. බුදුන්ගේ දෙවියන්ගේ ඉහළ ආශීර්වාදය ලබාගත හැක්කේ ද පූජාවන් ඉදිරියේ බැබළෙන්නේ ද ආගමික නායකයන්ගේ ඉහළ ගෞරවාදයට පත්වෙන්නේ ද ඉහළ ප්‍රාන්තික ප්‍රජාව බවට පත් වී තිබේ. ඒ අනුව, ආගම නූතනය වන විට සමාජ අසමානතාව ඇති කරන සාධකයක් බවට පත්වී තිබෙනු දැකිය හැකි ය.

මෙහි දී නාගරික බුදුදහම පිළිබඳ සඳහන් කරන රිචඩ් ගොම්බ්‍රිට් පෙන්වා දෙන්නේ ශ්‍රී ලංකාව තුළ පැහැදිලි ලෙස නගරය කේන්ද්‍ර කරගත් බුදුදහමක් පවතින බවයි. එහි දී නගරය තුළ පවතින වාණිජවාදී ලක්ෂණ බුදුදහමට එක්වී ඇති බවක් එය නගරයේ පන්ති ස්ථර නිර්මාණයට හේතු වී ඇති බවයි. ඒ අනුව, නගරයේ ධනපති,

මධ්‍යම, කම්කරු ප්‍රජාව අතරින් ප්‍රභූ පන්තිය ප්‍රධාන දායකයන් ලෙස මුදල් වියදම් කරමින් සිය තත්ත්වය ගොඩනගා ගනිමින් සිටින බවයි (පෙරේරා, 2011). එලෙසම බොහෝ හික්ෂුන් වහන්සේලා ද වාණිජත්වය මත පදනම්ව ලෞකික සම්පත් පසුපස හඹා යමින් සිටින අතර ලොකු කුඩා දායකයන් ඇසුරු කරගනිමින් මුදල් රැස් කිරීමට පෙළඹී තිබේ. එලෙසම ධර්ම දේශනාවන් පිළිබඳ අවධානයේ දී ද මුදලට දහම් දෙසීමේ තත්ත්වයක් උදා වී ඇති අතර එමඟින් රූපවාහිනී නාලිකා පමණක් නොව ආගමික නායකයින් ද මුදල් ඉපැයීම නූතන ප්‍රවණතාවයකි. එලෙසම බොහෝ කාලීන ධර්ම දේශනාවන් තුළ ද දේශපාලන කරුණු අන්තර්ගත කරමින් සිය මතය කරා අනුගාමිකයන් මෙහෙයවීමේ තත්ත්වයක් උදා වී ඇති අතර නිර්මල බුදුදහමේ උපදේශන වියැකෙමින් පවතී. එලෙසම වත්මන බුදුදහම මූලික කරගනිමින් පවත්වන වෙසක්, පොසොන් වැනි ආගමික උත්සවයන් තුළ ද දැකගත හැක්කේ ආධෝප ජීවිතය සඳහා පුද්ගලයන් මෙහෙයවීමකි. මහා පරිමාණයෙන් සිදුකරන ආලෝක පූජාවන්, තොරණ සහ වෙසක් කුඩු තරඟ බාහිර විවිභ්‍රත්වය සහ වාණිජ අරමුණු කරා පුද්ගලයා මෙහෙයවා තිබේ.

තවද, හින්දු ආගම පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේ දී ද හින්දු ආගම සෙසු ආගම් තුළ ඇති මූලධර්මයන් ද උරා ගනිමින් සිය ලබ්ධිකයන් පාලනයට නතු කරගෙන තිබේ. ඒ අනුව, ශ්‍රී ලංකාව වෙත අවධානයේ දී හින්දු දේවස්ථාන පුදබිම තුළ සිදුවන උත්සව තුළ හින්දු මෙන් ම සිංහල ජනයා ද පාලනයට නතු වී ඇති බව පැවසිය හැකි ය. ඒ අනුව, හින්දු ආගමික පුදබිම් ආශ්‍රිතව සිදුවන ගිනි පැහීමේ උත්සව, බිලි පූජා සම්ප්‍රදායන් මඟින් බලාපොරොත්තු ඉටු කරගැනීමට දරන උත්සාහයන් මඟින් පුද්ගලයා පාලනයට ලක් වී ඇති ආකාරය දැකිය හැකි ය. මෙහි දී හින්දු ආගම ආශ්‍රිත සිදුවන බිලි පූජා මඟින් දෙවියන්ගේ බලපෑමට ලක්වන ආකාරය දැකිය හැකි අතර එම තත්ත්වය තුළ සමාජයේ අර්බුදතා රැසක් ද නිර්මාණය වී ඇති ආකාරය හඳුනාගත හැකි ය. නිදසුනක් ලෙස මුන්නේශ්වරම් ශ්‍රී හදකාලී අම්මාන් දේවාලය පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේ දී දේව මෑණියන් සඳහා බිලිපූජා පැවැත්වීම නිරතුරුවම සිදුවන කටයුත්තකි. මෙහි පූජකවරයෙකු දක්වන ආකාරයට පසුගිය යුද සමයේ දී දකුණේ සිංහල පවුල්වල බොහෝ දෙමව්පියන් යුද්ධයට ගොස් සිටි තම දරුවන් ආරක්ෂා කර දෙන ලෙස ඉල්ලා ඔවුන් නැවත පැමිණි පසු කුකුළන් සහ එළුවන් යොදා සත්ත්ව බිලිපූජා පැවැත් වූ බවයි. එහි දී

1979 ජුනිමස කැබිනට් තීරණ මඟින් බිලි පූජා තහනම් කළ ද 2011 වසරේ දී ද නියෝග පනවා තිබුණ ද නූතනය වනවිට ද බිලි පූජාවන් ක්‍රියාත්මක වන්නේ මෙම ආගමික මූලධර්මයන් අධිකරණය ඉක්මවා නැගී සිටින බව පැහැදිලි කරමිනි (ප්‍රනාන්දු, 2007). එලෙසම කොළඹ පැවැත්වෙන හින්දුන්ගේ වේල් උත්සවය තුළ සේ ම කතරගම පවත්වනු ලබන උත්සවයන් විමසීමේ දී ද උත්සව අවස්ථාවන්වල සිදු කරන කිරිකල හිස තබා යෑම, වේල් කටුවලින් දිව විදීමෙන් හෝ ශරීරයට කොකු සවිකිරීමෙන් සිදු කරන වේල් රථ ඇදීමේ උත්සවයන් ද පුද්ගලයා භක්තිය මත ආගමට නතු වන ආකාරය පිළිඹිබු කරයි (වීරසිංහ, දිනය සඳහන් නොවේ).

එලෙසම ඉන්දියාව වෙත අවධානය යොමු කිරීමේ දී ද ශරීරයට දුක්දෙමින් සිදුකරන පුදපූජා පිළිවෙත් තවදුරටත් වර්ධනය වී ඇත. මෙම පූජා විධි නිදසුන් ඇසුරින් විමසා බැලීමේ දී වසරකට වතාවක් මහාලක්ෂ්මී දේවස්ථානයට පැමිණ වාසානාව සහ නිරෝගීබව ලබා ගැනීමට පූජකයන් විසින් බැතිමතුන්ගේ හිසට පොල් ගැසීම සිදු කිරීම දක්නට ලැබෙන අතර එමඟින් හිස තුවාල වී ලේ ගලන තත්ත්වයට පත්වීම සිදුවේ. එලෙසම දකුණු ඉන්දියානුවන් විසින් මකරා හරණි හා කුම්භ හරණි දින විෂ්ණු දෙවියන්ගේ වාහනය ලෙස සැරසී සිටි නර්තන අංගයකින් පසු පිටේ මස්වලින් එල්ලා මරා දැමීම ඉතා අමානුෂීය ය. තවද කාර්තිකයා දෙවියන් පිණිස සිදු කරන ලද දින 48 උපවාසයෙන් පසු ශරීරයට කොකු දමා රථ ඇදගෙන යන සිදුවීම් ද වාර්තා වේ. එලෙසම දීපවාලි උත්සවයට පසු දින ගවයන් සරසා පුද්ගලයන් බිම වැතිරී සිටි ගවයන්ට යෑමට සැලසීම සේ ම බනී උත්සවයේ දී හිසට පොලුවලින් පහරදීම වැනි පූජා ක්‍රමයන් තුළින් හින්දු භක්තිකයන් ශාන්තිය උදා කරගැනීමට පුරුදුව සිටී (Singh,2016). එලෙසම ඉන්දියාවේ දහස් ගණන් මිනිසුන් එක්රැස් වී කරන උත්සවයන් හේතුවෙන් විශාල පිරිසක් ජනයා මියයාම ද ගැටලුවක් බවට පත් වී තිබේ. ඒ අනුව, නූතනය වන විට මෙලෙස ආගම මඟින් සිදු කරන ඇතැම් මෙහෙයවීම් පුද්ගල විනාශය සඳහා හේතුවන බව හඳුනාගත හැකි ය.

එලෙසම සමාජ පාලන ක්‍රමයක් ලෙස ආගම ක්‍රියාකරන ආකාරය විමසා බැලීමේ දී ආගම කාන්තාව පාලනයට ලක් කරන ආකාරය නූතනයේ දී ද දැකිය හැකි ය. ඒ අනුව, බෞද්ධ ආගම තුළ කාන්තාව අසාධාරණයට ලක්වන අවස්ථා දක්නට ලැබේ. මෙහි දී කාන්තාවගේ පවිත්‍රත්වය පදනම් කරගෙන ඇතැම් ආගමික

ස්ථානයන් සඳහා කාන්තාවට පිවිසීම සීමා කරන්නේ ආගම සමාජ පාලන මෙවලමක් ලෙස ක්‍රියා කරමිනි. ඒ අනුව, සංසම්පන්නතා තෙරණිය ශ්‍රී මහා බෝධිය වැඩම කළ ද කාන්තාවන්ට උඩ මළුවට යෑමට ඉඩ ලබා නොදීම, දළඳා මාළිඟා පත්තිරිප්පුවට යාමට අවස්ථාව හිමිනොවීම තුළ කාන්තාව අසාධාරණයට ලක්ව ඇති ආකාරය හඳුනාගත හැකි ය. එලෙසම හින්දු ආගම වෙත අවධානයේදී ද ඇතැම් කෝවිල් සඳහා කාන්තාවන්ට යාමට අවසර නොමැති අතර මේ තත්ත්වය ඉන්දියාවේ බෙහෙවින් දක්නට ලැබේ. නිදසුනක් ලෙස ඉන්දියාවේ දකුණු කේරළයේ පවතින සබරිමාලා නම් හින්දු කෝවිල පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේ දී ඔසප් වයස් කාලසීමාව තුළ සිටින කාන්තාවන්ට එම කෝවිලට ඇතුළුවීම තහනම් කර තිබිණ. නමුත් ඉන්දිය ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය විසින් එම තහනම ඉවත් කළ අතර ප්‍රතිඵලය වූයේ සමාජය තුළින් ම ඊට ප්‍රතිවිරෝධතා ඇති වීම ය (බීබීසී පුවත්, 2018). ඒ අනුව, පැහැදිලි වන්නේ ආගම මගින් වන මෙම මෙහෙයවීම නීතියට පවා පාලනයට දුෂ්කර බවයි.

එලෙසම ඉස්ලාම් ආගම වෙත අවධානයේ දී ද කාන්තාවන් සඳහා වාරණ පනවා ඇති ආකාරය හඳුනා ගත හැකි අතර කාන්තාවන්ට පල්ලියට සහභාගී විය හැක්කේ ද විශේෂ අවස්ථාවල දී පමණි. එලෙසම ඉස්ලාම් ආගම පදනම් කරගත් ෂරියා නීතිය තුළින් ද කාන්තාව බලපෑමට ලක් වූ අවස්ථා හඳුනාගත හැකි ය. මෙහට නිදසුනක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඇති වූ ෂරියා නීතිය සම්බන්ධ මුස්ලිම් ළමා විවාහ ගැටලුව දැක්විය හැකි ය. එහි දී ෂරියා නීතිය අනුව, දෙමව්පියන්ගේ කැමැත්ත පවතී නම් වයස අවුරුදු 12ට වැඩි මුස්ලිම් කාන්තාවක වුව ද විවාහ කර ගත හැකි බව සඳහන් වන අතර වයස අවුරුදු 12ට අඩු ගැහැනු දරුවෙකු වුව ද ක්වාසි උසාවි විනිසුරුවන්ගේ අවසරය මත විවාහ කර ගැනීමට අවස්ථාව හිමි වේ. මේ තත්ත්වය මත වත්මන වන විට මෙම ළමා විවාහයන්හි වයස මට්ටම 18 දක්වා වැඩි කිරීමට අධිකරණ ඇමති අලි සබරිගේ මූලිකත්වයෙන් උත්සාහ දැරුව ද මුස්ලිම් කාන්තාවන් පවා මෙයට විරෝධය පල කරනුයේ ආගමික මූලධර්මයන්ගේ බලපෑම පැහැදිලි කරමිනි (බීබීසී පුවත්, 2016).

එලෙසම ආහාර සංස්කෘතිය තුළ ද ආගම සමාජ පාලන ක්‍රමයක් ලෙස ක්‍රියාකරන ආකාරය දැකිය හැකි ය. ඒ අනුව, බෞද්ධ ආගමට සාපේක්ෂව හින්දු ආගමික ලබ්ධිකයන් මාංශචලින් තොරවීමේ ප්‍රවණතාව ඉහළ ගොස් තිබේ. විශේෂයෙන් හින්දු

බහුතරය පදනම් වූ ඉන්දියාව ලොව නිර්මාණ රටවල් අතර ප්‍රමුඛත්වය ගන්නා අතර මුළු ජනගහනයෙන් 38% පමණ නිර්මාණ බව පැවසේ. ඇතැමුන් කිරි ආහාර සහ ශාක ආහාර ගැනීමට පමණක් පුරුදුව සිටී (Sawe, 2019). විශේෂයෙන් හින්දු ආගමේ අභිමිසා සංකල්පය මෙයට බලපා ඇති අතර ගවයා පූජනීයත්වයේලා සලකන ආගමක් බවට පත්වීම ද මෙම නිර්මාණත්වයට බලපා තිබේ. එලෙසම ක්‍රිස්තියානි ආගම තුළ ද ආහාර සම්බන්ධව පැවතුම් දක්වා තිබේ. එහි දී පාස්කු ඉරිදාට පෙර නිරාහාරව සිටීමේ උපවාසය පිළිබඳ දක්වන අතර එහි දී මස්, කිරි, බිත්තර වැනි සත්ත්ව ආහාර මත්පැන්, රසය වැඩි කරන කුළු බඩු නොගත යුතු බව දක්වයි (නාපාවල, 2009). එලෙසම ඉස්ලාම් ආගම තුළ ද ආහාර සඳහා ආගමේ උපදෙස් ලබා දී ඇති අතර එම තත්ත්වය තුළ ආහාර සම්බන්ධව ද කතිකාවතක් ගොඩනැගී තිබේ ඒ අනුව, ඉස්ලාම් අල්කුරාණයේ 'හරම්' යනුවෙන් තහනම් කළ ආහාර පිළිබඳ දක්වා තිබේ. ඒ අනුව, දැනටමත් මියගිය සතෙකුගේ මස්, උගරුමස්, මත්පැන් පානය, රූපවලට පූජා කළ සත්ත්ව ආහාර හරම් වශයෙන් දක්වා තිබේ. එසේම 'හලාල්' අවසර දෙන ලද ආහාර ලෙස තහනම් කරන ලද ආහාර හැර සෙසු හිතකර පෝෂදායී ආහාර ලෙස දක්වා තිබේ (අජ්වාඩ්, 2019). මෙම ආහාර පිළිවෙත හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකා සමාජය තුළ මේ පිළිබඳ නිසි පරිදි වටහා නොගැනීම තුළ ආන්දෝලනාත්මක තත්ත්වයක් ඇති වීම ආගමෙන් සිදුවන පාලනය අර්බුද ඇති වීමට හේතුවක් බව පැහැදිලි වන්නකි.

එලෙසම කොවිඩ් 19 වසංගත තත්ත්වය තුළ ද ආගම සමාජ පාලන ක්‍රමයක් ලෙස ක්‍රියා කරන ආකාරය හඳුනා ගත හැකි ය. ඒ අනුව, එක් අතකින් කොවිඩ් වසංගත තත්ත්වය තුළ රෝග උවදුරෙන් බේරීම සඳහා ආගමේ පිහිට පතා තිබේ. ඒ අනුව, ශ්‍රී ලංකාවේ කොවිඩ් වසංගතය තුළ ආගමික සිද්ධස්ථාන රුවනවැලි සෑය මූලික කරගනිමින් රතන සූත්‍ර සජ්ජායනයන් සිදු කිරීමෙන් රෝග නිවාරණය සඳහා පිහිට පැතිය. කෝවිල්, දේවස්ථාන ආශ්‍රිත පූජා දේව මෙහෙයන් පැවැත්විණ. මෙලෙස අධ්‍යාත්මික වශයෙන් ආගම පිහිට ලබා දෙන්නා සේම කොවිඩ් වසංගත තත්ත්වය වර්ධනයට ද ආගම බලපා ඇති අවස්ථාවන් හඳුනාගත හැකි ය. නිදසුනක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ යාපනයේ ශ්‍රී කමාවිච් අසබාල් හින්දු කෝවිල, මුණියප්පර කෝවිල ආදී වශයෙන් විවිධ කෝවිල් ආශ්‍රිතව නිරෝධායන නීති නොතකා පිරිස් රැස් කිරීම කොවිඩ් රෝගය පැතිරීමට හේතුවක් බව

සඳහන් විය (අමරසිංහ, 2021). මෙලෙස කොවිඩ් පැතිරීමට ආගම බලපා ඇති බොහෝ අවස්ථාවන් දක්නට ලැබුණේ ඉන්දියාවෙනි. නිදසුනක් ලෙස ලක්ෂ සංඛ්‍යාත බැතිමතුන් පිරිසකගේ සහභාගීත්වයෙන් යුතුව මෙවර පවත්වනු ලැබූ කුම්බමේලා උත්සවය තුළ සිදුකරන පුදපූජාවන් සේ ම ගංගා නම් ගඟේ පවි සේදීමේ වාරිතයන් තුළ මිනිසුන් එකට ඒකරාශී වීම ඉන්දියාවේ කොවිඩ් ප්‍රභේද සීඝ්‍ර ලෙස ඉහළ යාමට බලපෑ බව වාර්තා කර තිබේ. එපමණක් නොව ඉන්දියාව තුළ කොරෝනා උවදුරෙන් මිදීම සඳහා හඳුන්වා දුන් කොයිම්බමෝර් කෝවිලේ 'කොරෝනා දේවිය' පිහිට පතා ආ ජනී ජනී ජනයා හේතුවෙන් කොරෝනා සුවවීම විනා රෝග ව්‍යාප්තිය වර්ධනයට හේතු වී තිබේ (මවිත, 2021). එලෙසම කොවිඩ් තත්ත්වයන් නොතකා පූජාවන්ට සහභාගී වීම, මියගිය පූජකයන්ගේ අවමංගල්‍ය අවස්ථාවන් සඳහා සහභාගී වීම හේතුවෙන් රෝග ව්‍යාප්තිය වැඩි වීම කෙරෙහි දැඩි ලෙස බලපා තිබේ. ඒ අනුව, ආගම සෙසු සමාජ සංස්ථාවන්ගේ කාර්යභාරයන් හා ගැටීමෙන් ගැටලු ඇති වීමට හේතු වී ඇති බව ආගමික ක්‍රියාපිළිවෙත තුළින් ඇති වී තිබෙන සෞඛ්‍යය තර්ජන තුළින් පැහැදිලි වේ.

මේ අනුව විමසා බැලීමේ දී නූතනය විට ආගම් තුළ සංස්කෘතික මුහුණුවර වෙනස් වී තිබේ. මෙහි දී ආගම අතීතයේ සේ ම වර්තමානය තුළ ද සිය අන්‍යය වූ අනුගාමිකයන්ගේ ඒකාබද්ධතාව ඇති කරන මෙවලමක් ලෙස ක්‍රියා කළ ද සෙසු ආගමික මත නෙඉවසන තත්ත්වයට පත්ව තිබෙනු දැකිය හැකි ය. එලෙසම ආගම් නවීකරණයට, ගෝලීයකරණයට ලක්වීම නිසා ඒවායේ මුහුණුවර වෙනස් වී ඇති අතර වාණිජත්වය පදනම්ව ඇත. එලෙසම ආගම් මූලධර්මයන් සහ දැඩි හක්ති පූර්වක බව පවතින සමාජ ක්‍රමයට නොගැලපෙන තත්ත්වයක් ඇති වීම හේතුවෙන් සමාජය අර්බුදය කරා මෙහෙයවීමට එය හේතු ඇති අයුරු හඳුනා ගත හැකි ය. ඒ අනුව, ආගම සංස්කෘතික මුහුණුවරින් ක්‍රියාත්මක වීමේ ප්‍රවණතා තුළ ගැටලුසහගත තත්ත්වයන් බහුල ය.

6. 2. ආගමේ දේශපාලන මුහුණුවර

නූතනය වන විට ආගම සමාජ පාලන ක්‍රමයක් ලෙස ක්‍රියාකිරීමේ දී ආගමික ඉගැන්වීම්වලට සාපේක්ෂව දේශපාලන මුහුණුවරින් ආගම සමාජ පාලනයට දායක වන ආකාරය ඉහළ ගොස් තිබෙන අතර මෙහි දී නූතන ප්‍රවණතා රැසක් ශ්‍රී ලංකා සහ

ඉන්දියානු සමාජ කුලීන් හඳුනාගත හැකි ය. මෙහි දී මූලික වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේ දී මෙම තත්ත්වය වඩාත් පැහැදිලි කර ගත හැකි ය. ඒ අනුව, නූතනය වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ ආගමික නායකයින්, දේශපාලන ජනතා නියෝජිතයින් වශයෙන් සේ ම බාහිර මැදිහත්කරුවන් වශයෙන් දේශපාලන කටයුතුවලට බලපෑම් කිරීම ඉහළ ගොස් තිබේ. නූතනය වන විට ආගම දේශපාලනීකරණයට ලක්වී පවතින අතර ආගම දේශපාලනයේ කොටස්කරුවෙකු ලෙස කටයුතු කරමින් සමාජය පාලනය කිරීමේ අවිය සියතට ගෙන ඇති අයුරු හඳුනාගත හැකි ය. ඒ අනුව, ආගමික නායකයින් විශේෂයෙන්ම බෞද්ධ භික්ෂු වහන්සේලා ප්‍රාදේශීය සභා, පළාත් සභා මන්ත්‍රීවරු ලෙස කටයුතු කිරීම සුලබ සිදුවීමක් බවට පත්ව ඇත. එපමණක් නොව පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරු ලෙස සාප්පු ලෙසම ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයට මැදිහත් වෙමින් සමාජ පාලනයට දායක වෙමින් සිටින අයුරු හඳුනාගත හැකි ය. ඒ කෙසේ ද යත් රටක් පාලනය වනුයේ දේශපාලනය මඟිනි. රාජ්‍ය පාලනය තුළ සමාජයේ පවතින සෑම අංශයක්ම එනම්, කෘෂිකර්ම සහ ඉඩම් කටයුතු, ආර්ථික කටයුතු, සංවර්ධන කටයුතු, ජනමාධ්‍ය සහ සන්නිවේදන වශයෙන් සෑම කටයුත්තකම බලය ඒකරාශී වී පවතී. මෙම තත්ත්වය තුළ භික්ෂූන් පාර්ලිමේන්තුවට පිවිසීම රාජ්‍යයේ සියලු කටයුතුවල පාලනයට මැදිහත්වීමකි.

ඒ අනුව, ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුව වෙත අවධානය යොමු කිරීමේ දී 2001 වසරේ දී ගාල්ල දිස්ත්‍රික් මන්ත්‍රීවරයෙකු ලෙස දේශපාලනයට පිවිසි බද්දේගම සමිත හිමි ප්‍රථම පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී හිමිනම බවට පත්වේ. ඉන් අනතුරුව පැමිණි විශේෂ අවස්ථාවක් ලෙස 2004දී ජාතික හෙළ උරුමය පක්ෂය යටතේ භික්ෂූන් වහන්සේලාට පමණක් නාමයෝජනා ලබාදීමේ ප්‍රතිඵලය වශයෙන් භික්ෂු මන්ත්‍රීවරු නවදෙනෙකු පාර්ලිමේන්තුවට තේරීපත්වීම සැලකිය යුතු කරුණකි (රතුචිතාන, 2019). ඒ අනුව, එදා සිට මේ දක්වා ඹිමාලපේ සෝහිත හිමි, අලව්වේ නන්දාලෝක හිමි, උඩවත්තේ නන්ද හිමි වශයෙන් බොහෝ භික්ෂූන් වහන්සේලා පැමිණි ගමන් මඟ තුළ මෙවරද 2020 පසුගිය පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණය තුළ අපේ බොදු ජන පක්ෂය යටතේ ආසනය සඳහා අතුරලියේ රතන හිමියන් පාර්ලිමේන්තුවට පිවිසි සිටින අතර උන්වහන්සේ කලාන්තරයක් තිස්සේ රටේ වැදගත් තීරණ සඳහා දායකත්වය දක්වමින් විශාල කාර්යභාරයක් ඉටු කරනු දැකිය හැකි ය. මෙලෙස භික්ෂූන්

වහන්සේලා පාර්ලිමේන්තුව තුළ ආණ්ඩු පක්ෂයේ හෝ විපක්ෂයේ අසුන් ගනිමින් ආණ්ඩු තීරණ සඳහා මග පෙන්වීමක් සේ ම රටට අහිතකර තීරණ සඳහා සංරෝධක ලෙස ක්‍රියාකරමින් පනත් කෙටුම්පත් සැකසීම සඳහා සේ ම වැදගත් තීරණ ගැනීම සඳහා මැදිහත්වීම සිදු කරන අයුරු දැකිය හැකි ය. මෙහි ඉහළම අවස්ථාව ලෙස මැතකාලීන වන විට ශ්‍රී ලංකාව තුළ ජනාධිපති අපේක්ෂකයෙකු ලෙස හික්ෂුන් වහන්සේ නමක ඉදිරිපත් වීම දැක්විය හැකි ය. එනම්, 2019 පැවති ජනාධිපතිවරණයේ දී අපේක්ෂකයන් 35 දෙනා අතරින් ස්වාධීන අපේක්ෂකයෙකු වශයෙන් අපරැක්කේ පුණ්‍යානන්ද හිමි නාමයෝජනා භාරදීම විශේෂ සිදුවීමක් විය (බීබීසී පුවත්, 2019). එහි දී මෙම හික්ෂු නමට සැලකිය යුතු මනාප ප්‍රමාණයක් ලබා ගත නොහැකිව පරාජයට පත්වූව ද මෙමගින් පැහැදිලි වනුයේ නූතනය වන විට රටේ ඉහළම පාලන තන්ත්‍රය වන විධායක ජනාධිපති ධුරයට පවා තමන් සුදුසු බවට ආගමික නායකයින් ජනමතයක් ගොඩනගමින් සිටින බවයි.

එලෙසම නූතනය වන විට ආගමික නායකයින් අතර දේශපාලන අදහස්වල බෙදීම මත එකිනෙකට වෙනස් අරමුණු ක්‍රියාවට නැංවීමට උත්සාහ දැරීම දැකිය හැකි ය. ඒ අනුව, ආගමික නියෝජිතයින් විශේෂයෙන් හික්ෂුන් වහන්සේලා කාලාන්තරයක් තිස්සේ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන ධාරාවේ දේශපාලන පක්ෂ ලෙස ජනතා විමුක්ති පෙරමුණ, සම සමාජ පක්ෂය, එක්සත් ජාතික පක්ෂය, ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂය ඇතුළු විවිධ පක්ෂයන් තුළ සමාජිකත්වය දරමින් කටයුතු කරනු දැකිය හැකි ය. එලෙසම ඉස්ලාම් ආගමේ ආශීර්වාදය මත ක්‍රියාත්මක වන සමස්ත ලංකා මුස්ලිම් කොංග්‍රසය, ශ්‍රී ලංකා මුස්ලිම් ජාතික කොංග්‍රසය ආදී පක්ෂ මෙන්ම හින්දු ආගමේ ආශීර්වාදය මත ක්‍රියාත්මක ඉලංකෙ තමිල් අර්සු කවිවි, ඊලාම් ජනතා ප්‍රජාතාන්ත්‍රවාදී පක්ෂය වැනි පක්ෂ ද සමාජය තුළ ඔවුන්ගේ ඉල්ලීම් දිනා ගැනීම සඳහා නිරතුරුව ක්‍රියාකරනු දැකිය හැකි ය. මේ සඳහා සෘජු ලෙසම ඔවුන්ගේ ආගමික නායකයන් දායකත්වය නොදැක් වුව ද බාහිර ලෙස මැදිහත්වීම දැකිය හැකි ය.

එපමණක් නොව බෞද්ධ සිංහල පමණක් මූලික කරගත් ජාතික හෙළ උරුමය, පිටිතුරු හෙළ උරුමය, අපේ ජන බල පක්ෂය වශයෙන් පක්ෂවලට නායකත්වය ලබා දෙමින් පක්ෂ නාම වෙනස් කරමින් අරමුණ වෙනස් කරමින් මතවාදී දේශපාලන ක්‍රියාකලාපයක නිරත වේ. මෙහි දී සැලකිය යුතු කරුණක් වනුයේ පක්ෂ අභ්‍යන්තරය

තුළ ද නිරතුරුව ගැටුම්කාරී තත්ත්වයන් ඇති වීමයි. මේ සඳහා සමීප නිදසුනක් ලෙස අපේ ජන බල පක්ෂය වෙත අවධානය යොමු කළ හැකි ය. ඒ අනුව, පසුගිය 2020 පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණයේ දී ගලගොඩ අත්තේ ඥානසාර හිමියන් සහ අතුරලියේ රතන හිමියන්ගේ මූලිකත්වයෙන් ගොඩනගාගත් අපේ ජන බල පක්ෂයට හිමි වූයේ එක් මන්ත්‍රී ආසනයක් පමණක් වන අතර එය ද ජාතික ලැයිස්තු මන්ත්‍රී ධුරයකි. නමුත් මෙම එක් ආසනය සඳහා නම් කිරීමේ දී පක්ෂය තුළ ගැටුම් රැසක් උද්ගත විය. එක් අතකින් ජ්‍යෙෂ්ඨ මහලේකම් ලෙස සිටි වේදිනිගම විමලනිස්ස හිමියන් මේ සඳහා නම් කරන විට අතුරලියේ රතන හිමියන් මෙයට එරෙහිව බලපෑම් කිරීම සිදුවිය. එසේම තවත් පාර්ශවයක් ගලගොඩ අතතේ ඥානසාර හිමියන් මේ සඳහා යෝජනා විය. මේ තත්ත්වය හමුවේ පක්ෂ මහලේකම් විමලනිස්ස හිමියන් කලක් සැඟවී සිටීම ආන්දෝලනාත්මක සිදුවීමක් බවට පත්විය. මෙහි ප්‍රතිඵලය ලෙස අතුරලියේ රතන හිමියන්ගේ තීරණය වූයේ මෙම ආසනය සම්බන්ධව තීන්දු ගැනීමට උසාවියට යාමය (UCA News Reporters, 2020). මේ අනුව එම සිද්ධිය පිළිබඳ ජනමතය වූයේ පක්ෂ දේශපාලනය තුළ කැදර බවින් යුතුව මාධ්‍ය තුළ ආන්දෝලනාත්මක ලෙස කටයුතු කරන්නන් බවට හික්ෂුන් වහන්සේලා පත්ව ඇති බවයි. එය සමාජයේ පවත්නා අනිකුත් ප්‍රශ්න අභිබවා යමින් රට වැසියා වෙතත් මාවතකට යොමු කිරීමට ද මෙම ආගමික දේශපාලනය සමත් බව මෙමඟින් පැහැදිලි ය.

එලෙසම ආගම සමාජ පාලන ක්‍රමයක් ලෙස ක්‍රියාකිරීමේ නූතන ප්‍රවණතාවක් වනුයේ ආණ්ඩුවක් බලයට පත්කිරීම පමණක් නොව එම ආණ්ඩුව බලයෙන් පහ කරමින් වෙනත් පක්ෂ බලයට පත්කිරීමට ආගම ක්‍රියාකිරීමයි. ඒ අනුව, අතීත රාජ්‍ය පාලනය තුළ සේ ම නිදහස ලැබීමෙන් පසු වර්තමානය දක්වාම අගමැති, ජනාධිපතිවරු, ආණ්ඩු බලයට පත් කිරීම සඳහා ආගම ක්‍රියාකර ඇත. ඒ අනුව, ආගමික නායකයින් පිල් බෙදී කටයුතු කළ සිද්ධි ගණනාවක් වාර්තා වේ. මෙහි දී මෑතකාලීන සිදුවීම් වෙත අවධානයේ දී 2015 යහපාලන ආණ්ඩුව බලයට පත්කිරීම සඳහා ආගමික නායකයින්ගේ මැදිහත්වීම දැක්විය හැකි ය. ඒ අනුව, මෙහි දී මෙම ත්‍රිපාල සිරිසේන ජනාධිපති බලයට පත් කිරීම සඳහා එක්සත් ජාතික පක්ෂය ප්‍රමුඛ සුළු ජන කණ්ඩායම් පමණක් නො ව හික්ෂුන් වහන්සේලා ද කැප වී ක්‍රියාකරන ලදී. විශේෂයෙන්ම සෝහිත හිමියන් ප්‍රමුඛ සාධාරණ සමාජයක් සඳහා වූ ජාතික ව්‍යාපාරය මෙන්ම පුරවැසි බලය

සංවිධානය මැදිහත් වී ක්‍රියාකළ අතර රාජපක්ෂ ආණ්ඩුවෙහි පැවති මර්දනකාරී පාලනය හෙළා දකිමින් සුළු ජාතීන් වෙනුවෙන් ප්‍රගතශීලී ප්‍රහපත්තියක් ඇති කිරීමට සමස්ත දේශපාලන ප්‍රවාහය මෙහෙය වන ලද්දේ සෝභිත හිමියන් විසිනි (සන්නිවේදන සරසවිය, 2018).

එලෙසම පැවති ආණ්ඩුව බලයෙන් පහ කරමින් වර්තමාන ආණ්ඩුව බලයට පත්කිරීම සඳහා ද හික්ෂුන් වහන්සේලා ප්‍රමුඛ කතෝලික, හින්දු පූජකයන් ක්‍රියාකරන ලදී. 2019 ජනාධිපතිවරණය තුළ ගෝඨාභය රාජපක්ෂ මහතා බලයට පත්වී ජනාධිපති ධුරයේ දිවුරුම් දීමෙන් අනතුරුව ජාතිය අමතා සිදු කළ කතාවෙන්ම මේ බව පැහැදිලි වේ. ඒ අනුව, එතුමන් පවසන ලද්දේ “තමන්ට ජනාධිපතිවරණය ජයග්‍රහණය කිරීමේ සුවිශේෂීමය පිටුවහල වූයේ ශ්‍රී ලංකාවේ ‘සිවිදිග වැඩසිටින ගරුතර මහා සංසරත්නය තමන්ට ලබාදුන් ආශිර්වාදයයි... තම ජයග්‍රහණයේ ප්‍රධානතම සාධකය වන්නේ රටේ බහුතර සිංහල ජනතාව බව තමන් මුල සිට දැන සිටි බව නව ජනාධිපතිවරයා මෙහි දී කියා සිටියේය” (බිබිසි පුවත්, 2019). ඒ අනුව, ආගම සමාජ පාලනය කිරීමේ බලවේගයක් ලෙස ක්‍රියාකර ඇති බව මෙමඟින් වඩාත් පැහැදිලි ය.

නූතනය වනවිට ආගමික නායකයින් පාලකයින් සඳහා උපදේශන අනුශාසනා ලබාදෙන අතර ඔවුන්ගේ ඇතැම් ප්‍රකාශ සමාජ ආන්දෝලනාත්මක තත්ත්වයට තුඩු දීම සිදු වී තිබේ. නිදසුනක් ලෙස අස්ගිරි පාර්ශවයේ අනුනායක ධුරය දැරූ වෙඬරුවේ උපාලි අනුනාහිමියන් සිටි ගෝඨාභය රාජපක්ෂ ජනාධිපති ධුරයට ඉදිරිපත් වීමට ආශිර්වාදය ලබාදෙමින් ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ “ඔබතුමා හිටිලර්වරයෙක් විදියටත් හඳුන්වල තියෙනවා. ඉතින් අපි මතක් කරනවා හිටිලර් කොතක් වෙලා හරි මේ රට හදන්න කියන එක තමයි මහා සංස රත්නය අවසාන වශයෙන් මතක් කරන්නේ” (බිබිසි පුවත්, 2018). මීට විරෝධය පල කරමින් හික්ෂුන් වහන්සේලා ඇතුළු බොහෝ පාර්ශව කියා සිටියේ ශ්‍රී ලංකාවට මිලිටරි පාලනයක් කිසිසේත්ම නුසුදුසු බව ය. ඒ අනුව, මේ වනවිට ජනතාවගේ අවශ්‍යතාවය මත මිලිටරිකරණය නිර්මාණය වී ඇති බව චෝදනා එල්ල වීමෙන් පැහැදිලි වන්නේ ආගම සමාජ මතවාද ඇති කිරීමේ ගාමක බලවේගය ලෙස ක්‍රියා කරමින් සිටින බවයි.

දේශපාලකයින්ගේ පිටුපස සිට ආගම සමාජ පාලන ක්‍රමයක් ලෙස ක්‍රියාකරනු දැකිය හැකි ය. බලයට පත්කිරීමේ අල්ලස වශයෙන්

පාලකයින්ට නිරතුරුව ආගමික නායකයින්ගේ උපදේශනයන්ට කීකරු වීමට සිදු වේ. ජනාධිපතිවරුන් ආගමික ස්ථානවල සිය දිවුරුම් කටයුතු සිදුකිරීම මෙන් ම නිරතුරුවම උපදෙස් ලබා ගැනීමෙන් මේ බව වඩාත් පැහැදිලි ය. මෙයට තවත් නිදසුනක් ලෙස 2019 ජනාධිපතිවරණය තුළ ගෝඨාභය රාජපක්ෂ මහතා බලයට පත්වූ විගස පවසා සිටියේ බෞද්ධ දර්ශනය ආරක්ෂා කොට පෝෂණය කිරීමටත් සිංහල සංස්කෘතිය සහ උරුමයන් ආරක්ෂා කිරීමට රාජ්‍ය අනුග්‍රහය ලබාදෙන බවට ප්‍රතිඥා දීමයි (බීබීසී පුවත්, 2019). මෙම ප්‍රකාශය තුළින්ම පැහැදිලි වන්නේ බලයට පත්වන රටේ ඉහළම පාලකයා පවා බෞද්ධ ආගමේ පාලනයට නිතැතින්ම නතු වී ඇති බවයි. එලෙසම අනෙකුත් ආගමික මූලධර්මයන්ට ද ඇහුන්කන් දීම පාලකයාගේ වගකීමක් බවට පත්වේ.

ඒ අනුව, නූතනය වනවිට දේශපාලන තීරණ කෙරෙහි ආගමික නායකයින් බලපෑම් කිරීම ඉහළ ගොස් තිබේ. මෙලෙස සිදුවන මැදිහත්වීම් ප්‍රගතශීලී මෙන් ම ප්‍රගතශීලී නොවන මැදිහත්වීම් බවට පත්විය හැකි ය. විශේෂයෙන් ශ්‍රී ලංකා ව්‍යවස්ථාව තුළ පනත් කෙටුම්පත් සැකසීමේ දී ආගමික නායකයින් දැඩි ලෙස බලපෑම් එල්ල කරනු දැකිය හැකි ය. නිදසුනක් ලෙස නූතන 20A ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය යටතේ ජනාධිපතිවරයෙකුට පැවතිය හැකි තත්ත්වයක් ලෙස ද්විත්ව පුරවැසි බව ස්ථාපිත කිරීමට යාමේ දී හික්ෂුන් වහන්සේලා, හින්දු, කතෝලික ප්‍රජාවන්ගෙන් දැඩි විරෝධතා එල්ල වීම දැක්විය හැකි ය. මෙහි දී මුරුත්තෙට්ටුවේ ආනන්ද හිමියන් ඇතුළු හික්ෂුන් වහන්සේලා ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ " ආණ්ඩුව බලයට ගෙන ඒම සඳහා පෙරමුණ ගත්තේ සංසරත්නය බවත් සංසරත්නයේ හඬට ඇහුන්කන් නොදී කටයුතු කරනවා නම් එය පරාජය කිරීමට ද සංසරත්නය පියවර ගන්නා බව ය (සිරිලාල්, 2020). ඒ අනුව, මෙරට ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය තුළ ද්විත්ව පුරවැසිබව ස්ථාපිත වුවද නව ව්‍යවස්ථාව යටතේ එය ඉවත් කිරීමට හෝ පොරොන්දු වූයේ ආගමික නායකයින් කළ කැපවීම හේතුවෙනි. මෙමගින් ආගම රටේ අභිවෘද්ධිය සඳහා මැදිහත්වෙනු දැකිය හැකි ය. එනමුත් 2015 යහපාලන ආණ්ඩුව බලයට පත්කිරීමේ දී ඇතැම් ආගමික නායකයින් ඇතුළු කණ්ඩායම්වල මූලික ඉල්ලීම වූයේ විධායක ජනාධිපති ක්‍රමය අහෝසි කර පාර්ලිමේන්තුවට බලතල පැවරීමයි. මෙය රටේ පාලනයට අහිතකර ලෙස මැදිහත් වූ අවස්ථාවක් ලෙස දැක්විය හැකිය.

එලෙසම නූතනය වන විට ආගමික මූලධර්මයන්ට එරෙහිව යන පක්ෂ දේශපාලනඥය ක්‍රියාකලාපය හෙළා දකිනු දක්නට ලැබේ. නිදසුනක් ලෙස හිටපු පාර්ලිමේන්තු ඇමතිවරයෙකු වූ මංගල සමරවීර විසින් 'ලංකාව සිංහල බෞද්ධ රටක් නොවේ' යනුවෙන් කළ ප්‍රකාශය සමාජය තුළ දැඩි මතවාදයට තුඩු දුන් කරුණක් විය. ඇතැම් පාර්ශව මෙයට සහය දැක්වීම සිදුවිය. ඒ අනුව, උතුරු පළාත් හිටපු අමාත්‍යවරයෙකු වන සී. ඩී. විග්නේශ්වරන් ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ ශ්‍රී ලංකාව බෞද්ධ රටක් ලෙස අර්ථ ගැන්විය නොහැකි බවත් බෞද්ධ භික්ෂූන් වහන්සේලා සිංහල ප්‍රජාවට පාලි බසින් ප්‍රබන්ධ කතා නිර්මාණය කර අර්ථ ගන්වා ඇති බවයි (හිරු පුවත්, 2019). මේ සඳහා අස්ගිරි මල්වතු පාර්ශවයේ භික්ෂූන් වහන්සේලා ඇතුළු සංඝයා වහන්සේලාගේ විරෝධය පල වූ අතර මෙහි දී ඉන්තර්ජාතීය ධර්මාලංකාර හිමියන් ප්‍රකාශ කළේ "කවුරුහරි කියනවා නම් මේ රටේ පය ගහපු මනුස්සයෙක් මේක සිංහල බෞද්ධ රටක් නොවේ කියලා, ඒ මනුස්සයා මන් හිතනවා මේ රටට ගැලපෙන පුද්ගලයෙක් නොවෙයි" යනුවෙනි (ශ්‍රී ලංකා ගාඩියන්, 2019). එලෙසම කතෝලික ප්‍රධානී මැල්කම් කාදිනල් රංජීන් හිමිපාණන් පවා කියා සිටියේ ලංකාව සිංහල බෞද්ධ රටක් බවත් එය ව්‍යවස්ථාවෙන් ආරක්ෂා කිරීම අගය කළ යුතු තත්ත්වයක් බවයි. මේ අනුව මෙම ප්‍රකාශයන් හකුළුවා ගැනීමට වූයේ ආගමේ බලය මැනවින් විඳහා දක්වමිනි.

මෙලෙස ආගමික මූලධර්මවලට එරෙහිව යා නොහැකි බව පෙන්වන තවත් නිදසුනක් ලෙස මුස්ලිම් කොවිඩ් මෘතදේහ ආදාහනය භූමිදානය ගැටලුව දැක්විය හැකි ය. මෙරට සෞඛ්‍යය අමාත්‍යාංශයේ සහ රජයේ නිර්දේශය වූයේ කොවිඩ් මෘතදේහයන්ගෙන් වෛරස් පැතිරීම වැළැක්වීම සඳහා අනිවාර්යයෙන්ම ඒවා ආදාහනය කළ යුතු බවයි. එනමුත් ඉස්ලාම් ආගමික මූලධර්ම අනුව මියගිය පුද්ගලයන් අනිවාර්ය භූමිදානය කළ යුතු අතර එසේ නොකිරීම ස්වර්ගයට යෑමට බාධාවකි. මෙම තත්ත්වය හේතුවෙන් සමාජය තුළ ඉස්ලාම් ආගමික විරෝධතා දැඩි ලෙස මතු වූ අතර මෙහි අවසාන ප්‍රතිඵලය වූයේ මුස්ලිම් මෘතදේහයන් මන්තාරම ඔඩිඩ්මාඩාවී ප්‍රදේශයේ භූමිදානයට අවසර දීමයි (බීබීසී පුවත්, 2021).

මීට අමතරව ආගමේ දේශපාලන මුහුණුවර පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීමේ දී ආගමික නායකයන් දේශපාලන අරමුණු, පක්ෂ අරමුණු ඉටු කර ගැනීම සඳහා රැඩිකල් ලෙස ක්‍රියාකිරීම නූතන ප්‍රවණතාවක් ලෙස හඳුනාගත හැකි ය. මෙහි දී ඔවුන් භාවිත කරන ප්‍රධාන

උපායමාර්ග ලෙස උද්ඝෝෂණ ව්‍යාපාර, වෘත්තීය ක්‍රියාමාර්ගවල නිරතවීම, උපවාස කිරීම දැක්විය හැකි ය. උද්ඝෝෂණ ව්‍යාපාරවල නිරතවීම පිළිබඳ අවධානයේ දී සෑම උද්ඝෝෂණ ව්‍යාපාරයක ආගමික නායකයින් පෙරමුණේ තැබීම සාමාන්‍ය සිරිත බවට පත්වී තිබේ. ඒ අනුව, හික්ෂුන් වහන්සේලා ප්‍රමුඛව සෙසු ඉස්ලාම්, කතෝලික, හින්දු පූජකයන් ඉල්ලීම් දිනා ගැනීම සඳහා කලහකාරී ලෙස හැසිරුණු අවස්ථා බොහෝ ය. එලෙසම හික්ෂුන් වහන්සේලා වෘත්තීය සමිති හා ඒකාබද්ධව වෘත්තීය ක්‍රියාමාර්ගවල නිරත වන අතර මෑතකාලීන සිදුවීම් සලකා බැලීමේ දී වැටුප් විෂමතා මුල් කර ගනිමින් වෘත්තීය ක්‍රියාමාර්ගවල නිරත හික්ෂුන් රැසකි. එහි දී සමස්ත ලංකා එක්සත් ගුරු සංගමයේ ලේකම් ලෙස යල්වෙල පඤ්ඤාසාර හිමියන් කටයුතු කිරීම දැක්විය හැකි ය (ජයරත්න, 2021). එලෙසම හෙද සංගමයේ සභාපති වශයෙන් කටයුතු කරන මුරුත්තෙට්ටුවේ ආනන්ද හිමියන් ද නූතනය වන විට දැඩි විවේචනයට භාජනය වී තිබෙනු දැකිය හැකි ය.

එලෙසම උපවාස සත්‍යග්‍රහ ව්‍යාපාරවල නිරතවීම පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේ දී මාලමේ සයිටම් විශ්වවිද්‍යාල වෛද්‍ය උපාධි තහනම උදෙසා, බෞද්ධ දර්ශන විෂය උසස් අධ්‍යාපන විෂය ක්ෂේත්‍රයෙන් ඉවත් කිරීමට එරෙහිව සේ ම දේශපාලන බලය යටපත් කිරීම සඳහා හික්ෂුන් වහන්සේලා විසින් විවිධ අවස්ථාවල උපවාසයන්හි නිරතවීම දැකගත හැකි ය. නිදසුනක් ලෙස 2019දී අතුරලියේ රතන හිමියන් විසින් ඉස්ලාම් අන්තවාදය පැතිරවීම, රට විනාශ කිරීමට උත්සාහ දරනවා යැයි චෝදනාව මත අසාද් සාලි, එම්. එල්. එම්. හිස්බුල්ලා ආණ්ඩුකරු, රිෂාඩ් බදුජීන් ඇමතිවරයා ඇතුළු මුස්ලිම් මන්ත්‍රීවරුන්ට තනතුරුවලින් ඉල්ලා අස්වන ලෙස බලකරමින් දින ගණනාවක් දළදා මාළිගය ඉදිරිපිට සිදු කළ උද්ඝෝෂණයේ ප්‍රතිඵලය වූයේ ඔවුන්ට සිය තනතුරුවලින් ඉල්ලා අස්වීමට සිදුවීමයි (Newsfirst, 2019). මෙලෙස ආගමික නායකයින් කලහකාරී හැසිරීම වත්මන විට විවේචනයට භාජනය වී ඇති අතර ඇතැම් හික්ෂුන් වහන්සේලා, කතෝලික, හින්දු පූජක මතය වූයේ ආගමික නායකයින් සඳහා දේශපාලනය නුසුදුසු බවත් ආගම පැවතිය යුත්තේ දේශපාලනයට ඉහළින් සිට උපදෙස් ලබාදීමේ තත්ත්වයක බවයි. මෙයට පක්ෂව අදහස් ඉදිරිපත් කරන බෞද්ධ දර්ශනය පිළිබඳ මහාවාර්ය අසංග තිලකරත්න පවසා සිටින්නේ “ පෙරහැර දිනා බලා ඉඳලා උපදෙස් දෙන්න පුළුවන්. නමුත් පෙරහැරේ යන්න පටන්

ගත්තම තමන්ට පෙරහැර පෙනෙන්නේ නැහැනේ. එතකොට එයන් පෙරහැරේ යන අනිත් අයගෙන් එක්කෙනෙක් විතරයි” (රතුචිතාන, 2019). ඒ අනුව, මෙලෙස කතිකාවත ගොඩනැගූ ද තවමත් දේශපාලනය තුළ මතධාරී ලෙස ක්‍රියාකරන ආගමික නායකයින් සමාජ පාලනයට සම්බන්ධ වී සිටිනු දැකිය හැකි ය.

එපමණක් නොව ආගම සමාජ පාලනයට මැදිහත් වන තවත් ක්‍රමයක් ලෙස නූතනය වන විට ආගමේ නාමයෙන් අන්තවාදී කණ්ඩායම් බිහිවීම ජාතීන් අතර ගැටලු ඇති කිරීමට හේතු වීම දැක්විය හැකි ය. එහි දී පවතින ආගමික මූලධර්ම විකෘති කරමින් දේශපාලන අන්තවාදී අරමුණු ඉටු කර ගැනීම සඳහා මෙම සංවිධාන ක්‍රියාකරනු දැකිය හැකි ය. ඒ අනුව, බෞද්ධ සිංහල තත්ත්වය පදනම් කර ගනිමින් බිහි වූ දේශපාලන සංවිධාන ලෙස බෞද්ධ බල සේනා සංවිධානය, සිංහලේ, මහසෝන් බලකාය, රාවණා බලය වැනි සංවිධාන එදා මෙදාතුර දේශපාලන තීරණ කෙරෙහි බලපෑම් කර ඇත. මෙහි දී සිංහල ප්‍රජාව සඳහා ප්‍රගතශීලී තීරණ ගැනීමට දායක වීම පමණක් නොව එයින් ඔබ්බට ගොස් සිංහල තරුණ තරුණියන්ගේ ලේ නහරයන් තුළට සිංහල ජාතිවාදය කාවැද්දීම සඳහා රැඩිකල් ලෙස කටයුතු කළ සංවිධානයන් ලෙස දැඩි මතවාදයට ලක්විය. එහි දී බෞද්ධ සේනා සංවිධානයේ ප්‍රධාන සංවිධායක ලෙස ගලගොඩඅත්තේ ඥානසාර හිමියන් ඇතුළු කණ්ඩායම් මතදාරී ක්‍රියාකරුවන් ලෙස සිරගත වූ අවස්ථා ද බහුල ය.

ආගම පදනම් කරගත් ජාතිවාදී අරගල පිළිබඳ විමසීමේ දී ශ්‍රී ලංකාව තුළ උද්ගත වූ බොහෝ ගැටුම් පිටුපස ආගමික මූලධර්ම පැවත තිබේ. ඒ අනුව, 1915දී සිංහල මුස්ලිම් කෝලාහලය තුළ පමණක් නොව ඉන් අනතුරු මෙරට තිස් වසරක් පුරාවට පැවති උතුරු නැගෙනහිර යුද්ධයේ දී ඊලාම් රාජ්‍යයක් ගොඩනැගීමේ අරමුණින් එල් ටී ටී ඊ කොටි සංවිධානය මඟින් සිදු කළ සිංහල බෞද්ධ ජනයා හික්ෂුන් මරා දැමීම සහ මුස්ලිම් පල්ලිවලට පහරදීමේ තත්ත්වය පමණක් නොව නූතනය වන විට මෙය බහුලව වාර්තා වේ. ඒ අනුව, නූතනය වන වි ආගම පදනම් කරගනිමින් ජනවර්ගයන් අතර ගැටුම් විමසීමේ දී 2014 අලුත්ගම බේරුවල සිංහල මුස්ලිම් ගැටුම, 2018 පෙබරවාරි 26 දින මුස්ලිම් ව්‍යාපාරියෙකුගේ ආපනශාලාවක ආහාරවලට වදපෙති දමන බවට පැතිරීමෙන් ඇති වූ අම්පාර සිංහල මුස්ලිම් ගැටුම පමණක් නොව දිගන සහ තෙල්දෙණිය සිංහල මුස්ලිම් ගැටුම් ජාති හේද ඇති කිරීමට හේතු

විය. (බිබිසි පුවත්, 2018). ඒ අනුව, මෙහි දී තෙල්දෙණිය සිදුවීම තුළ මුස්ලිම් පල්ලි 17කට පහරදීමේ චෝදනාව සිංහල බෞද්ධ ප්‍රජාවට හිමි වූ අතර මේ සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන් බාහිර පාර්ශවකරුවන්ගේ මතය වූයේ මේ සඳහා සිංහල බෞද්ධ ප්‍රජාවට චෝදනා නැගිය නොහැකි බවත් මෙම ගැටුම් පිටුපස බෞද්ධ අන්තවාදී පිරිස් පමණක් නොව ඉස්ලාම් මූලධර්මවාදය පදනම් කරගත් මුස්ලිම් අන්තවාදී පිරිස් ද සිටින බවයි. මෙහි එලය වූයේ මාවනැල්ල බුදු පිළිම කැඩීමේ සිද්ධිය මෙන්ම බිහිසුණු විනාශයක් ඇති කරමින් 2019 අප්‍රේල් 21 පාස්කු ඉරැදින ක්‍රස්ත ප්‍රහාරය වැනි සිද්ධීන් සිදු වීමයි. ඒ අනුව, මෙම ක්‍රස්ත ප්‍රහාරය ශ්‍රී ලංකාවේ ඉස්ලාම් ක්‍රස්තවාදය පැතිරීම තුළ ඉස්ලාම් රාජ්‍යයක් ගොඩනැගීමේ අරමුණින් ආගම් පදනම් කරගත් බිහිසුණු බෝම්බ ප්‍රහාරයකි. එහි දී දේවස්ථාන කිහිපයක, හෝටල් සංකීර්ණ කිහිපයක සහ ලැඟුම්හලක සිදු වූ පිපිරීම් හේතුවෙන් විශාල ගණන් ජීවිත අහිමි විය. මෙම ප්‍රහාරය අභ්‍යන්තරය විමසීමේ දී ද වහබ්වාදය පදනම් කරගත් අන්තවාදී ඉස්ලාම් කණ්ඩායමක් වන තවුහිත් ජමාත් සංවිධානය අයි එස් අයි එස් ක්‍රස්ත ක්‍රියා මූලික කර ගනිමින් මෙය සිදු කළ ක්‍රියාවක් බව හෙළි වී තිබේ (ගජනායක, 2021). ඒ අනුව, මෙවැනි විනාශකාරී ගැටුම් ප්‍රජාව තුළ ජාතිවාදය, වර්ගවාදය ඇති වීමට හේතු වී තිබෙන අතර මෙහි ප්‍රතිඵලය වී ඇත්තේ මෙම අන්තවාදී සංවිධාන තහනමට ලක්වීමයි.

ඒ අනුව, මෙම ගැටලුව අවම කිරීමේලා ආගමික මැදිහත්වීම දැකිය හැකි අතර විශේෂයෙන් ම මෙම පරිසරය තුළ සිංහල, කතෝලික, හින්දු ප්‍රජාව තුළ ඇති වූ ඉස්ලාම් විරෝධී දැක්ම තුළ ඇති වූ ගැටුම සමනයට මැලේකම් කාදිනල් රංජිත් අගරදගුරුතුමන් මූලිකත්වය ගෙන කටයුතු කළ අයුරු දැකිය හැකි ය. එතුමන් පවසන ලද්දේ “මරණ රාශියක් සිදුව ඇතත් සන්සුනව ක්‍රියාකරන ලෙස මම මහජනයාගෙන් ඉල්ලා සිටිනවා. බෞද්ධයන්ට හින්දුන්ට සහ මුස්ලිම් ආගමික නායකයන්ට ස්තුතියි කිරීම සඳහා මම මෙය අවස්ථාවක් කරගන්නවා යනුවෙනි...” (ගජනායක, 2021). මෙමගින් ඊට තුළ උද්ගත වීමට තිබූ ගැටලු රාශියක් අවම කරගත හැකි විය. මේ අනුව, පැහැදිලි වන්නේ ශ්‍රී ලංකා සමාජය තුළ ගැටුම් ඇති කිරීමේ මෙන්ම ඒවා යටපත් කිරීමේ බලවේගය ලෙස ආගම ක්‍රියාකරන බවයි.

මීට වෙනස්ව ඉන්දියානු සමාජයේ ආගම දේශපාලන මුහුණුවරින් සමාජය පාලනයට නතු කරගෙන ඇති ආකාරය විමසීමේ දී බහු ආගමික රටක් ලෙස ඉන්දියාව තුළ හින්දු ආගමට

මූලිකත්වය දී කටයුතු කිරීම නූතනය වන විට දැඩි විවේචනයට ලක්වූවක් ලෙස සැලකිය හැකි ය. ඒ අනුව, ඉන්දීය ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව හින්දු ආගමට ගැතිව පවතින බව කාලාන්තරයක් තිස්සේ සමාජය තුළ උද්ගත වී ඇති මතවාදී කරුණකි. ඒ අනුව, ඔක්ස්ෆර්ඩ් බුක් විශ්වවිද්‍යාලයේ ආචාර්ය ශ්‍රීතට් සිං විසින් සිය *Hindu Bias in India's secular Costitution: Probing Flaws in the Instruments of Governance* යන ලිපියෙහි සඳහන් කරන්නේ ඉන්දීය ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 1වන වගන්තියේ සඳහන් 'භාරත' යන වචනයේ ම හින්දුත්වය ගැබ් වී ඇති බවයි. එලෙසම තවත් විවේචනයක් වනුයේ හින්දු කෝවිල් ප්‍රතිසංස්කරණ සම්බන්ධව ව්‍යවස්ථාව පක්ෂග්‍රාහී ලෙස ලියා ඇති බවයි. එලෙසම 48 වගන්තිය මඟින් ගවයන් සහ පැටවුන් මැරීම තහනම් කර දැක්වීම සහ නිල භාෂාව හින්දි භාෂාව ලෙස ද 343, 351 වගන්ති තුළින් හින්දි භාෂාව ව්‍යාප්ත කිරීමට අදාළව කරුණු දැක්වීම් විවේචනයට ලක්වේ (Siddiqi,2020). මෙලෙස ආගමට අදාළ කරුණු රටක ඉහළම ලියවිල්ලට ඇතුළත් කිරීම තුළ සමාජ පාලනය නිකැතින්ම සිදු වේ.

එලෙසම ඉන්දියාවේ ප්‍රාන්ත අතර හින්දු බලය ව්‍යාප්ත කිරීමට උත්සාහ දැරීම ද නිරතුරුව දක්නට ලැබේ. එලෙසම ඉන්දියාව තුළ ද ශ්‍රී ලංකාව තුළ සේ ම ආගම පදනම් කරගත් දැඩි පක්ෂ ක්‍රමයක් දැකගත හැකි අතර ඒ අනුව, හින්දු ආගම පදනම් කරගත් භාරතීය ජනතා පක්ෂය, සිවිසේනා පක්ෂය පමණක් නොව ඉස්ලාම් ආගම පදනම් කරගත් පක්ෂ රාශියක් ද ඉන්දියාව තුළ ප්‍රාන්ත දක්නට ලැබේ. ඒ අනුව, මෙම හින්දු මතදාරී බොහෝ පක්ෂ ඉස්ලාම් විරෝධී ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කරන බවට චෝදනා එල්ල වන අතර මෙහි දී සිවි සේනා පක්ෂය ඉන්දියාවේ මරාතී සහ හින්දු ජාතිකවාදය වෙනුවෙන් ඉස්ලාම් ආගමික විරෝධී ක්‍රියාවල නිරත වන බව සඳහන් වේ. එපමණක් නොව ඉන්දීය භාරතීය ජනතා පක්ෂය හින්දුන්ගේ ශක්තිය විදහාපාන ප්‍රධාන බලවේගය බවට පත්ව ඇත. ඒ අනුව ඉන්දියාව හින්දු රාජ්‍යයක් බවත් ඉන්දියානු සමාජය හින්දු බහුතර සමාජයක් බවත් පාලක පක්ෂය ද ඒ අනුව ක්‍රියාකරන බව මතය වී තිබේ. නූතන බලයේ සිටින මෙම පක්ෂය ඉස්ලාම් ආගමිකයන් සේ ම සෙසු ආගමික ලබ්ධිකයන් නොසලකා හැර කටයුතු කරන බවට චෝදනා එල්ල වෙමින් පවතී.

මෙයට නිදසුනක් ලෙස අයෝධ්‍යාවේ 'බාබිරි' නම් මුස්ලිම් පල්ලිය විනාශ කිරීමේ සිදුවීම දැක්විය හැකි ය. එහි දී හින්දු විශ්වාසය වනුයේ මෙම මුස්ලිම් පල්ලිය පිහිටා තිබුණේ හින්දු පුදබිමක බවයි. ඒ අනුව මෙම මුස්ලිම් පල්ලිය විනාශ කිරීමට ප්‍රහාරකයන් පෙළඹවීමේ වෝදනාව හිමිවූයේ භාරතීය ජනතා පක්ෂයට ය. එල්. කේ. අද්වානී, වචි. එම් ජෝෂි, උමා භාරතී එලෙස වෝදනාවන් ලැබූ අතර වත්මන වන විට ඔවුන් වෝදනාවෙන් නිදහස්භාවය ලබා සිටින්නේ හින්දු ආගමික බලය විදහා පාමිනි (බිබිසී පුවත්, 2020). මෙම තත්ත්වය තවදුරටත් වර්ධනය වී ඇත්තේ 2014දී භාරතීය ජනතා පක්ෂය තුළ නරේන්ද්‍ර මෝදි අගමැති බලයට පත්වීම සමඟ ය. ඔහු විසින් අයෝධ්‍යාවේ හින්දු දේවස්ථානයක් ඉදිකිරීමට මුල්ගල තැබීමෙන් මෙම පක්ෂය ඉස්ලාම් විරෝධී ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කරන බවට සනාථ කරන බව විදිවත් මතයයි. එලෙසම හින්දු ප්‍රජනීය සත්ත්වයා වන ගවයා මරා දැමීම සහ මස් වෙළඳාම තහනම් කිරීම හේතුවෙන් ද ඊට එරෙහිව යන ප්‍රජාව මරා දැමීමට පවා ලක්වන අතර ඉන් බහුතරය මුස්ලිම් ප්‍රජාව බවට තහවුරුව පවතී (බිබිසී පුවත්, 2020). ඒ අනුව, නිරතුරුවම සිදුවන්නා වූ හින්දු මුස්ලිම් ගැටුම් පමණක් නොව අනෙකුත් ආගමික ලබ්ධිකයන් අතර ඇතිවන ගැටුම් සමාජය තුළ ජාතිවාදී අරගල නිර්මාණය කරමින් ජීවිත සහ දේපළ විනාශ කිරීමට බලපා තිබේ.

එලෙසම කාලාන්තරයක් තිස්සේ පවතින ඉන්දු කාශ්මීර ගැටුම් පිළිබඳ අවධානයේ දී ද ආගම ගැබ් වී පවතින අවස්ථාවන් හඳුනාගත හැකි ය. ඒ අනුව, ඉන්දු කාශ්මීර ගැටුම ජනතාව අතර 60% පමණ මුස්ලිම් ප්‍රජාව වන බවත් ඔවුන් භාරතීය ජනතා පක්ෂයේ හින්දුන්ට ගැතිව ක්‍රියාකිරීම හෙළා දකින බව වාර්තා වේ. එනමුත් එම ප්‍රදේශයේ හින්දු ප්‍රජාව ඉන්දියාවට පක්ෂව ක්‍රියාකිරීමත් නිසා ජාතිවාදී බෙදුම්වාදී තත්ත්වයක් මෙතුළ උද්ගත වී ඇති බව පැවසේ (බිබිසී පුවත්, 2019). තවද 'නව ඉන්දීය පුරවැසි සංශෝධන පනත' පිළිබඳ අවධානයේ දී ද ආගම පදනම් කරගනිමින් අර්බුදකාරී තත්ත්ව උද්ගත වී තිබෙනු හඳුනා ගත හැකි ය. මෙම පනත පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේ දී කලාපයේ මුස්ලිම් රටවල් තුනෙන් පැමිණෙන මුස්ලිම් නොවන ජනතාවට ඉන්දීය පුරවැසි බවට පත්වීමට මෙමඟින් අවකාශ සලසා ඇති අතර මෙමඟින් මුස්ලිම් ජනතාවට පීඩනය ඇති කිරීම සිදුවන බව විවේචනය වී තිබේ. එමඟින් ඉන්දීය ව්‍යවස්ථාවේ අනාගාමික තත්ත්වය ද උල්ලංඝනය වන බව තර්කය විය. නමුත්

භාරතීය ජනතා පක්ෂයෙන් යුතු ආණ්ඩුවේ අදහස වී ඇත්තේ ආගමික හේතූන් මත පීඩාවට පත් ජනතාවට සහන සැලසීම මෙමඟින් අරමුණු වන බැවින් මෙවැනි තත්ත්වයක් සිදු නොවන බවයි. කෙසේ වෙතත් මෙම ඉන්දීය පුරවැසි පනත ආගමේ නාමයෙන් ගැටලු රැසක් ඇති කිරීමට හේතු පාදක වී තිබේ (බීබීසී පුවත්, 2019). එලෙසම ඉන්දියාව තුළ ආගම බලෙන් වෙනස් කිරීමේ තත්ත්වයන් ද ඇති වී කිබෙන්නේ එහි මර්දනකාරී තත්ත්වය හෙළිවී කරමිනි. මෙයට නිදසුනක් ලෙස දක්ෂිණාංග හින්දු ආගමික කණ්ඩායම් ක්‍රිස්තියානි සහ ඉස්ලාම් භක්තික ප්‍රජාවන් බලහත්කාරයෙන් ආගමට හරවාගැනීමට උත්සව තැබීම සම්බන්ධව ඉන්දීය පාර්ලිමේන්තු තුළ පවා විවාදකාරී තත්ත්ව ඇති වී තිබේ (බීබීසී, 2014). මේ අනුව විමසා බැලීමේ දී ඉන්දියානු සමාජය තුළ ආගම දේශපාලන මුහුණුවරින් රට තුළ දැඩි අර්බුදකාරී වාතාවරණයක් ඇති කර තිබෙනු හඳුනා ගත හැකි ය. මේ අනුව, විමසා බැලීමේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ මෙන් ම ඉන්දීය සමාජය තුළ ආගම දේශපාලන මුහුණුවරින් පාලනයට දායක වීම තුළ සමාජ ඒකාබද්ධතාවයට සාපේක්ෂව සමාජය තුළ අසමතුලිතතාවයට හේතු වී තිබේ.

7. නිගමන සහ යෝජනා

සමාජ සහ මානව විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයන් තුළ පෙන්වා දී ඇති පරිදි ආගම සමාජයට ඉහළින් සිට සමාජය පාලනය කරනු ලබන බව සත්‍යයකි. එනමුත් විවිධ සන්දර්භය මත ආගමේ මැදිහත් වීම විවිධත්වයක් උසුලයි. ඒ අනුව, ශ්‍රී ලංකා සහ ඉන්දියානු සන්දර්භය තුළ ව්‍යාප්ත වී ඇති බෞද්ධ, හින්දු, ඉස්ලාම්, ක්‍රිස්තියානි ආගම්හි මූලික ඉගැන්වීම් විමසීමේ දී සෑම ආගමක් ම යහපත් ජීවිතයකට මඟ පෙන්වීමක් ලබා දී තිබේ. මෙහි දී ආගම කෙරෙහි පවතින ගෞරවය, බිය හේතුවෙන් ආගම මඟින් පුද්ගලයා ස්වයං පාලනයකට නතු වන අතර ඒවා ජීවිතයේ සෑම අවස්ථාවක දී ම සම්බන්ධ වී තිබේ. ඒ අනුව, අතීතයේ ආගම සමාජ පාලන ක්‍රමයක් ලෙස ක්‍රියාකිරීමේ දී සමාජය තුළ ඒකාබද්ධතාව ඇති කරන්නෙක් ලෙස ආගම ක්‍රියාකර ඇති අතර ආගමට ඉතා ගැතිව ක්‍රියාකරන අනුගාමිකයන් පිරිසක් ද එහි දී හඳුනාගත හැකි ය. එලෙසම මෙකල ආගමික නායකයින් ඉදිරියට පැමිණෙමින් රාජ්‍ය පාලනය සඳහා උපදේශන මඟින් මඟ පෙන්වීමක් ලබා දී ඇති අතර ආගම

එකිනෙකා පරයා නැඟී සිටිමින් සමාජ ක්‍රමය නිර්මාණයට දැඩි පරිශ්‍රමයක් දරා තිබේ.

එනමුත් නූතනය වන විට ද ජීවිතයේ සෑම අවස්ථාවක දීම ආගම මැදිහත් වීම සිදු කළ ද ආගම තුළ පවතින මෙම කෘත්‍යාත්මක වෙනස හේතුවෙන් සංස්කෘතික මුහුණුවරින් මෙන් ම දේශපාලන මුහුණුවරකින් සමාජ පාලනයට මැදිහත් වෙමින් සිටී. විශේෂයෙන් නවීකරණය, ගෝලීයකරණය වැනි තත්ත්වයන්ට නතු වීම තුළ ආගමේ ව්‍යුහයන් මෙන් ම පෙර පැවති අරමුණු වෙනස් වී තිබේ. එහි දී ජනප්‍රිය බුදුදහම සමාජ ස්ථරායනය ගොඩනගන සාධකයක් බවට පත්ව ඇති අතර අන්තයට ගොස් පිළිවෙත් සිදු කරන හින්දු ආගම ප්‍රමුඛ කරගත් පූජා විධි ශාරීරික පීඩා මෙන් ම මරණයට ද හේතුවීම කනගාටුවට කරුණකි. එලෙසම ආගමේ පවතින ඇතැම් වත්පිළිවෙත් හේතුවෙන් කාන්තාව පීඩාවට ලක්වන අතර නීතියෙන් පවා එම වෙනස්කොට සැලකීම් පාලනය කළ නොහැකි වී ඇත්තේ ආගමේ බලවත් බව පෙන්වා දෙමිනි. එලෙසම ආගම සෞඛ්‍යය තත්ත්වය කෙරෙහි ද හේතු වී ඇති අතර විවිධ ආගම්වල වෙනස් අයුරින් අර්ථකථනය කරමින් ආහාර රටාව සම්බන්ධව පැවතිය යුතු තත්ත්වයන් සමාජ අර්බුදයන්ට ද හේතු වී තිබේ. එලෙසම නූතනය වන විට ආගමේ තවත් බලපෑමක් ලෙස කොවිඩ් වසංගත තත්ත්වය තුළ උවදුරෙන් බේරීම සඳහා ආගමේ පිහිට පැතුව ද සෞඛ්‍ය මාර්ගෝපදේශ නොසලකා සිදු කරන පිළිවෙත් රෝග ව්‍යාප්තිය වර්ධනයට හේතු වී තිබේ.

මීට සාපේක්ෂව ආගම දේශපාලන මුහුණුවර තුළ ආගමික න්‍යායකයින් බාහිර උපදේශකයන් සහ බලපෑම්කරුවන් ලෙස ක්‍රියාකිරීමට අමතරව විශේෂයෙන් බෞද්ධ භික්ෂූන් සෘජුවම දේශපාලනයට පිවිස සමාජය තුළ ජන මතය ගොඩනැඟීමේලා කටයුතු තරන අතර රටට යහපත සලසන ප්‍රතිපත්ති සඳහා සහය වීම යහපත් වන නමුත් පක්ෂ දේශපාන අරමුණු මත රැඩිකල් ලෙස අපේක්ෂා ඉටුකරගැනීම උත්සාහ දැරීම විවේචනයට ලක්වූවකි. එලෙසම ඉන්දියාව තුළ ද හින්දු ආගම ප්‍රමුඛ කරගනිමින් සිදුවන පාලනය හෙළා දැකීම ආරම්භ වී තිබීම විශේෂ තත්ත්වයක් ලෙස හඳුනාගත හැකි ය. මෙම සියලු තත්ත්වයන්ගේ වර්තමාන ප්‍රවණතාවය වී ඇත්තේ ආගමික අන්තවාදය පදනම් කරගත් ආගමික ගැටුම් සමාජය තුළ නිර්මාණය වීමයි. මෙම තත්ත්වය තුළ ඇති වී තිබෙන විනාශය රටේ අස්ථාවරත්වයට හේතු වී තිබෙන අතර ජාතීන්

අතර අසමඟිය වර්ධනයට බලපා තිබේ. මෙහි ප්‍රතිඵලය ලෙස පාලන කටයුතු නිසි පරිදි පවත්වා ගත නොහැකි වී ඇති අතර ශ්‍රී ලංකාවේ මෙන් ම ඉන්දියාව තුළ ද සංවර්ධනයට බාධා පමුණුවන්නා ලෙස මෙම ආගම ක්‍රියාකරනු හඳුනාගත හැකි ය. ඒ අනුව, ආගම සමාජය ඒකාබද්ධ කරන්නා සේ ම විනාශය පමුණුවන්නා බවට පත්ව තිබේ. ඒ අනුව, මෙම තත්ත්වය තුළ යහපත් සමාජයක් ගොඩනැගිය හැක්කේ ද ආගම තුළින් ම බව මෙමඟින් පැහැදිලි ය.

මේ අනුව, රටේ ප්‍රගතිය ළඟා කරගැනීම සඳහා ආගම සංස්ථාව තුළ විධිමත්භාවයක් පවත්වා ගැනීම ඉතා වැදගත් වේ. මේ සඳහා ප්‍රමුඛ වගකීම ආගමික නායකයින්ට හිමි වේ. පළමුකොට තමා තුළ ස්වයං පාලනයක් ඇති තර ගත යුතු සේ ම සිය ගෞරවය රැක ගැනීම සඳහා කටයුතු කිරීම අවශ්‍ය වේ. පෞද්ගලික අරමුණු වෙනුවෙන් කටයුතු නොකර බුද්ධියෙන් තීරණ ගෙන කටයුතු කිරීම අවශ්‍ය වේ. ආගමේ සමාජමය කාර්යය අවබෝධ කරගනිමින් සමාජය ධනාත්මක මෙහෙවීමක් කරා යොමු කිරීම වගකීමකි. ආගමික මූලධර්මයන් විකෘති නොකොට සිය අනුගාමිකයන් සඳහා යහපත් මගපෙන්වීමක් ඇති කිරීම අවශ්‍ය වන අතර පාක්ෂික හෝ අන්තවාදී නොවී මැදිහත් බවින් යුතු සමාජයේ ගැටලු කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් විසඳුම් සඳහා යොමු කිරීම අවශ්‍ය වේ. එලෙසම සියලු ආගම් තුළ පවතින විරෝධී මූලධර්ම ඉවත් කළ යුතු අතර පාරිශුද්ධ ධර්මය පැතිරවීමට උත්සාහ දැරිය යුතු ය.

එලෙසම සමාජය දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් කිරීම සිදු කළ යුතු අතර එය ආරම්භ කිරීම සිදු කළ යුතු වනුයේ පාසල් සහ ආගමික ස්ථාන තුළින්. විශේෂයෙන් තරුණ තරුණියන් ජනවර්ගය මත අන්තවාදීව පෙළගැසීම වෙනුවට එකම රටක ජාතියක් වශයෙන් සිතීමට යොමු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. රටක රජයක් වශයෙන් ආගමික සංහිදියාව ජාතීන් අතර එකමුතු බව ඇති කිරීමට කටයුතු කළ යුතු අතර ආගමික නිදහස තහවුරු කරමින් ජාතියක් ලෙස නැඟී සිටීමට දිරිමත් කළ යුතු වේ. එලෙසම සෑම ආගමකටම සමකොට සැලකීම පමණක් නොව සියලු ආගම්වල අභිවාද්ධිය සඳහා එක ලෙස කටයුතු කිරීම අවශ්‍ය වේ. එලෙසම නීති පැනවීමේ දී වගේ ම නීති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ද සමානාත්මතාවය අගය කළ යුතු ය. එලෙසම මෙම කර්තව්‍ය තුළ ජනමාධ්‍ය වෙත ද සුවිශේෂී වගකීමක් පවතින අතර ආගමික බෙදුම්වාදයට ඉඩ නොතබමින් එකමුතුව ඇති කිරීමේලා ප්‍රජාව මෙහෙයවීම අවශ්‍ය වේ. එසේම අවසාන වශයෙන් මෙය

සමස්ත ප්‍රජාවටම පවතින වගකීමකි. එනම්, ආගමෙන් සිදුවන සමාජ පාලනය යහපත් වන්නේ ද අයහපතට හේතු වන්නේ ද යන්න තීරණය වනුයේ සමාජය විසින් ආගම භාවිතයට ගන්නා ආකරය අනුව ය. මේ අනුව, ආගම සමාජ අභිවෘද්ධිය කරා මෙහෙය වන මෙවලමක් බවට පත්කර ගත හැක්කේ අගතිගාමීත්වයෙන් තොරව තාර්කික ලෙස කටයුතු කිරීමෙනි.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

අතුකෝරාල, ටී. (2016). ආගම යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්ද?. http://thulana-re-ce.blogspot.com/2016/11/blog-post_10.html?m=1.

අමරසිංහ, එම්. (2021 අප්‍රේල් 28). නිරෝධායන නීති කැඩූ කෝවිලේ සභාපති හා ලේකම් අත්අඩංගුවට. *අද*. <http://www.ada.lk/breaking-news/නිරෝධායන-නීති-කැඩූ-කෝවිලේ-සභාපති-හා-ලේකම්-අත්අඩංගුවට-11-377755>.

අල්-අහ්කල් ඉස්ලාමීයයා. (2015). මුස්ලිම් ආගමික හා සංස්කෘතික කටයුතු අමාත්‍යාංශය. <http://muslimaffairs.gov.lk/Download-17.pdf>.

ඉන්දියානු නිදහස් සටන් ව්‍යාපාරය. (වර්ෂය සඳහන් නොවේ). අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව. <http://www.e-thaksalawa.moe.gov.lk/s9-his-chap4.pdf>.

ඉස්ලාම් ධර්මය 9 ශ්‍රේණිය. (වර්ෂය සඳහන් නොවේ). අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව. <https://www.e-thaksalawa.moe.gov.lk/moodle/course/view.php?id=144&lang+si>.

කතෝලික ධර්මය 10 ශ්‍රේණිය. (2020). අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව. <https://www.e-thaksalawa.moe.gov.lk/moodle/mod/resource/view.php/?id=5958>.

කුමාර, එන්. ඩී. ජී. ඒ. එච්. (2002). *සමාජවිද්‍යාව: මූලික සංකල්ප, න්‍යාය සහ ක්‍රමවේදය*. මුල්ලේරියාව: විජේසූරිය ග්‍රන්ථ කේන්ද්‍රය.

කොංග්‍රස් පුස්තකාලය. (දිනය සඳහන් නොවේ). හින්දු චාරිත්‍ර හා චාරිත්‍ර. <https://si.eferrit.com/හින්දු-චාරිත්‍ර-හා/>.

ගජනායක, යූ. (2021 අප්‍රේල් 22). පාස්කු ප්‍රහාරය සහ මුස්ලිම්වරු ජාතිවාදය සහ වෙනත් ජාතිවාදයක් පෝෂණය කිරීම ගැන පාඩමක්. *බීබීසී පුවත්*. <https://www-bbc-com.cdn.ampproject.org/v/s/www.bbc.com/sinhala/world-56800893.amp?=https%3A%2F%2F>

ජයරත්න, එස්. (2021 අගෝස්තු 7). ගුරු විදුහල්පති නොනිවෙන ගින්න. **සිළුමිණ.** <http://www.silumina.lk/2021/08/07/විශේෂාංග/ගුරු-විදුහල්පති-නොනිවෙන-ගින්න>.

ද සිල්වා, ටී. එච්. ඊ. (දිනය සඳහන් නොවේ). වෙලාවට කලින් එස වූ ඉංග්‍රීසි කොඩිය බිම දැමූ වාරියපොළ හාමුදුරුවෝ. **ලංකාදීප** <https://www.lankadeepa.lk/Rasawitha/වෙලාවට-කලන/එසව-ඉගසර-කඩය-බම-වරයපළ-හමදරව/57-566759>.

ද සිල්වා, පී. එස්. (2021 ජූලි 19). අක්බාර් උත්තර භාරතය පුරා තම අණසක පතුරුවයි. **ලංකාදීප** <https://www.lankadeepa.lk/Rasawitha/%E0%B6%85%EO%B6%B6%EO%B6%BB%EO%B6%8B%EO%B6%BA/57-527950>.

ධම්මින්නද, එස්. (2015 අගෝස්තු 7). රාජ්‍ය පාලන මූලධර්ම. **බුදුසරණ.** <http://www.budusarana.lk/budusarana/2015/08/07/tmp.asp?ID=vision05>.

ධම්මින්නද, එස්. (2015 දෙසැම්බර් 3). ආර්ථික කළමනාකරණය හා සදාචාරය. **බුදුසරණ.** <https://www.budusarana.lk/budusarana/2015/12/03/tmp.asp?ID=feao5>.

නාපාවල, කේ. එම්. (2009). ඉස්ලාම් උගුරුමස් අනුභවය තහනම් කර ඇත්තේ ඇයි?. යායුතුමග. <http://yayuthumaga.com/new/?p=6350>.

පෘතුගීසීන් කාතෝලික ආගම ප්‍රචාරය කිරීම. (2018). පළමු හටන. <http://plamuhatana.blogspot.com/2018/01/blog-post-28.html?m=1>.

පෙරේරා, එස්. බී. එච්. පී. අයි. (2011). සිංහල සමාජය කෙරෙහි බුදුදහමේ බලපෑම. විජිත වෙලගෙදර, එස්. බී. එම්. නිමල් ධර්මසිරි සහ සුසන්ත ලියනගේ (සංස්.), **2600 ශ්‍රී සම්බුද්ධත්ව ජයන්තිය ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය**, 515-802. ස්ථානය සඳහන් නොවේ: අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය.

ප්‍රනාන්දු, ඕ. (2007). බිලි පුද්දෙන හදකාලී දේවාලය. **ලංකාදීප** <https://www.lankadeepa.lk/features/බිලි-පුද්දෙන-හද%20%8Dකාලී-දේවාලය42-6223>.

බිබිසි පුවත්. (2016 මැයි 15). මුස්ලිම් ළමා විවාහ: මුස්ලිම් නීතිඥවරයකගේ අදහස්. <https://www-bbc-com.cdn.amp.project.org/v/s/www.bbc.com/sinhala/sri-lanak-36295794>.

බිබිසි පුවත්. (2018 මාර්තු 6). සිංහල, මුස්ලිම් සමඟි ජාතීන් දෙක අතර හදිසි ගැටුමේ ඉතිහාසය. <https://www-bbc-com.cdn.ampproject.org/v/s/www.bbc.com/sinhala/43303289.amp?-j-s-v=a6&-gsa=1&usqp=mq331AQKK=https%3A%2F%2F>.

බිබිසි පුවත්. (2018 ජූනි 21). ගෝඨාභය රාජපක්ෂ හිටිලර් කෙනෙකේ වෙන්ත: වෙඬරුවේ උපාලි අනුනාහිමියන්ගේ ප්‍රතිචාරය. <https://www-bbc-com.cdn.ampproject.org/v/s/www.bbc.com/sinhala/sri-lanka-44563729.amp?-js-v=a6&-gsa=1629194277724&referrer=https%3A%2F%2F>.

බිබිසි පුවත්. (2018 ඔක්තෝබර් 18). ඉන්දියාවේ සබිරිනා කෝවිල: කාන්තාවන් කෝවිලට ඇතුළුවීමට එරෙහිව කාන්තාවනුත් උද්ඝෝෂණයේ. <https://www-bbc-com.cdn.amp.project.org/v/s/www.bbc.com/sinhala/world-45900566.a>.

බිබිසි පුවත්. (2019 අගෝස්තු 9). කාශ්මීර: ඉන්දියාව සහ පකිස්ථානය අතර ගැටුමේ ඉතිහාසය. [https://www-bbc-com-cdn.ampproject.org/v/s/www.bbc.com/sinhala/world-49292371.amp?amp-js-v=a6&-gsa=1&usqp=mq331AQKKAFAQARABIICAW%3D=16292806526567 &referrer=https%3A%2F%2F](https://www-bbc-com-cdn.ampproject.org/v/s/www.bbc.com/sinhala/world-49292371.amp?amp-js-v=a6&-gsa=1&usqp=mq331AQKKAFAQARABIICAW%3D=16292806526567&referrer=https%3A%2F%2F)

බිබිසි පුවත්. (2019 නොවැම්බර් 18). නව ජනාධිපති ගෝඨාභය රාජපක්ෂ ජාතිය අමතා කළ කතාවෙන් කරුණු 7ක්. <https://www.bbc.com/sinhala/sri-lanaka-50457271>.

බිබිසි පුවත්. (2019 දෙසැම්බර් 16). පුරවැසි පනතට එරෙහිව ඉන්දියාව පුරා විරෝධතා: සන්සුන වන මෙන් අගමැති මෝදිගෙන්

ආයාචනයක්.

<https://www.google.com/amp/s/www.bbc.com/sinhala/world-50810156.amp>.

බේබීසී පුවත්. (2020 ඔක්තෝබර් 1). අයෝධ්‍යා මුස්ලිම් පල්ලිය වැනසීම: සියළු හින්දු වූදිනයන් නිදහස්. <https://www-bbc-com.cdn.ampproject.org/v/s/www.bbc.com/sinhala/world-54356253.amp-is-v=a6&-gsa=1&usqp=mq331AQKKAFQArABIICAW%3D%3D#aoh=16292788590053&>.

බේබීසී පුවත්. (2021 මාර්තු 5). කොරෝනා වෛරසය: ආසාදිත මෘතදේහ නැගෙනහිර පළාතේ භූමිදානය කිරීම ඇරඹෙයි. <https://www-bbc-com.cdn.ampproject.org/v/s/www/bbc.com/sinhala/sri-lanka-56290980.amp?>.

මදුරප්පෙරුම, ඒ. (2007). පෘතුගීසී සහ ලන්දේසි ඉදිකළ මීගමුවේ පැරණි කගෝලික පල්ලිය, *ලංකාදීප*. <https:lankadeepa/lk/Rasawitha/පතගස-සහ-ලනදස-ඉදිකළ-මගමුව-පරණගකකලක-පලල/57-539123>.

මන්සූර්, ඉ. (2017). ඉස්ලාම් දහම සහ සංස්කෘතිය, යා යුතුමග. <http://yayuthumaga.com/new/?p=3820>.

මව්ක. (2021 මැයි 28). ඉන්දියාවට අලුත් දේවතාවියක වැඩලා. <http://www.mawitha/2021/05/Corona-Devi.html?m=1>.

මහනන්ත්‍රිගේ, ජී. (2013). *ශාසන ඉතිහාසය*. ප්‍රකාශිත ස්ථානය සඳහන් නොවේ: බෞද්ධ කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව.

මහලේකම්, එස්. (2016). *බෞද්ධ සංස්කෘතිය*. ප්‍රකාශිත ස්ථානය සඳහන් නොවේ: බෞද්ධ කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව.

මාදුළුවාවේ සෝහිත හිමියන් සහ සාධාරණ සමාජයක් සඳහා වූ ජාතික ව්‍යාපාරය. (2018). සන්නිවේදන සරසවිය. <http://sannivedanasarasaviya.blogspot.com/2018/07/1942.html?m=1>.

මොරගොඩ, එම්. (2018 පෙබරවාරි 3). ජාතිය පිබිද වූ මිගෙට්ටුවක් තේ නාහිමි. **දේශය.** <https://www.deshaya.lk/article/42/columns/5569/ජාතිය-පිබිදවූ-මිගෙට්ටුවක්-නාහිමි>.

ලියනගේ, ඒ. (2015). පතිවත සහ සති පූජා. <http://kawuluva365.blogspot.com/2015/06/blog-post-29.html?m=1>.

විජයරත්න, එම්. (2018 අප්‍රේල් 21). මළකුණු මුදල් කරන්නෝ. **සිළුමිණ.** <https://www.silumina.lk/2018/04/21/සිතමල්-යායර්මළකුණුරුමුදල්-කරන්නෝ>.

විජේකුංග, ඕ. (2007 දෙසැම්බර් 18). අල්ලාහ් දෙවියන්ට යුතුකම් ඉටුකරන හජ් උත්සවය. **විජය**, 4.

වීරසිංහ, පී. (දිනය සඳහන් නොවේ). දේව භක්තිය උතුරායන කොළොම්පුරේ වේල් සැමරුම. **ලංකාදීප** <https://www.lankadeepa.lk/Rasawitha/EO%B6%AF%B7%80-%EO%B6%B7%EO%B6%AD%EO%B6%BA-%B8/57-552272>.

ශ්‍රීමත් අනගාරික ධර්මපාලකුමා. (2021 සැප්තැම්බර් 26). **මහාමේස.** <https://mahamegha.lk/2019/09/26/Srimath-angarika-dharmapalathuma/>.

ශ්‍රී ලංකා ගාඪියන්. (2019 මැයි 13). මේක සිංහල බෞද්ධ රටක් නොවේ කියන අය මෙරටට ගැළපෙන්නේ නැහැ. <https://www.sinhala.slguardian.org/2019/05/blog-post-71.html?m=1>.

ෂෙහාන්, ටී. (2018 අගෝස්තු 29). ලන්දේසි පාලනය යෙන් සමාජයට ඇති වූ බලපෑම. **දිවයින.** <https://divaina.com/daily/index.php/visheshanga3/16197-2018-08-28-12-49-42>.

සන්නිවේදන සරසවිය. (2018). මාදුළුවාවේ සෝභිත හිමියන් සහ සාධාරණ සමාජයක් සඳහා වූ ජාතික ව්‍යාපාරය.

ආර්ථිකය, එම්. (දිනපත සඳහා නොවේ). බවිනිසම විම යනු කුමක්ද? <https://si.eferrit.com/බවිනිසම-විම-යනු-කුමක්ද/>

ආසි, ඒ. (2019). ජෛව විනිසයන් කරන්නේ කුමක්ද? යායුතුමග. <https://yayuthumaga.com/new/?p=6286>.

Cristian, D. A. (2015). The Need for the Social Control Sociology Essay. Retrieved from [https://www.ukessays.com/essays/sociology/the-need-for-the-social-control-soiologyessay .php](https://www.ukessays.com/essays/sociology/the-need-for-the-social-control-soiologyessay.php).

Newsfirst. (2019 June 3). Ven.Athuraliye Rathana Thero Stops fast following governors' resignations. <https://www.google.com/amp/s/www.newsfirst.lk/2019/06/03/ven-athuraliye-rathana-thero-stops-fast-following-governors-resignations/amp/>.

Obeyskere, G. (2013). The Great Tradition and the Little in the Perspective of Sinhalese Buddhism. *The journal of Asian Studies*, The Association for Asian Studies. Retrieved from <http://www.jstor.org/stable/2050008>.

Rao, C. N. S. (2012). Sociology. Retrieved from <https://books.google.lk/books?id=jDsEAAAQBAJ&pg=PA456&Ipg=PA456&dq>.

Religion Census. (2011). All India Religion Census Data. Retrieved from <https://www.census2011.co.in/religion.php>.

Sawe, B. E. (2019). Countries with the highest Rates of Vegetarianism. Retrieved from <https://www.worldatlas.com/articles/countries-with-the-highest-rates-of-vegetarianism.html>.

Siddiqi, H. O. (2020). Is there a Hindi bias in India's secular Constitution? A 2005 academic paper suggests as much. Retrieved from <https://amp-scroll-in.cdn.ampproject.org/v/samp>.

scroll.in/article/951661/is-there-ahindu-bias-in-indias-secular-constitution-a-2005-academic-paper-suggests-as-much?amp.

Singh, A. (2016). 10 Painful And Bizarre Rituals Followed In India. Retrieved from <https://www.antiscoopwhoop.com/10-painful-bizarre-rituals-followed-india/>.

United Nations Human Rights. (2019). Preliminary findings of Country Visit to Sri Lanka by the Special Rapporteur on Freedom of Religion or belief. Retrieved from <https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=24918>.